

Uradni list

Evropske unije

C 113

Slovenska izdaja

Informacije in objave

Zvezek 55

18. april 2012

<u>Številka objave</u>	<u>Vsebina</u>	<u>Stran</u>
I	<i>Resolucije, priporočila in mnenja</i>	
	RESOLUCIJE	
	Odbor regij	
	94. plenarno zasedanje 15. in 16. februarja 2012	
2012/C 113/01	Resolucija Odbora regij za spomladansko zasedanje Evropskega sveta 2012 o osnutku pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji	1
2012/C 113/02	Resolucija Odbora regij o informacijskih centrih Europe Direct	5
	MNENJA	
	Odbor regij	
	94. plenarno zasedanje 15. in 16. februarja 2012	
2012/C 113/03	Mnenje Odbora regij – Skupni sistem davka na finančne transakcije	7
2012/C 113/04	Mnenje Odbora regij – Novi evropski program za vključevanje	11

SL

Cena:
4 EUR

(Nadaljevanje na naslednji strani)

<u>Številka objave</u>	Vsebina (nadaljevanje)	Stran
2012/C 113/05	Mnenje Odbora regij – Prihodnost evropske prestolnice kulture	17
2012/C 113/06	Mnenje Odbora regij – Revizija uredbe o EZTS	22
2012/C 113/07	Mnenje Odbora regij – Revščina otrok	34
2012/C 113/08	Mnenje Odbora regij – Direktiva o okoljskem hrupu – Nadaljnje ukrepanje	40
2012/C 113/09	Mnenje Odbora regij – Posodobitev visokošolskih sistemov	45
2012/C 113/10	Mnenje Odbora regij – Povečevanje učinka razvojne politike EU: Agenda za spremembe	52
2012/C 113/11	Mnenje Odbora regij – Zakonodajni sveženj o pravicah žrtev	56
2012/C 113/12	Mnenje Odbora regij – Razvoj evropske kulture upravljanja na več ravneh: Nadaljevanje Bele knjige Odbora regij	62

I

(Resolucije, priporočila in mnenja)

RESOLUCIJE

ODBOR REGIJ

94. PLENARNO ZASEDANJE 15. IN 16. FEBRUARJA 2012

Resolucija Odbora regij za spomladansko zasedanje Evropskega sveta 2012 o osnutku pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji ⁽¹⁾

(2012/C 113/01)

Priloge politične skupine EPP, PES, ALDE in EA

Po sklepih Evropskega sveta z dne 30. januarja 2012 se Odbor regij zaveda neposrednih posledic prihodnje pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji (v nadaljnjem besedilu: "nova pogodba") za lokalne in regionalne oblasti v Evropski uniji.

ODBOR REGIJ

I. Pogodba o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji

1. **namerava v celoti odigrati svojo vlogo pri soočanju z izzivi trenutne krize** ter podpira prizadevanja za boljše usklajevanje in upravljanje v ekonomski in monetarni uniji za spopadanje z recesijo in dolžniško krizo z zagotavljanjem zdravih in vzdržnih javnih financ;

2. poudarja, da morajo strožjo proračunsko disciplino in jasno znižanje stopnje zadolženosti dopolnjevati čimprejšnji ukrepi za rast in teritorialno kohezijo, spodbujanje ustvarjanja delovnih mest in trajnostnega zaposlovanja, da bodo zagotovljeni pogoji za oživitvev evropskega gospodarstva in zaščito prihodnosti projekta evropskega združevanja;

3. izraža obžalovanje, da je bila nova pogodba pripravljena zunaj sedanjega okvira primarne zakonodaje EU in le z mini-

malnim sodelovanjem Evropskega parlamenta ter da so prevladovala medvladna pogajanja o vprašanih, ki so bila v skladu z običajnimi demokratičnimi postopki Unije večinoma obravnavana že v zakonodaji EU;

4. **ostaja predan metodi Skupnosti**, ki je najbolj legitimen način za izgradnjo skupnega političnega prostora znotraj Evropske unije.

5. opozarja, da je **nujno, da si EU znova pridobi zaupanje svojih državljanov in obnovi gospodarsko rast**, hkrati pa okrepi socialno, ekonomsko in teritorialno kohezijo;

6. zahteva, da je v novi pogodbi jasno navedeno spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ter se zavzema za priznanje pravnih pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti na področju ekonomskega upravljanja;

7. poudarja, da predlogi o **zlatem pravilu** glede uravnovežene proračuna, kot ga predlagajo pogodbenice, ne zadevajo samo javnih financ, ki so v pristojnosti vlade, temveč bodo **vplivali tudi na javne proračune lokalnih in regionalnih oblasti**;

8. podpira tesnejše gospodarsko povezovanje in dodatne **sinergije med lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi proračuni ter proračunom EU** v skladu s pravnimi pristojnostmi lokalnih in regionalnih oblasti na področju finančne avtonomije;

⁽¹⁾ Resolucija je prispevek OR k spomladanskemu zasedanju Evropskega sveta 2012 in upošteva osnutek pogodbe o stabilnosti, usklajevanju in upravljanju v ekonomski in monetarni uniji ter izjavo članov Evropskega sveta z dne 30. januarja 2012 *Za konsolidacijo, ki bo pospeševala rast, in za rast, ki bo ustvarjala delovna mesta*.

9. se zavzema za neodvisno in objektivno evropsko bonitetno agencijo s ciljem, da bi bile bonitetne agencije bolj učinkovite, odgovorne in zanesljive pri analizi javnih financ, tudi neplačanih obveznosti evropskih lokalnih in regionalnih oblasti; s tem bi tudi uravnovesili zdajšnje prevlado zgolj nekaj bonitetnih agencij in poskrbeli za večjo preglednost bonitetnih ocen;

10. poziva Evropsko komisijo, naj v svojem letnem spremljanju nacionalnih javnih financ v Evropski uniji in letnem pregledu rasti upošteva **stanje lokalnih in regionalnih javnih financ**, o čemer lahko OR izrazi svoja stališča.

Pravna narava nove pogodbe in postopek pogajanj

ODBOR REGIJ

11. poziva **pogodbence, naj zagotovijo doslednost in prednost evropskega prava** ter vsebino nove pogodbe vključijo v Pogodbi EU najpozneje v petih letih od začetka njene veljavnosti;

12. meni, da nova medvladna pogodba ne sme vsebovati sankcijskega mehanizma, ki bi bil neposredno povezan z dodelitvijo proračunskih sredstev za politike EU, kakršna je kohezijska politika; vnovič opozarja, da nasprotuje kakršni koli obliki makroekonomskega pogojevanja, ki bi kaznovalo lokalne in regionalne oblasti za gospodarske in proračunske odločitve nacionalnih vlad;

13. izraža obžalovanje, da se ni bilo mogoče **posvetovati s Sodiščem** o skladnosti predvidenega sporazuma s Pogodbama EU in spoštovanju načela subsidiarnosti;

14. poudarja, da so mnogi ukrepi, ki jih predlaga nova pogodba, vključeni že v tako imenovani šesterček ukrepov za okrepitev pakta stabilnosti in rasti ali pa bi lahko bili sprejeti kot njegova dopolnitev;

15. poziva, da se po uveljavitvi nove pogodbe **skliče konvencija**, ki naj bi njeno vsebino vključila v pravni okvir Evropske unije; zato meni, da je ključnega pomena, da **OR kot skupščina lokalnih in regionalnih oblasti sodeluje pri tej prihodnji spremembi Pogodb** v skladu z rednim postopkom.

Priporočila lokalnih in regionalnih oblasti glede vsebine nove pogodbe

ODBOR REGIJ

16. odobrava cilj "razvijati vse tesnejše usklajevanje ekonomskih politik" in odločno potrjuje središčno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti v evropskem gospodarstvu⁽²⁾; zato pogodbenice poziva, naj:

- a) **v novo pogodbo vključijo navedbo, ki bo priznavala pravne pristojnosti lokalnih in regionalnih oblasti** na vsebinskih področjih javnih financ in ekonomskega upravljanja v skladu z načelom subsidiarnosti, kakor določata Pogodbi EU;
 - b) zagotovijo, da bodo načrti izdaje dolžniških obveznic, programi ekonomskega partnerstva in zaveze v paktu euro-plus v državah članicah zasnovani **v tesnem partnerstvu z lokalnimi in regionalnimi oblastmi v okviru trdne ureditve upravljanja na več ravneh**⁽³⁾;
 - c) se pred vsakim vrhom držav euroobmočja posvetujejo z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, če je to primerno;
 - d) **OR povabijo k sodelovanju na prihodnjih konferencah** o ekonomskem upravljanju med Evropskim parlamentom in nacionalnimi parlamenti, **kot omenja nova pogodba**; poudarjajo, da bi se morali **nacionalni parlamenti posvetovati z regionalnimi parlamenti** in jih po potrebi vključiti v postopek;
 - e) razširijo določbo o spoštovanju pristojnosti nacionalnih parlamentov na regionalne parlamente z zakonodajnimi pooblastili;
 - f) zagotovijo, da bodo imele **lokalne in regionalne oblasti možnost prispevati k izmenjavi najboljših praks v zvezi z večjimi reformami gospodarske politike**, in omogočijo sistem merjenja napredka;
 - g) upoštevajo, da ima pravna obveza za prenos zahteve glede uravnoteženega proračuna ali proračunskega presežka v notranjo zakonodajo (**pravilo uravnoteženega proračuna**) resne **proračunske posledice za lokalne in regionalne oblasti**;
 - h) se zavedajo, da utegne izvajanje takega pravila brez vzporednih ureditev glede upravljanja na več ravneh in partnerstev pripeljati do nove centralizacije na nacionalni ravni zaradi okrepljenega hierarhičnega proračunskega usklajevanja v državah članicah.
- II. **Za konsolidacijo, ki bo pospeševala rast, in za rast, ki bo ustvarjala delovna mesta**

ODBOR REGIJ

17. poudarja, da se **94,5 % proračuna EU v bistvu namenja za naložbe na nacionalni, regionalni in lokalni ravni**, in opozarja na potrebo po tesnejšem fiskalnem in gospodarskem povezovanju ter sinergijah med lokalnimi, regionalnimi in nacionalnimi proračuni ter proračunom EU;

⁽²⁾ Prim. dvetretjinski delež lokalnih in regionalnih oblasti v javnih naložbah v EU.

⁽³⁾ To bi lahko bila pravna obveza po zgledu prihodnjega evropskega kodeksa ravnanja glede izvajanja načela partnerstva znotraj regionalne politike.

18. poudarja veliko dodano vrednost **kohezijske politike**, predvsem njen **posredni učinek** na naložbe v rast in zaposlovanje v regijah, ki dohitevajo druge, ter opozarja, da **zdajšnjih prednostnih usmeritev strukturnih skladov ni treba preusmeriti, pač pa je treba izboljšati postopek** za hitrejše in učinkovitejše zaveze in izplačilo sredstev, tudi z okrepitevijo usposabljanja upravičencev;

19. poziva, da se kakršna koli odločitev o prerazporeditvi neporabljenih sredstev iz strukturnih skladov prilagodi specifičnim socialnim in gospodarskim razmeram v vsaki regiji, pri čemer je treba upoštevati načeli subsidiarnosti in sorazmernosti. Pri tem morajo prednostne naloge opredeliti vsi partnerji, z lokalnimi in regionalnimi oblastmi vred;

20. poziva Evropsko komisijo in vlade, naj zagotovijo, da pri morebitni prerazporeditvi **sredstev kohezijske politike lokalne in regionalne oblasti v celoti sodelujejo** pri zasnovi in izvajanju novih ukrepov za zaposlovanje in rast, **da bi se izognili vnovičnemu premiku politik na nacionalno raven.**

Spodbujanje zaposlovanja, zlasti zaposlovanja mladih

ODBOR REGIJ

21. odobrava **pomoč Evropske komisije državam članicam** pri čim boljši uporabi neporabljenih sredstev iz strukturnih skladov in **namerava k tej pobudi proaktivno prispevati** s političnimi priporočili in najboljšimi praksami, ki so se izoblikovale na lokalni in regionalni ravni na področju zaposlovanja, izobraževanja in usposabljanja, ter s strokovnim znanjem o optimalni porabi sredstev strukturnih skladov;

22. poziva, da se vsi **dodatni ukrepi v zvezi z nacionalni načrti za delovna mesta sprejmejo v partnerstvu z lokalnimi in regionalnimi oblastmi**; podpira zamisel Komisije, da naj bo osrednji del vsakega nacionalnega načrta za delovna mesta jamstvo za mlade, ki naj bi zagotovilo, da so mladi v štirih mesecih po zaključku šolanja zaposleni, se izobražujejo ali usposablajo; predlaga pospeševanje podjetništva med mladimi kot možne poklicne poti zanje;

23. opozarja na potencialno dodano vrednost programa Progress za zaposlovanje in socialno solidarnost, če bo dovolj obveščanja o njem, če bo zlahka dostopen za upravičence in če bo usmerjen v vzdržne dolgoročne ukrepe.

Dokončanje enotnega trga in spodbujanje financiranja gospodarstva, zlasti MSP

ODBOR REGIJ

24. odobrava zavezo Evropskega sveta za čimprejšnje ukrepanje v zvezi s predlogi Komisije o enotnem trgu, zlasti glede posodobitve zakonodajnega okvira EU o javnih naročilih v skladu s cilji strategije Evropa 2020;

25. ponavlja **ključno vlogo malih in srednje velikih podjetij v lokalnem in regionalnem gospodarstvu**; poziva k oblikovanju dodatnih ukrepov v podporo okolju, ki bo naklonjeno MSP, v Evropi, zlasti kar zadeva njihov dostop do tveganega kapitala;

26. poziva k vzpostavitvi **partnerstev Akta za mala podjetja** za nadaljnje izvajanje Akta za mala podjetja na regionalni ravni; **poudarja** pomen pobude za izbor evropske podjetniške regije, ki jo je začel izvajati leta 2010 kot omrežje regij, ki razvijajo regionalne strategije po meri, da bi spodbudile podjetništvo in izkoristile potencial podjetij za inovativnost;

27. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bodo za vso zakonodajo najprej opravljene celovite analize teritorialnega učinka;

28. odobrava predlog Komisije o pilotni fazi **pobude za projektne obveznice strategije Evropa 2020**, ki naj bi se uporabile za uresničevanje strategije Evropa 2020.

III. Prispevek k spomladanskemu zasedanju Evropskega sveta: čas za premostitev vrzeli v partnerskem sodelovanju pri uresničevanju strategije Evropa 2020

ODBOR REGIJ

29. ceni priznanje Evropskega parlamenta, da je kakovost javne uprave na ravni EU in na nacionalni, regionalni in lokalni ravni odločilen element konkurenčnosti in produktivnosti, ravno tako kot učinkovito zagotavljanje storitev splošnega pomena;

30. vztraja, da bi morala **strategija Evropa 2020 dobiti celovito teritorialno razsežnost**, in obžaluje, da letni pregled rasti, ki ga pripravlja Evropska komisija, le redko omenja potrebo po sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti pri izvajanju nacionalnih programov reform;

31. poudarja, da poročila OR o spremljanju strategije Evropa 2020 kažejo na **pomanjkanje partnerskega sodelovanja pri izvajanju strategije Evropa 2020**, in obžaluje, da v večini držav članic regije in mesta niso bili pravočasno, zadostno in učinkovito vključeni v pripravo nacionalnih programov reform;

32. opozarja na svoj **predlog za sprejetje teritorialnih paktov** v vsaki državi članici, s čimer bi zagotovili upravljanje na več ravneh ter partnersko izvajanje nacionalnih programov reform v dogovoru med vsemi javnimi organi s pravno pristojnostjo;

33. poziva Komisijo, naj čim prej predlaga **evropski kodeks ravnanja za načelo partnerstva znotraj kohezijske politike**, ki naj bi izboljšal učinkovitost in upravljanje strategije Evropa 2020;

34. bo obravnaval **priporočila za posamezne države za leto 2012, ki jih pripravlja Evropska komisija**, in letni pregled rasti za 2013 ter preučil raven sodelovanja lokalnih in regionalnih oblasti; poziva **Svet, naj sprejme konkretna priporočila za posamezne države o upravljanju znotraj strategije**;
35. prosi predsednico, da resolucijo pošlje institucijam EU in državam članicam.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Resolucija Odbora regij o informacijskih centrih Europe Direct

(2012/C 113/02)

ODBOR REGIJ

1. meni, da so informacijski centri Europe Direct pomemben dejavnik politike Evropske unije na področju komuniciranja. Potrebe državljanov po informacijah o zadevah Evropske unije so vse večje, vse pomembneje pa je tudi, da so informacije o razvoju in ukrepih Evropske unije čim bolj aktualne in da dosežejo čim več ljudi;
2. opozarja, da je v EU trenutno okrog 480 informacijskih centrov Europe Direct, katerih upravitelji so v večini primerov občine ali regije, lahko pa jih vodijo tudi nevladne organizacije;
3. meni, da je poleg zagotavljanja splošnih informacij o EU in odgovarjanja na vprašanja državljanov namen centrov Europe Direct zlasti ustvarjanje pozitivnega dojemanja Evrope;
4. priporoča, da se v ta namen organizirajo dogodki za obveščanje in osveščanje javnosti, pripravijo spletne strani in publikacije ter spodbujajo stiki z lokalnimi mediji;
5. opozarja na decentralizirani pristop centrov Europe Direct, ki omogoča osveščanje o Evropi na njenem celotnem ozemlju, upoštevanje regionalnih posebnosti in ciljno usmerjeno izpolnjevanje s tem povezanih specifičnih potreb po informacijah;
6. zato izrecno pozdravlja prizadevanja Viviane Reding, podpredsednice Evropske komisije, ki se je izrekla za nadaljnji obstoj informacijskih centrov Europe Direct in proti zmanjšanju dosedanje finančne podpore;
7. kljub temu opozarja, da finančna sredstva, ki jih za centre Europe Direct daje na razpolago Evropska komisija, na splošno pokrivajo le majhen del dejanskih stroškov teh informacijskih centrov;
8. poudarja, da si lokalne in regionalne oblasti s finančnimi, človeškimi in upravnimi viri zelo prizadevajo za odnose z javnostmi v Evropi;
9. izraža zaskrbljenost zaradi nadaljnjega obstoja informacijskih centrov Europe Direct, ki ga v vsej Evropi ogrožajo vse večje finančne težave njihovih upraviteljev;
10. ob bližnjem javnem razpisu za izbor upraviteljev informacijskih centrov Europe Direct v obdobju 2013–2016 se boji, da številni sedanji lokalni in regionalni partnerji brez dodatnih sredstev EU ne bodo mogli nadaljevati dela;
11. izraža bojazen, da bi to lahko bistveno poslabšalo seznanjanje civilne družbe z evropsko politiko;
12. zato pričakuje, da bo EU tej pomembni nalogi, ki temelji na partnerstvu, namenila ustrezno finančno podporo;
13. poudarja, da je obveščanje ena izmed prvotnih nalog evropskih institucij, saj je podajanje osnovnega znanja o sestavi in politikah Evropske unije v njenem lastnem interesu. To je nenazadnje razvidno tudi iz člena 49(6) finančne uredbe, ki se uporablja kot pravna podlaga. Delovanje centrov Europe Direct je zato odvisno tudi od okvirnih smernic vsebinske in upravne narave, ki jih določa Komisija. Upravitelji centrov so zavezani izobraževanju in obveščanju javnosti o evropskih politikah ter veliko prispevajo k temu cilju, kar je odločujoč dejavnik za uspeh informacijskih centrov Europe Direct. Glede na to je treba trenutno finančno podporo precej povečati;
14. poziva Evropsko komisijo, naj občutno poviša skupna finančna sredstva za centre Europe Direct in podvoji osnovni znesek za vsak center (s trenutno 12 000 EUR na 24 000 EUR);
15. zaradi sprostitev zmogljivosti za vsebinsko delo se zavzema za zmanjšanje upravnih bremen. Poenostaviti bi bilo treba zlasti modulni sistem za upravljanje določenih namenskih sredstev;
16. znova poudarja, da morajo centri Europe Direct še naprej delovati brez omejitev. Zato je treba finančno podporo ne le ohraniti, temveč jo tudi povečati;
17. meni, da pridobivanje več sredstev iz zunanjih virov ni primerno za izboljšanje stanja, saj bi ogrozilo nevtralnost zagotavljanja informacij. V tako majhnih ustanovah, kot so centri Europe Direct, se poleg tega za pridobivanje sredstev porabi velik ali celo nesprejemljiv del že tako omejenih zmogljivosti;
18. je kritičen tudi do večjega javnega financiranja, saj je zagotavljanje neodvisnih informacij o zadevah EU, kot je bilo že pojasnjeno, v prvi vrsti naloga institucij EU;
19. ob koncu izrecno poziva Evropsko komisijo, naj učinkovitih in izjemno uspešnih centrov Europe Direct ne ogrozi z zmanjšanjem potrebnih proračunskih sredstev ali njihovo omejitvijo na sedanjo raven;

20. nalaga predsednici OR, naj to resolucijo predloži predsedniku Evropskega sveta, Evropskemu parlamentu, Evropski komisiji in danskemu predsedstvu Sveta EU.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

MNENJA

ODBOR REGIJ

94. PLENARNO ZASEDANJE 15. IN 16. FEBRUARJA 2012

Mnenje Odbora regij – Skupni sistem davka na finančne transakcije

(2012/C 113/03)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja predlog direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije v EU, ki ga je pripravila Komisija in h kateremu je Odbor regij pozval v programu dela za leto 2011;
- ocenjuje, da je uvedba evropskega davka na finančne transakcije pomemben nadaljnji korak k temu, da se znova vzpostavi nujno potrebna prevlada demokratične politike nad resnimi nepravilnostmi v delovanju finančnih trgov;
- opozarja, da je davek na finančne transakcije pomemben instrument, ki zagotavlja sodelovanje finančnega sektorja v prizadevanjih za večjo solidarnost in pravičnost ter omejuje špekulacije, kot je že navedel v mnenju o novem večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2013;
- podpira cilj, da se načrtovana uskladitev uporablja v vsej Uniji, in v primeru, da tega kljub vsem prizadevanjem ne bi bilo mogoče izvesti, poziva k takojšnji uvedbi evropskega sistema davka na finančne transakcije z uporabo instrumenta okrepljenega sodelovanja, ki bi moral po možnosti vključevati vsaj območje eura.

Poročevalec	Ralf CHRISTOFFERS (DE/PES), minister za ekonomske in evropske zadeve zvezne dežele Brandenburg
Referenčni dokument	Predlog direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije in spremembi Direktive 2008/7/ES COM(2011) 594 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošno sporočilo

1. pozdravlja predlog direktive Sveta o skupnem sistemu davka na finančne transakcije v EU, ki ga je pripravila Komisija in h kateremu je Odbor regij pozval v programu dela za leto 2011;

2. meni, da je to močan političen dokaz volje in sposobnosti Evropske unije, da se sooči z izzivi globaliziranega finančnega trga ter v polni meri in trajno krepi potencial nacionalnih gospodarstev v dobro držav članic in državljanov;

3. ocenjuje, da je uvedba evropskega davka na finančne transakcije pomemben nadaljnji korak k temu, da se znova vzpostavi nujno potrebna prevlada demokratične politike nad resnimi nepravilnostmi v delovanju finančnih trgov;

4. opozarja, da je davek na finančne transakcije pomemben instrument, ki zagotavlja sodelovanje finančnega sektorja v prizadevanjih za večjo solidarnost in pravičnost ter omejuje špekulacije, kot je že navedel v mnenju o novem večletnem finančnem okviru za obdobje po letu 2013;

5. opozarja na oceno učinka Evropske komisije iz septembra 2011 in zelo nenatančne dinamične stohastične modele splošnega ravnotežja (*Dynamic Stochastic General Equilibrium, DSGE*), ki so bili uporabljeni; poudarja dejstvo, da ocena učinka Komisije ne daje prepričljivih ugotovitev, temveč ostaja nedorečena in nedoločna ter dopušča različne možnosti. Zato ugotavlja, da je ocena pristranska in nenatančna, in odobrava zavezo Komisije za pripravo nove ocene učinka;

6. poudarja očitne pomanjkljivosti v sistemu kolkovanja v Združenem kraljestvu, zlasti ko gre za zaščito sistema pred selitvijo transakcij drugam ter močne spodbude za uvajanje izvedenih finančnih instrumentov.

Splošni pravni okvir

ODBOR REGIJ

7. tako kot Komisija meni, da je zaradi velikega števila neusklajenih davčnih ukrepov, ki jih sprejemajo posamezne

države članice, potrebna uskladitev na tem področju, da se izognemo razdrobljenosti notranjega trga za finančne storitve. Uskladitev je potrebna tudi za pravilno delovanje tega trga in za preprečevanje izkrivljanja konkurence;

8. se strinja s pristopom Komisije k uskladitvi, ki predvideva:

— da se finančne institucije ustrezno obdavčijo v primerjavi z drugimi gospodarskimi sektorji in glede na stroške nedavne krize,

— da se uvedejo davčne spodbude, ki bodo akterje na finančnem trgu odvrčale od transakcij, ki so z vidika celotnega gospodarstva nezaželene, kar bo pripomoglo k preprečevanju prihodnjih kriz;

9. podpira cilj, da se načrtovana uskladitev uporablja v vsej Uniji, in v primeru, da tega kljub vsem prizadevanjem ne bi bilo mogoče izvesti, poziva k takojšnji uvedbi evropskega sistema davka na finančne transakcije z uporabo instrumenta okrepljenega sodelovanja, ki bi moral po možnosti vključevati vsaj območje eura;

10. glede na izredno nujnost uvedbe skupnega evropskega sistema davka na finančne transakcije zakonodajne organe EU opozarja, naj se z vso potrebno skrbnostjo in z največjo politično odgovornostjo zavzamejo za hiter zaključek tega zakonodajnega postopka;

11. izraža zadovoljstvo, da bo Komisija morala redno poročati o uporabi direktive, saj to pomeni, da bo uporaba direktive v postopku stalnega in strukturiranega preverjanja, vendar obžaluje, da bo Komisija poročala le Svetu, saj je to v nasprotju z vlogo Parlamenta v zakonodajnem postopku, v katerem bo direktivo sprejel Svet ob sodelovanju Evropskega parlamenta. Poleg tega meni, da je pri tem podcenjena vloga Odbora regij kot politične skupščine lokalnih in regionalnih oblasti v Evropski uniji ter Evropskega ekonomsko-socialnega odbora, katerih glavna naloga v skladu s Pogodbo je svetovati zakonodajnim organom;

12. opozarja, da je treba še posebej upoštevati tudi možne posledice skupnega sistema davka na finančne transakcije za davčne prihodke občin in regij.

Vsebina in področje uporabe davka na finančne transakcije

ODBOR REGIJ

13. podpira dejstvo, da je davčna obveznost povezana s tem, v kateri državi je bila ustanovljena finančna institucija. Takšen regulativni pristop zmanjšuje možnost izogibanja davkom ter bolje odraža prepletenost finančnih trgov in realnega gospodarstva, kot pa če bi bila davčna obveznost povezana s krajem transakcije; opozarja, da je treba poleg tega predvideti ureditve za preprečitev ali omejitev izogibanja plačilu davkov s premeščanjem sedeža podjetja ali ustanavljanjem oddeljenih (*spin-off*) podjetij;

14. predlaga natančno opredelitev pojmov "finančne institucije" in "finančni instrumenti";

15. se strinja s širokim področjem uporabe davka na finančne transakcije, ki načeloma zajema vse transakcije z vsemi vrstami finančnih instrumentov, vključno z možnimi nadomestnimi produkti in transakcijami, ki potekajo na neuradnem trgu;

16. podpira izključitev transakcij na primarnih trgih iz davka na finančne transakcije, saj bo to zmanjšalo neželene posledice davka za realno gospodarstvo. Hkrati izraža obžalovanje, da niso izključene tudi transakcije javnega sektorja na sekundarnih trgih; to je priporočljivo s proračunskega vidika, saj se mora javni sektor v interesu dobre proračunske politike ravno tako posluževati finančnih instrumentov na sekundarnih trgih;

17. izraža obžalovanje, da davek na finančne transakcije ne velja za vse vrste valutnih transakcij, saj to pomeni izgubo precej velikih možnih dohodkov, izgubi pa se tudi pomemben regulativni učinek. Odbor predvsem meni, da obdavčenje valutnih transakcij kot del celovitega sistema davka na finančne transakcije ni v nasprotju s prostim pretokom kapitala, ker davek na finančne transakcije zaradi širokega področja uporabe ne bo vplival na specifično čezmejno naravo valutnih poslov, temveč zgolj na njihovo naravo finančne transakcije kot take;

18. meni, da bi posebne kreditne institucije, ki dajejo posojila samo javnemu sektorju, morale biti oproščene davka na finančne transakcije.

Davčna osnova, struktura in stopnja davka na finančne transakcije

ODBOR REGIJ

19. se načeloma strinja s predlaganim pristopom k določanju davčne osnove, tudi z določitvijo nominalnega zneska kot davčne osnove za izvedene finančne instrumente, vendar meni, da je treba nekatera vprašanja še pojasniti, predvsem vprašanje, kako se soočiti z realno nevarnostjo, da se bodo nominalni zneski pri kompleksnih izvedenih finančnih instrumentih umetno zniževali;

20. se strinja z določitvijo minimalnih davčnih stopenj, saj to državam članicam omogoča, da določijo tudi višje stopnje, kar

je zelo v skladu z načelom subsidiarnosti. Vendar obenem opozarja, da je treba pri uporabi te direktive natančno preučiti, ali višje davčne stopnje držav članic morda vseeno ne povzročajo škodljive davčne konkurence med državami članicami, ki naj bi jo prav z direktivo preprečili;

21. opozarja, da je treba vse obdavčljive finančne instrumente materialno popolnoma enako obravnavati, pri čemer bi bilo treba upoštevati dejanske razlike, da se preprečijo neželene spodbude za izogibanje plačilu in se ustrezno upošteva načelo poštene obdavčitve. Zato opozarja, da se ravno s tega vidika znova preverijo davčne stopnje za delnice, obveznice in izvedene finančne instrumente.

Plačilo davka na finančne transakcije

ODBOR REGIJ

22. meni, da je pooblastitev Komisije v skladu s členom 290 PDEU, da sprejema delegirane akte, s katerimi se določijo ukrepi za preprečevanje davčne utaje, izogibanja davku in zlorabe, ki jih morajo sprejeti države članice, vprašljiva; takšni ukrepi, ki zagotavljajo učinkovito izvajanje direktive, so načeloma pristojnost držav članic, ki morajo v skladu s členom 291(1) PDEU sprejeti vse potrebne ukrepe za izvajanje zakonodajnih aktov EU. Ustrezen prenos izvedbenega pooblastila na Komisijo bi bil dovoljen samo, če bi bili v ta namen potrebni enotni pogoji za izvajanje akta, vendar v tem primeru Pogodba (člen 291 PDEU) predvideva sprejetje posebnega akta za izvajanje. Vprašanja temeljnega pomena, zlasti glede kazenskopravnega pregona, pa je treba v veliki meri prepustiti državam članicam;

23. poudarja, da bi morala Komisija v rednih poročilih o uporabi direktive na vsak način obravnavati tudi nujnost in učinkovitost ukrepov, ki jih sprejme v okviru pooblastila.

Uporaba prihodkov od davka na finančne transakcije

ODBOR REGIJ

24. se že zdaj zavzema za vključitev davka na finančne transakcije kot nove kategorije v sistem lastnih sredstev Unije in za to, da se ti davčni prihodki v določenem razmerju porazdelijo med Unijo in države članice, ki so davek pobrale. Tako bi se lahko v skladu z višino prihodkov Unije v tej kategoriji znižali prispevki držav članic v sistem lastnih sredstev.

Potreba po dodatnih ukrepih

ODBOR REGIJ

25. meni, da je treba poleg uvedbe evropskega sistema davka na finančne transakcije tudi na novo določiti okvirne pogoje za delovanje finančnega sektorja v EU, in sicer z obsežno reformo finančnih trgov, ki bo omogočila odziv na morebitne negativne vplive finančnih trgov na realno gospodarstvo;

26. zato meni, da bi bilo priporočljivo na primeren način zbirati in obdelati podatke, ki nastajajo v zvezi z davkom na finančne transakcije;

27. je prepričan, da so – če naj bi uspešno zagotovili delovanje notranjega trga ter ekonomske in monetarne unije s skupno valuto – nujno potrebni nadaljnji ukrepi, ki presegajo okvir finančne politike in vključujejo tako bistveno okrepitev evropskega usklajevanja gospodarskih in proračunskih politik držav članic kot tudi institucionaliziranje gospodarskega upravljanja na evropski ravni, ki bo učinkovito in bo imelo zadostno demokratično legitimnost;

28. meni, da je poleg evropskega pristopa potrebno tudi usklajeno ukrepanje na svetovni ravni, zato EU in države članice poziva, naj si na mednarodni ravni v okviru zunanjih odnosov s tretjimi državami prizadevajo za reformo pravil na finančnih trgih, zlasti za obsežno obdavčitev finančnih transakcij v vseh državah skupine G-20.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Člen 1(4)(d)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(d) transakcije s centralnimi bankami držav članic.	(d) transakcije <u>z državami članicami</u> , s centralnimi bankami držav članic, <u>regionalnimi ali lokalnimi oblastmi, drugimi javno-pravnimi organi držav članic ali drugimi institucijami javnega prava.</u>

Predlog spremembe 2

Člen 16

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Komisija vsakih pet let in prvič do 31. decembra 2016 Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive in, kjer je primerno, predlog za njeno spremembo.	Komisija vsakih pet let in prvič do 31. decembra 2016 <u>Evropskemu parlamentu in</u> Svetu predloži poročilo o uporabi te direktive in, kjer je primerno, predlog za njeno spremembo. <u>Poročilo v vednost predloži tudi Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij.</u>
V navedenem poročilu Komisija vsaj preuči vpliv davka na finančne transakcije na pravilno delovanje notranjega trga, finančnih trgov in realnega gospodarstva ter upošteva napredek na področju obdavčevanja finančnega sektorja na mednarodni ravni.	V navedenem poročilu Komisija vsaj preuči vpliv davka na finančne transakcije na pravilno delovanje notranjega trga, finančnih trgov in realnega gospodarstva ter upošteva napredek na področju obdavčevanja finančnega sektorja na mednarodni ravni. <u>Poleg tega oceni ukrepe, ki jih je sprejela v okviru izvedbenega pooblastila za namene enotnega izvajanja direktive.</u>

V Bruslju, 15. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Novi evropski program za vključevanje

(2012/C 113/04)

ODBOR REGIJ

- meni, da je polna udeležba priseljencev v gospodarskem, socialnem in političnem življenju njihovih mest in regij gostiteljic nepogrešljiv element za uresničitev ciljev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, ki jih je opredelila strategija Evropa 2020;
- meni, da je pristop upravljanja na več ravneh najbolj primeren za doseg najboljših rezultatov pri vključevanju priseljencev;
- izraža zadovoljstvo s stališčem Evropske komisije, ki ocenjuje, da je treba politike vključevanja razvijati na lokalni ravni v skladu s pristopom od spodaj navzgor;
- meni, da teritorialni pakti zagotavljajo prožen okvir za izvajanje politik vključevanja, saj omogočajo izvajanje ukrepov in tematskih prioritet, ki ustrezajo posamezni upravni enoti, obenem pa lahko upoštevajo razdelitev pristojnosti med različnimi ravni upravljanja ter načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;
- z zadovoljstvom sprejema pobudo Evropske komisije o oblikovanju "evropskih modulov" za vključevanje;
- ocenjuje, da bi bilo koristno oblikovati strateško partnerstvo OR z Evropsko komisijo in evropskimi mrežami mest in regij;
- to partnerstvo bi lahko nastalo z oblikovanjem mreže lokalnih in regionalnih oblasti za vključevanje, v kateri bi lahko sodelovali pristojni akterji za pripravo politik z vseh ravni upravljanja, pa tudi organizacije civilne družbe. OR pričakuje politično, gospodarsko in operativno podporo Evropske komisije za popolno uveljavitev strateškega partnerstva in ocenjuje, da bi ga bilo mogoče vključiti v že obstoječe strukture in pobude.

Poročevalec	Dimitrios KALOGEROPOULOS (EL/EPP), član občinskega sveta Aigalea
Referenčni dokument	Sporočilo Komisije – Evropski program za vključevanje državljanov tretjih držav COM(2011) 455 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Referenčni okvir

1. se zaveda, da je priseljevanje danes stvarnost v vseh državah članicah Evropske unije. Je med glavnimi novicami dneva, zlasti po "arabski pomladi", ki je sprožila nove selitve ljudi proti Evropi;

2. ugotavlja, da povečanje števila priseljencev v zadnjem desetletju spremljajo tudi pomembne spremembe glede vrste priseljencev ter strukture in značilnosti tokov priseljevanja;

3. poudarja, da so strategije vključevanja priseljencev povezane z evropsko politiko priseljevanja, ki mora, če želi biti učinkovita, biti skladna in podpirati razvojne pobude v državah izvora in tranzitnih državah;

4. meni, da je zaradi obsežnosti pojava migracij nujno izvajati učinkovite politike družbenega, gospodarskega in kulturnega vključevanja zakonitih priseljencev iz tretjih držav;

5. ponavlja, da je vključevanje priseljencev predvsem pristojnost držav članic. Nacionalne, regionalne in lokalne oblasti so tiste, ki so odgovorne za izvajanje politik vključevanja na področjih, kot so izobraževanje, zdravstvo, stanovanjska politika in trg dela. Lizbonska pogodba seveda predvideva okrepitev vloge, ki jo ima Evropska unija pri politiki vključevanja državljanov tretjih držav, vendar pa njen cilj ni usklajevanje zakonodajnih določb in predpisov držav članic;

6. opozarja, da enajst skupnih osnovnih načel, ki jih je Svet sprejel leta 2004, pa tudi skupni program za vključevanje, ki ga je Evropska komisija objavila leta 2005, vključevanje državljanov tretjih držav opredeljujejo kot "dinamičen, dvosmeren proces medsebojnega prilagajanja med vsemi priseljenci in rezidenti držav članic";

7. opozarja, da so udeleženci tretje ministrske konference o vključevanju, ki je potekala novembra 2008 v Vichyju v Franciji, izjavili, da je treba zagotoviti sodelovanje lokalnih in regionalnih

oblasti pri snovanju, izvajanju in ocenjevanju politik vključevanja, in poudarili bistveno vlogo, ki jo imajo slednje pri vključevanju priseljencev v lokalno življenje;

8. opozarja, da je bilo v sklepih ministrske konference o priseljevanju, ki je potekala aprila 2010 v Zaragozi v Španiji, odločno izraženo, da je treba opozoriti na pozitivne učinke, ki jih ima priseljevanje na evropski ravni, ter vključevanje in kulturno raznolikost poudariti kot gonilo razvoja in socialne kohezije;

9. ugotavlja, da je EU v zadnjih letih ustvarila vrsto koristnih instrumentov, ki državam članicam omogočajo boljšo pripravo politik vključevanja in uspešno izvajanje ukrepov. Ustanovljena sta bila Evropski sklad za vključevanje državljanov tretjih držav in Evropski forum za vključevanje, ki se redno sestaja ter predstavnikom civilne družbe in priseljenkim organizacijam daje možnost, da sodelujejo v politični razpravi. Poleg tega že deluje evropski spletni portal o vključevanju, ki prinaša kopico informacij o vključevanju, pripravljeni pa so bili tudi trije priročniki s koristnimi primeri in dobrimi praksami;

10. ocenjuje, da je opravil koristno posvetovanje, in izraža zadovoljstvo, da je Evropska komisija rezultate in predloge, ki so izšli iz posvetovanja, upoštevala pri pripravi novega programa za vključevanje; ⁽¹⁾

11. ugotavlja, da v novem evropskem programu za vključevanje državljanov tretjih držav Evropska komisija vključevanje obravnava kot proces, ki se razvija in je skupna odgovornost različnih ravni oblasti, za doseganje ciljev pa od udeleženi akterjev zahteva stalna prizadevanja in sodelovanje;

12. opozarja, da se to mnenje opira na okvir, opredeljen v mnenju OR na lastno pobudo z naslovom *Lokalne in regionalne oblasti na čelu politik vključevanja*. Njegov namen je oblikovati odziv OR na prihodnje izzive, pri čemer je poudarjen prispevek lokalnih in regionalnih oblasti k pripravi in izvajanju politik vključevanja zakonitih priseljencev iz tretjih držav. V njem je izraženo tudi stališče OR glede načina oblikovanja strateškega partnerstva z Evropsko komisijo.

Načela

ODBOR REGIJ

13. meni, da je treba vključevanje razumeti kot rezultat procesa, v katerem državljani tretjih držav postanejo sposobni živeti neodvisno od zunanje pomoči ter pridobijo družbeni položaj, podoben položaju državljanov države, v kateri živijo, in položaju ostalih evropskih državljanov;

⁽¹⁾ CdR 261/2011.

14. opozarja, da je vključevanje dvostranski proces, ki zahteva vzajemna prizadevanja ter zajema pravice in dolžnosti tako družbe, ki priseljence sprejme, kot tudi priseljencev. Zato morajo biti priseljenci pripravljeni prevzeti odgovornost za vključevanje v družbo države gostiteljice, evropski državljani pa morajo biti pripravljeni priseljence sprejeti in jih vključiti v družbo;

15. poudarja, da mora vključevanje veljati za dinamičen in trajen proces in ne za vmesno fazo, preden se priseljenci asimilirajo v družbo, ki jih je sprejela;

16. poudarja, da se morajo politike vključevanja priseljencev ujemati s temeljnimi evropskimi vrednotami, kot so spoštovanje človekovih pravic in raznolikosti, boj proti diskriminaciji ter spodbujanje enakih možnosti in strpnosti. Poleg tega morajo biti skladne s temeljnimi politikami EU na področju kohezije, zaposlovanja, razvoja, zunanjih odnosov ter svobode, varnosti in pravice;

17. meni, da je izvajanje načela enake obravnave merilo kakovosti demokratičnih sistemov, hkrati pa tudi temeljna pridobitev in sestavni del kulture Evropske unije.

Izvajanje politik vključevanja

ODBOR REGIJ

18. meni, da je polna udeležba priseljencev v gospodarskem, socialnem in političnem življenju njihovih mest in regij gostiteljic nepogrešljiv element za uresničitev ciljev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije, ki jih je opredelila strategija Evropa 2020.

Pristop

ODBOR REGIJ

19. meni, da je pristop upravljanja na več ravneh najbolj primeren za doseganje najboljših rezultatov pri vključevanju priseljencev. Tak pristop mora biti v skladu z načelom subsidiarnosti, ki ureja sodelovanje med Evropsko unijo, državami članicami ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi;

20. izraža zadovoljstvo s stališčem Evropske komisije, ki ocenjuje, da je treba politike vključevanja razvijati na lokalni ravni v skladu s pristopom od spodaj navzgor;

21. poudarja, da je potreben celosten pristop, ki ne bo upošteval zgolj gospodarskih in družbenih vidikov vključevanja, temveč tudi vprašanja kulturne in verske raznolikosti, državljanstva, političnih pravic ter udeležbe zakonitih priseljencev v javnem življenju;

22. poudarja, da je potreben širok pristop in ocenjuje, da prizadevanja za vključevanje priseljencev zajemajo široko paleto politik na področjih, kot so izobraževanje, zaposlovanje in socialna politika, javno zdravje ter ekonomska, socialna in teritorialna kohezija, če navedemo samo nekaj primerov;

23. meni, da sta za doseganje rezultatov potrebna globalen pristop in sodelovanje vseh vpletenih akterjev na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni. Povezati je treba vpletene institucije Evropske unije, nacionalne, regionalne in lokalne oblasti, nevladne organizacije (NVO), socialne partnerje ter predstavnike civilne družbe, vključno s priseljenci – tako z novimi priseljenci kot priseljenci druge ali tretje generacije – ter vse verodostojne akterje, ki delujejo na področju športa, kulture in socialne kohezije;

24. ocenjuje, da je treba prizadevanja usmeriti v vse priseljence in da bi torej skrenili s poti, če bi koristili politik vključevanja namenili zgolj novim priseljencem v mestih in regijah. Ukrepi za vključevanje bi morali veljati tudi za priseljence druge, celo tretje generacije, saj je takšen pristop potreben za učinkovit boj proti diskriminaciji;

25. opozarja na pomen, ki ga lokalne in regionalne oblasti dajejo enaki obravnavi priseljencev glede dostopa do trga dela, javnih dobrin, zdravstvenih storitev in storitev socialnega varstva. Tak pristop je nujen korak v boju proti diskriminaciji, razizmu in ksenofobiji;

26. ocenjuje, da je treba med pripravo politik vključevanja upoštevati posebnosti in potrebe nekaterih ranljivih skupin državljanov tretjih držav. Med temi so prosilci za mednarodno zaščito in upravičenci do nje, mladoletniki brez spremstva, priseljenke, starejši priseljenci, invalidi in člani drugih ranljivih skupin, kot so Romi;

27. vendar opozarja, da utegnejo tudi državljani EU, ki so se zaradi življenja in dela preselili v drugo državo članico, potrebovati organizirano pomoč za vključevanje, kot so možnosti za učenje jezika.

Sredstva in načini

ODBOR REGIJ

28. podpira spodbujanje ukrepov za lažji dostop priseljencev do trga dela in za pridobivanje poklicnih kvalifikacij. Za priseljence je zaposlitev ključen element v procesu neoviranega vključevanja v družbo države gostiteljice;

29. poudarja vlogo, ki jo ima pri vključevanju izobrazba in zlasti učenje jezika države gostiteljice, pri čemer se ohrani pravica do učenja maternega jezika;

30. meni, da je šolanje otrok priseljencev prednostna naloga in se strinja s spodbujanjem raznolikosti v nacionalnih šolskih sistemih. Za večjo raznolikost v izobraževalnih sistemih OR poziva države članice ter lokalne in regionalne oblasti, naj predvidijo možnost najemanja učiteljev s priseljskim poreklom. Odbor upa, da bo vzgojno-izobraževalni proces tako deloval kot kulturni most med družbo gostiteljico in državljani tretjih držav, obenem pa bo tudi gonilo produktivne in bolj povezane družbe;

31. podpira prizadevanja za potrjevanje in priznavanje usposabljanja in kvalifikacij, ki so jih priseljenci pridobili v državah izvora. To bi olajšalo njihovo vključevanje na trg dela, imeli pa bi tudi več možnosti dostopa do sistema izobraževanja in usposabljanja v državi gostiteljici;

32. ugotavlja, da je spodbujanje enakih možnosti priseljencev na področju vzgoje, izobraževanja in zaposlovanja ustrezen način preprečevanja njihove izključenosti iz družbe; ocenjuje, da je možnost pridobitve enakega položaja v družbi države gostiteljice najboljši način za preprečevanje nasilja, s katerim se soočajo številna evropska mesta;

33. poudarja pomen aktivnega sodelovanja priseljencev v strukturah in institucijah družbe gostiteljice ter ocenjuje, da je zagotovitev možnosti za polno in neovirano udeležbo priseljencev v političnem procesu na lokalni ali regionalni ravni ključna za vzpostavitev ozračja vzajemnega zaupanja med njimi in družbami, ki jih gostijo;

34. meni, da je treba posebno pozornost nameniti priseljenkam, ne le zato, ker imajo odločilno vlogo pri vzgoji otrok in prenašanju kulturnih vzorcev, temveč tudi zato, ker so najbolj izpostavljene izključevanju, nasilju in diskriminaciji;

35. meni, da je medkulturni dialog za vključevanje izjemno pomembno področje, zato je nujno, da lokalne in regionalne oblasti še naprej uvajajo pobude za njegovo spodbujanje. Meni, da boljše poznavanje kulture priseljencev učinkovito prispeva k boju proti rasizmu in ksenofobiji;

36. izraža prepričanje, da je vloga medijev odločilna pri ozaveščanju javnosti o vlogi priseljencev ter omejevanju marginalizacije, rasizma in ksenofobije;

37. soglaša s sporočilom Evropske komisije, ki priznava zunanjo razsežnost politike priseljevanja, in poudarja nujnost, da se z državami izvora priseljencev sodeluje pri ukrepih za pripravo na njihovo vključevanje.

Inovativna orodja

ODBOR REGIJ

38. meni, da teritorialni pakti zagotavljajo prožen okvir za izvajanje politik vključevanja, saj omogočajo izvajanje ukrepov in tematskih prioritet, ki ustrezajo posamezni upravni enoti, obenem pa lahko upoštevajo ustavne značilnosti posamezne države članice, razdelitev pristojnosti med različnimi ravnmi upravljanja ter načeli subsidiarnosti in sorazmernosti;

39. z zadovoljstvom sprejema pobudo Evropske komisije o oblikovanju "evropskih modulov" za vključevanje, ki bodo po njegovem mnenju prispevali k seznanjanju s primeri dobre prakse in bodo dodaten prožen instrument za pripravo nacionalnih, regionalnih in lokalnih politik vključevanja, ter upa, da

bo zbiranje dosedanjih izkušenj prilagojeno lokalnim potrebam ter da se bo to znanje izkoristilo za izboljšanje rezultatov.

Prispevek lokalnih in regionalnih oblasti

ODBOR REGIJ

40. z zadovoljstvom ugotavlja, da je v novem evropskem programu vključevanje predstavljeno kot skupna odgovornost vseh vpletenih ravni upravljanja in da je pri izvajanju politik vključevanja priznana pomembna vloga lokalnih in regionalnih oblasti;

41. izraža zadovoljstvo z odločitvijo Evropske komisije, da zagotovi sodelovanje lokalnih in regionalnih akterjev pri opredeljevanju politik vključevanja v okviru programov EU, da bolje usklajuje programiranje obstoječih finančnih instrumentov EU in da spodbuja lokalno ukrepanje;

42. opozarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti odločilno vlogo pri ustvarjanju ustreznih pogojev za to, da lahko državljani tretjih držav dobijo dostop do informacij in storitev glede izobraževanja, zdravstvene oskrbe, zaposlitve, nastanitve in drugih javnih storitev. Obenem so povezava, s katero se vzpostavi močan in konstruktiven odnos z družbo gostiteljico. Ta naloga pomeni dodatne stroške za regije in občine, ki morajo pogosto poskrbeti za izzive vključevanja;

43. ugotavlja, da lokalne in regionalne oblasti delujejo kot ponudniki storitev, obenem pa pri izvajanju politik vključevanja tesno sodelujejo s podjetji, organizacijami in drugimi ravnmi upravljanja. Z izvajanjem svojih pristojnosti prispevajo tudi h krepitvi družbene odgovornosti gospodarskih družb na lokalni ravni;

44. opaža vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri izkoriščanju evropskih izkušenj in prakse z izmenjavo dobrih praks ter s širjenjem rezultatov njihovega sodelovanja pri izvajanju programov EU (npr. CLIP, ERLAIM, ROUTES, City2City, EURO-CITIES-Integrating Cities), pa tudi pri delovanju meddržavnih regionalnih mrež;

45. meni, da lokalne in regionalne oblasti odločilno prispevajo k ustvarjanju pogojev za dostop državljanov tretjih držav do informacij in služb, odgovornih za zaposlovanje, šolanje, zdravje, stanovanja, kulturo, ter do drugih javnih dobrin, kar jim omogoča vzpostaviti trdno povezavo z družbo gostiteljico;

46. ugotavlja, da lokalne in regionalne oblasti namenjajo posebno pozornost sodelovanju, komuniciranju ter izmenjavi informacij z državljani, organizacijami priseljencev in NVO, ker so blizu tem akterjem. S tem bistveno prispevajo k ustvarjanju ozračja zaupanja, ohranjanju kohezije v družbah gostiteljicah ter, posledično, priznavanju priseljevanja kot dejavnika razvoja in napredka.

Spremljanje rezultatov

ODBOR REGIJ

47. OR izraža zadovoljstvo z oblikovanjem skupnih evropskih kazalnikov, o katerih so se države članice sporazumele v Zaragozi, in ocenjuje, da lahko postanejo učinkovito orodje za spremljanje in ocenjevanje politik vključevanja;

48. sodi, da je prispevek Evropskega sklada za vključevanje državljanov tretjih držav k pripravi in izvajanju politik vključevanja zelo pomemben, in opozarja, da lokalne in regionalne oblasti, ki imajo ključno vlogo pri izvajanju politik vključevanja, trenutno niso dejavno udeležene ne v opredeljevanju finančnih prioritet ne v ocenjevanju rezultatov. Meni, da bi s sodelovanjem OR pri ocenjevanju rezultatov lahko dosegli opredelitev bolj usmerjenih pristopov in podprli skladnejše strategije vključevanja.

Strateško partnerstvo z Evropsko komisijo

ODBOR REGIJ

49. izraža zadovoljstvo s stališčem Komisije, da je ukrepanje na lokalni ravni bistven element strategije za vključevanje, in na podlagi načela subsidiarnosti ter pristopa upravljanja na več ravneh ocenjuje, da bi bilo dobro sprožiti pobudo za oblikovanje strateškega partnerstva OR z Evropsko komisijo in evropskimi mrežami mest in regij. Cilj tega bi bil izkoristiti precejšnje izkušnje lokalnih in regionalnih oblasti, olajšati izmenjavo dobrih praks in stališč, zagamčiti boljše usklajevanje pobud in zagotoviti boljše širjenje rezultatov.

Predlogi za uresničitev teh ciljev

ODBOR REGIJ

50. meni, da bi moralo biti vključevanje priseljencev bistvena prednostna naloga EU, in podpira pobude, ki jih je EU sprejela za oblikovanje predlogov, novih orodij in izvajanje učinkovitih politik;

51. meni, da gospodarski in demografski razvoj terjata pripravo skupne evropske strategije za uravnoteženo upravljanje migracijskih tokov in spodbujanje vključevanja;

52. poudarja, da je potrebno skupno delovanje in spodbujanje sodelovanja ter dialoga med akterji, ki se ukvarjajo z vključevanjem na lokalni, regionalni, nacionalni in evropski ravni;

53. vpletene države članice in regionalne oblasti poziva, naj sprejmejo pobude, ki bodo olajšale ocenjevanje in priznavanje poklicnih sposobnosti priseljencev;

54. predlaga pripravo programov jezikovnega izobraževanja, ki so prilagojeni potrebam posebnih skupin priseljencev;

55. predlaga, da se na lokalni in regionalni ravni spodbujajo inovativni ukrepi vključevanja, da bi se učinkovito odzvali na demografske izzive, s katerimi se soočajo nekatere regije;

56. poziva lokalne in regionalne oblasti, naj spodbujajo lokalna podjetja pri krepitvi njihove družbene odgovornosti na lokalni ravni;

57. države članice in Komisijo poziva, naj politično in gospodarsko podprejo lokalne in regionalne oblasti, ki imajo odločilno vlogo pri izvajanju politik vključevanja;

58. ocenjuje, da bi se moral postopek vključevanja začeti v državah izvora, in predlaga, da se izkoristijo obstoječe pobude na področju čezmejnega sodelovanja, ki potekajo v lokalnih in regionalnih skupnostih na obeh straneh zunanjih meja EU;

59. predlaga, da se vprašanja, povezana z migracijo delovne sile in vključevanjem, preučijo med stiki s predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti v okviru evropske sosedске politike. Meni, da sta za poglobitev te tematike koristen okvir tudi Euro-sredozemska skupščina lokalnih in regionalnih oblasti (ARLEM) in novoustanovljena letna konferenca lokalnih in regionalnih oblasti za vzhodno partnerstvo (CORLEAP);

60. meni, da morajo biti politike vključevanja namenjene tako začasnim kot krožnim migrantom. Pri tem opozarja, da krožna migracija ne more zamenjati trajne migracije, in predlaga, da se preučijo možnosti za sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti iz države izvora in države gostiteljice v partnerstvih za mobilnost in z njimi povezanih pogajalskih postopkih;

61. ponavlja svoj poziv za dejavno sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti v zgodnji fazi priprave strategij vključevanja in v celotnem obdobju njihovega izvajanja;

62. poziva, da se OR vključi v opredeljevanje prednostnih nalog EU pri financiranju vključevanja in v ocenjevanje rezultatov programov vključevanja;

63. se zavzema za ustanovitev sklada za priseljevanje in begunce ter pričakuje, da bodo predvidena zadostna sredstva za financiranje in dejansko spodbujanje vključevanja priseljencev na lokalni in regionalni ravni, vključno s financiranjem projektov na regionalni ravni. Glede širšega okvira izdatkov na področju notranjih zadev želi omeniti potrebo, da se zagamči primerno ravnovesje med izdatki za varnost in meje ter izdatki na področjih, kot so vključevanje priseljencev in pogoji sprejema prosilcev za azil. To sta obenem področji, na katerih bi lokalne in regionalne oblasti lahko prispevale očitno dodano vrednost;

64. želi imeti dejavnejšo vlogo pri usklajevanju ukrepov na ravni EU, zato se zavzema za to, da kot predstavnik lokalnih in regionalnih oblasti dejavno sodeluje na evropskih ministrskih

konferencah, predlaga okrepitev svoje prisotnosti pri dejavnostih Evropskega foruma za vključevanje in je pripravljen prevzeti ključno vlogo pri spodbujanju teritorialnih paktov;

65. je pripravljen prispevati k vzpostavitvi evropskega sistema spremljanja napredka na področju vključevanja, ki bo uporabljal skupne kazalnike;

66. ocenjuje, da je treba olajšati uporabo novih instrumentov, kot so teritorialni pakti, in zanje predvideti financiranje s sredstvi strukturnih skladov in tematskih programov v okviru novega programskega obdobja;

67. predlaga ustanovitev nagrade za vključevanje državljanov iz tretjih držav, ki bi jo podelili priseljencem ali/in akterjem, ki sodelujejo v procesu vključevanja priseljencev (lokalne ali regio-

nalne oblasti, podjetja, organizacije, zveze, fundacije itd.). To pobudo bi lahko umestili v okvir obstoječih dogodkov, na primer mednarodnega dneva priseljencev, ki poteka pod okriljem OZN;

68. želi razviti strateško partnerstvo z Evropsko komisijo in evropskimi mrežami mest in regij, da bi olajšali vključevanje priseljencev in spodbujali učinkovite politike. To partnerstvo bi lahko nastalo z oblikovanjem mreže lokalnih in regionalnih oblasti za vključevanje, v kateri bi lahko sodelovali pristojni akterji za pripravo politik z vseh ravni upravljanja, pa tudi organizacije civilne družbe. OR pričakuje politično, gospodarsko in operativno podporo Evropske komisije za popolno uveljavitev strateškega partnerstva in ocenjuje, da ga je mogoče vključiti v že obstoječe strukture in pobude.

V Bruslju, 15. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Prihodnost evropske prestolnice kulture

(2012/C 113/05)

ODBOR REGIJ

- priznava, da je EPK pomemben dogodek, saj z njim opozarjamo na bogastvo, raznolikost in skupne značilnosti evropskih kultur, ugotavlja pa tudi, da je ta program v času hitre kulturne rasti Evropske unije veliko prispeval k vzpostavitvi evropske identitete;
- opozarja, da ima sedaj kultura tudi zaradi vedno večjega ugleda tega naziva pomembno vlogo v političnih načrtih držav članic, regij in mest;
- ponovno potrjuje svoje prepričanje, da lahko pojem medkulturnega dialoga v povezavi s socialno in teritorialno kohezijo pomaga prevzemati temeljne vrednote zasebnega, družbenega in javnega življenja, kot so solidarnost, odgovornost, strpnost, spoštovanje, prizadevanje za družbeni napredek ter razumevanje družbene in kulturne raznolikosti. Poleg tega lahko izboljša sposobnost komuniciranja med posamezniki in skupinami z različnim kulturnim ozadjem ter sobivanja v solidarnosti;
- poudarja, da se je v mestih, ki jim je bil podeljen naziv EPK, močno okreplil kulturni sektor, nenehno pa se je povečeval tudi obseg kulturnega udejstvovanja, zlasti med mladimi;
- poudarja, da se mora lokalno občinstvo v okviru EPK oblikovati z izobraževalnimi programi, participativnimi ukrepi in širjenjem ozaveščenosti o lokalnih in evropskih vprašanjih.

Poročevalec Anton ROMBOUTS (NL/EPP), župan mesta 's-Hertogenbosch

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošno ozadje

1. pozdravlja dejstvo, da Komisija pripravlja nov pravni okvir za Evropsko prestolnico kulture (EPK) in da je v letih 2010 in 2011 organizirala spletno posvetovanje in javno razpravo, ter se ponovno zavezuje, da bo prispeval k posvetovanju, kakor je navedel že v mnenju o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Sklepa 1419/1999/ES o vzpostavitvi aktivnosti za dogodek Evropske prestolnice kulture za leta 2007 do 2019 ⁽¹⁾;
2. poudarja, da je treba program EPK nadaljevati tudi po letu 2019;
3. priznava, da je EPK pomemben dogodek, saj z njim opozarjamo na bogastvo, raznolikost in skupne značilnosti evropskih kultur, ugotavlja pa tudi, da je ta program v času hitre kulturne rasti Evropske unije veliko prispeval k vzpostavitvi evropske identitete;
4. opozarja, da ima sedaj kultura tudi zaradi vedno večjega ugleda tega naziva pomembno vlogo v političnih načrtih držav članic, regij in mest, raziskave in naložbe na področju kulture pa poleg tega znatno prispevajo k zagotavljanju blaginje in socialne kohezije v mestih in regijah na nacionalni, pa tudi evropski ravni;
5. meni, da si mladi ljudje, ki dobijo priložnost sodelovati v različnih kulturnih dogodkih, tako razširijo obzorja in s tem premagajo svoje predsodke in strah pred tujim in neznanim ter tako prispevajo k večkulturnemu dialogu;
6. ponovno potrjuje svoje prepričanje, da lahko pojem medkulturnega dialoga v povezavi s socialno in teritorialno kohezijo pomaga prevzemati temeljne vrednote zasebnega, družbenega in javnega življenja, kot so solidarnost, odgovornost, strpnost, spoštovanje, prizadevanje za družbeni napredek ter razumevanje družbene in kulturne raznolikosti. Poleg tega lahko izboljša sposobnost komuniciranja med posamezniki in skupinami z različnim kulturnim ozadjem ter sobivanja v solidarnosti ⁽²⁾;
7. priznava, da je imel program EPK daljnosežne gospodarske, socialne in kulturne učinke; naziv pomeni močno

spodbudo za ustvarjalni sektor, ki ima v Evropi sam po sebi pomembno gospodarsko vlogo, saj spodbuja tudi produktivnost drugih sektorjev;

8. poudarja, da se je v mestih, ki jim je bil podeljen naziv EPK, močno okrepil kulturni sektor, nenehno pa se je povečeval tudi obseg kulturnega udejstvovanja, zlasti med mladimi;

9. opozarja, da lokalne in regionalne oblasti najbolj poznajo realnost in razmere v mestih, ki kandidirajo za evropsko prestolnico kulture, zato so najbolj primerne za pomoč pri oblikovanju in izvajanju EPK ob doslednem upoštevanju načela subsidiarnosti; poleg tega so v večini držav članic lokalne in regionalne oblasti neposredno odgovorne za ustrezno organizacijo in izvedbo kulturnih dogodkov, kar pomeni, da imajo v zvezi s tem bogato znanje in izkušnje, to pa lahko pripomore k inovativnim in ustvarjalnim rešitvam.

Priporočila

A. Nadaljevanje in okrepitev programa kulturne prestolnice

ODBOR REGIJ

10. soglašajo z ugotovitvijo Evropske komisije, da je naziv EPK še vedno izredno cenjen, da prispeva k nastajanju obsežnih kulturnih programov in ima pomemben učinek ⁽³⁾; zato poziva k nadaljevanju pobude, v okviru katere bi morali še naprej spodbujati sodelovanje državljanov in dolgoročni razvoj; ugotavlja, da bi si morali v programih EPK po letu 2019 prizadevati za sprejetje uravnoteženega pristopa h kulturi, ki bi ga bilo treba podpreti ne le zgolj kot sredstvo za doseganje otipljivih in količinsko opredeljivih rezultatov naložb, pač pa tudi zaradi njegove lastne vrednosti;

11. meni, da bi lahko program EPK pripomogel k oblikovanju Evrope prihodnosti. Trendom, kot so nacionalizem, individualizem in potrošništvo, pa tudi razpadanje družbene infrastrukture, je treba posvetiti ustrezno pozornost. Globalizacija, večja mobilnost in odprte meje širijo naš pogled na svet. Evropejci so tudi "državljeni sveta", vendar pa je treba zaščititi in ohranjati tudi lastne, lokalne kulture. V Evropi bi bilo treba omogočiti razvoj lokalne kulture, hkrati pa oblikovati vključujočo evropsko identiteto; industrijska, socialna in okoljska inovativnost je ključnega pomena za spodbujanje evropske konkurenčnosti, ki bo pripomogla h krepitvi teritorialne kohezije;

12. ugotavlja, da bi moral program EPK temeljiti na lokalni in regionalni kulturni sceni, kar pomeni, da je sodelovanje državljanov ter vseh javnih in zasebnih subjektov s tega območja ključnega pomena v vseh fazah projekta; poudarja, da se mora

⁽¹⁾ CdR 393/2003 fin

⁽²⁾ CdR 251/2008 fin

⁽³⁾ Naknadno vrednotenje Evropskih prestolnic kulture za leto 2010 (Essen za Porurje, Pécs, Istanbul), COM(2011) 921 final.

lokalno občinstvo v okviru EPK oblikovati z izobraževalnimi programi, participativnimi ukrepi in širjenjem ozaveščenosti o lokalnih in evropskih vprašanjih. Evropske prestolnice kulture morajo biti bolj vključene v ukrepe in pobude EU za uresničevanje sedanjih in prihodnjih programov s področja kulture, pri čemer je treba postopno vzpostaviti možnost, da same postanejo področje uporabe teh programov;

13. priznava, da so v okviru EPK nastali uspešni programi, ki spodbujajo vključevanje in medkulturni dialog, ter ugotavlja, da so v preteklosti številni dogodki, povezani s prestolnico kulture, potekali v mestih, ki so imela težave s socialno kohezijo in integracijo. Dostop do kulture je odločilnega pomena za večjo odgovornost in dejavnejše državljanstvo, blaginjo posameznikov in skupno blaginjo, socialno mobilnost, solidarnost itd., zato morajo biti v središču programa EPK prav državljani in civilna družba;

14. ponovno izraža prepričanje, da kulturni sektor pomembno prispeva k izvajanju ciljev strategije Evropa 2020. Opozarja na izredne priložnosti, ki jih za gospodarski razvoj mnogih regij pomeni kulturni turizem. Kljub temu svari pred enostranskim poudarjanjem izključno gospodarskega pomena kulture. Kultura je prav tako pomembna za oblikovanje kakovostnega in dinamičnega življenjskega okolja, ki je pogoj za razvoj⁽⁴⁾;

15. podpira zamisel, da bi se instrument EPK uporabljal tudi po letu 2019, ter predlaga, da bi ga bilo treba razširiti, tako da bi bil usmerjen predvsem v iskanje in odkrivanje večplastne kulturne identitete/identitet Evropejcev. Vsebina programa bi morala zato vključevati tudi druge, neevropske kulture in partnerje, s čimer bi še izraziteje izpostavili pomen in bogastvo evropskih kultur.

B. Večletni okvir

ODBOR REGIJ

16. ugotavlja, da se je EPK v zadnjih 25 letih iz poletnega festivala razvil v celoletno kulturno dejavnost s pomembnimi elementi kulturnega, socialnega in gospodarskega razvoja. Nekatera mesta so v program vključila tudi prireditve v letih pred in po samem dogodku, kar se je izkazalo kot zelo uspešno pri spodbujanju lokalnega prebivalstva k sodelovanju pri dogajanju v letu EPK, pa tudi pri pospeševanju razvoja kulture in kulturnega udejstvovanja ter povečevanju ozaveščenosti in vzpostavljanju skupnega delovanja mednarodne skupnosti;

17. ponavlja, da je večletni pristop učinkovit, saj prispeva k utrujanju pridobitev za mesta in regije, pa tudi k povezovanju

novih (evropskih) omrežij, ki so nastala v povezavi z nazivom EPK. Ta pristop poleg tega zagotavlja, da bodo naložbe v kulturo tudi v prihodnje vključene v politične načrte, zlasti v teh finančno težkih časih. Merilo o "mestu in državljanih" zahteva, da je dogodek organiziran trajnostno in da je sestavni del dolgoročnega kulturnega in socialnega razvoja, vendar pa se v večini EPK posvečajo predvsem organizaciji kulturnih prireditvev v letu dogodka. Zato je potrebno bolj strukturirano sodelovanje sedanjih, preteklih in prihodnjih evropskih prestolnic kulture;

18. ponovno poudarja, da bi morala mesta ta dogodek izkoristiti kot del dolgoročne razvojne strategije ter tako spodbuditi trajnostni pristop na področju razvoja kulture in povečati vpliv in zapuščino mest EPK, kakor je navedeno v mnenju o *predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi aktivnosti Skupnosti za dogodek Evropska prestolnica kulture za leta 2007 do 2019*; da bi razvili dolgoročne strategije in odgovorili na nove izzive na lokalni in regionalni ravni, OR vztraja na ponovnem oblikovanju in izvajanju skupnih kulturnih politik na srednji in dolgi rok, za kar je potrebna jasna volja institucij in vključenost vseh javnih in zasebnih družbenih akterjev;

19. ugotavlja, da se naziv EPK podeli za določeno leto; ponovno opozarja, da je treba organizirati večletne dejavnosti in jih vključiti v dolgoročne politike na področju razvoja kulture, gospodarstva, sociale in prostora;

20. poudarja, da morajo države članice izvedbi projekta EPK namenjati ustrezno pozornost, zlasti v zvezi z njegovo vzdržnostjo. Vsak posamezni projekt EPK bi morala pristojna država zadostno podpreti in ga vključiti v svojo dolgoročno politiko in strategijo.

C. Spodbujanje sodelovanja okoliških regij

ODBOR REGIJ

21. ugotavlja, da se je program EPK razvil tudi z vidika vrste mest in regij, ki v njem sodelujejo. Države članice so na začetku imenoval predvsem prestolnice ali druga velika mesta. Sčasoma je bil naziv vse večkrat podeljen manjšim mestom ("drugim največjim mestom" ali regionalnim kulturnim centrom). Za EPK so kandidirala vedno manjša mesta, zato je bilo treba vse bolj vključevati tudi okoliške regije. Kraji in mesta so shajališča, središča trgovine, industrije, izobraževanja ali upravljanja – postavljena so v osrčje regije in so odraz njenega značaja; ugotavlja, da se je to zgodilo z vključitvijo regionalne razsežnosti v program EPK po letu 2007; zato opozarja, da ima spodbujanje regionalnega pristopa v zvezi z nazivom EPK dodano vrednost,

⁽⁴⁾ CdR 172/2007 fin

pri čemer bi bilo treba razmisliti o podelitvi naziva regionalni ravni, tj. da je glavno kulturno žarišče regija, za projekt pa je odgovorno glavno mesto te regije;

22. poudarja, da bi bilo treba mesta, ki kandidirajo, v prihodnje še odločneje spodbujati, naj v program EPK vključijo tudi okoliške regije, ali – v primeru obmejnih mest – celo evroregije v okviru sporazumov o partnerstvu, ki zagotavljajo dober potek skupnega dela v vseh fazah pobude; se zaveda pomena zanesljivega sistema upravljanja, ki zagotavlja trajnost političnih in finančnih zavez. Močna podpora med člani vseh političnih strank, zagotavljanje proračunskih sredstev, umetniška neodvisnost in sodelovanje državljanov bi morali biti ključni dejavniki sistema upravljanja;

23. opozarja na ključno vlogo omrežij in ustvarjalnih mest v kontekstu odprtega inovativnega ekosistema v sodobnih gospodarstvih, saj mesta, regije, univerze/raziskovalni instituti in podjetja med seboj vedno tesneje sodelujejo pri strateških vprašanjih in tako dosegajo ekonomijo obsega in dosega, razširjajo znanje in usklajujejo načrtovanje infrastrukture; poziva lokalne in regionalne oblasti, naj intenzivno sodelujejo pri pripravi pravnih okvirov in programov financiranja;

24. ponovno opozarja na evropsko razsežnost dogodka⁽⁵⁾; pritrjuje, da je cilj programa EPK spodbuditi evropsko sodelovanje, izpostaviti bogastvo evropske kulture ter vključiti in pritegniti državljane; ponavlja, da bi doseganje tega cilja še pospešili s spodbujanjem dejavne udeležbe okoliških regij v programu EPK in s tem zagotovili, da bodo pozitivne posledice vidne tudi v (širši) regiji;

25. ponovno opozarja, da bi morala Evropska komisija spremljati nove trende v okviru programa EPK in jih skrbno preučevati ter jim zagotoviti podporo; znova izjavlja, da bi bilo treba pri oblikovanju programov Evropske komisije ustrezno upoštevati kulturni potencial partnerstev mest in regij, ki so pomembna za celotno družbo, in sprejeti nove kakovostne trende⁽⁶⁾.

D. Spodbujanje sodelovanja v predizboru

ODBOR REGIJ

26. priznava, da je EPK eden najuspešnejših programov EU, saj je za mesto gostitelja EPK in okoliško regijo ter celo za mesta, ki kandidirajo, enkratna priložnost za kulturni, socialni in gospodarski napredek – v nekaj letih se namreč lahko razvijajo bolj kot sicer v času ene generacije;

27. zato se zavzema, da bi k prijavi na izbor za naziv EPK spodbudili čim več različnih kandidatov; ugotavlja, da so izkušnje iz zadnjih let pokazale, da ima že samo sodelovanje

v izboru pozitiven vpliv na ta mesta – izboljšata se namreč gospodarska učinkovitost pa tudi podoba mesta. Tekmovanje za naziv poleg tega spodbuja nastajanje novih (mednarodnih) omrežij in boljše sodelovanje med partnerji v regiji;

28. opozarja na težave, ki so se zaradi naraščajočega števila mest, ki kandidirajo, pojavile v državah članicah in za sistem evropske žirije, pa tudi na povečane stroške sodelovanja in organizacijska vprašanja, povezana s konkurenco. Poziva Komisijo, naj vedno večje število mest, ki kandidirajo, poudari kot pozitivno, ter to upošteva v postopku za izbor po letu 2019;

29. poudarja, da bi si morali Evropska komisija, države članice in mesta, ki kandidirajo, s skupnimi močmi prizadevati, da bi bila javnost v mestih in regijah bolje seznanjena s tem nazivom. Komisija bi morala tudi v prihodnje razvijati vrednost blagovne znamke naziva EPK, države članice bi morale učinkoviteje širiti prepoznavnost izbora na nacionalni ravni, zlasti mesta pa bi si morala posebej prizadevati, da državljanom neposredno pojasnijo, kakšne so koristi pobude in jih o tem obveščajo. Če državljani ne bodo dobro razumeli ciljev v zvezi z nazivom EPK, bodo mesta težko pridobila javno podporo za prijavo, to pa lahko nekatere potencialne kandidate odvrne od potegovanja za naziv;

30. opozarja, da bi bilo primerno oblikovati močnejši okvir za konkurenco, in predlaga, da bi lahko slednjo organizirali tako, da bi vsa mesta, ki kandidirajo, prispevala k razvoju kulture na evropski, nacionalni in/ali regionalni ravni. Predvidene dejavnosti v okviru kandidature bi lahko zasnovali na tak način, da bi bilo razvidno, kako vsako mesto ali regija prispeva k doseganju ciljev kulturne politike, vključevale pa bi lahko tudi zavezo vseh mest, da bodo tako tudi nadaljevala vse do dejanskega leta EPK, ne glede na to, kdo je dejansko razglašen za „zmagovalca“. Jasnejši okvir za konkurenco bi omogočil zmanjšanje trenj med mesti in regijami ter pomagal kandidatom, da prispevajo k širšim načrtom na ravni EU in na nacionalni ravni. Bistvo je torej v spodbujanju zdravega občutka za sodelovanje in konkurenco;

31. poziva Komisijo, naj države članice spodbudi, da bodo mesta, izbrana za prestolnico kulture, prek nacionalnih organov in institucij podpirale na vse mogoče načine.

E. Izbirni postopek

ODBOR REGIJ

32. podpira trenutni način dodeljevanja naziva EPK po sistemu rotacije (od leta 2007) ter ugotavlja, da ta sistem manjšim mestom in državam članicam zagotavlja enakovredne možnosti, da si naziv pridobijo kljub proračunskim omejitvam;

⁽⁵⁾ CdR 393/2003 fin

⁽⁶⁾ CdR 172/2007 fin

33. poziva Evropsko komisijo, naj razmisli o tem, da bi v pravno podlago EPK ponovno vključila možnost, da tudi mesta, ki niso iz držav članic, kandidirajo za ta naziv; ta možnost se je pokazala glede na izkušnje iz Istanbula leta 2010 (7);

34. ponovno potrjuje, da mora biti predstavnik OR v žiriji za izbor še naprej izvoljen, tako kot doslej; obenem priznava, da sodelovanje v žiriji ni le častna funkcija, temveč pomeni veliko dela in precejšnjo odgovornost do mest, ki kandidirajo; poziva, naj Komisija potrdi vlogo Odbora regij v odboru za spremljanje, ta pa naj ima tudi v prihodnje dejavno vlogo pri zagotavljanju, da se sinergije med kulturnimi programi izbranih mest razvijejo v fazi priprave (8); meni, da bi bilo bolj primerno določiti objektivnejša merila za ocenjevanje, na podlagi katerih bodo lahko mesta, katerih kandidatura je bila zavržena, pridobila nova spoznanja, bodoči kandidati pa jih bodo lahko uporabili kot osnovo za svoje vloge.

V Bruslju, 15. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

(7) Naknadno vrednotenje Evropskih prestolnic kulture za leto 2010 (Essen za Porurje, Pécs, Istanbul), COM(2011) 921 final.

(8) CdR 251/2005 fin

Mnenje Odbora regij – Revizija uredbe o EZTS

(2012/C 113/06)

ODBOR REGIJ

- je zadovoljen, da je predlog Evropske komisije usklajen z določbami Uredbe (ES) št. 1082/2006 in da prispeva k bolj enostavnemu ustanavljanju in delovanju evropskih združenj za teritorialno sodelovanje (EZTS);
- poziva, da se pojasnijo merila za odobritev konvencije oziroma zavrnitev zahtevka za ustanovitev EZTS;
- želi z obveščanjem prek "obrazca za EZTS" in objavo v Uradnem listu Evropske unije okrepiti vlogo Odbora regij, ki je že pristojen za vodenje registra EZTS in delovanje platforme EZTS;
- Evropsko komisijo opozarja na dejstvo, da je izredno zapleteno oziroma praktično nemogoče vnaprej v konvencijo vključiti popoln seznam evropske, nacionalne in regionalne zakonodaje, ki ureja dejavnosti EZTS;
- predlaga, da bi EZTS, ki so že bili ustanovljeni, uporabljali tiste določbe nove uredbe, ki so ugodnejše od veljavnih določb Uredbe št. 1082/2006 o EZTS;
- poudarja, da bi bilo med podjetja, ki lahko sodelujejo v EZTS, treba vključiti tudi podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena.

Poročevalec	Michel DELEBARRE (FR/PES), župan mesta Dunkerque
Referenčni dokument	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o spremembi Uredbe (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS), kar zadeva razjasnitev, poenostavitev in izboljšanje ustanavljanja in izvajanja takih združenj
	COM(2011) 610 final – 2011/0272 (COD)

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. je zadovoljen, da je predlog Evropske komisije usklajen z določbami Uredbe (ES) št. 1082/2006 in da prispeva k bolj enostavnemu ustanavljanju in delovanju evropskih združenj za teritorialno sodelovanje (EZTS);

2. pozitivno ocenjuje dejstvo, da Evropska komisija posebno pozornost posveča vključevanju pravnega reda iz Lizbonske pogodbe, zlasti pa cilju teritorialne kohezije;

3. je zadovoljen, ker so v predlogu Evropske komisije upoštevana številna priporočila iz njegovih prejšnjih mnenj⁽¹⁾.

Pregled evropskih združenj za teritorialno sodelovanje

ODBOR REGIJ

4. poudarja, da je bilo v manj kot štirih letih ustanovljenih 25 EZTS, v katerih sodeluje več kot 550 lokalnih in regionalnih oblasti iz 15 držav članic in ki zadevajo več kot 22 milijonov Evropejcev;

5. je zadovoljen, ker je do 1. oktobra 2011 več kot polovica držav članic odobrila ustanovitev EZTS (Avstrija, Belgija, Ciper, Francija, Grčija, Italija, Luksemburg, Madžarska, Nemčija, Nizozemska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Slovenija in Španija);

6. opozarja, da države članice pripravljajo ali preučujejo možnosti za več deset novih EZTS;

7. meni, da bi morala biti odločitev za ustanovitev EZTS prostovoljna, ter da naj bi to možnost uporabile zgolj regije ali mreže, za katere bi ustanovitev takega združenja pomenila odločilno prednost, saj bi s tem ohranile in formalizirale svoje načine sodelovanja;

8. verjame, da se mora evropsko teritorialno sodelovanje vedno izvajati ob političnem, tehničnem in upravnem usklajevanju projektnih partnerjev ter po navodilih vodje projekta;

9. poziva Evropsko komisijo, naj v večji meri upošteva EZTS kot prednostni instrument za izvajanje politike za evropsko

teritorialno sodelovanje ter ga bolje vključi v zakonodajne ukrepe v okviru kohezijske politike za obdobje 2014–2020;

10. opozarja na raznolikost partnerstev, nalog in ozemelj v okviru EZTS, ki so že ustanovljeni ali v pripravi, kar kaže na velik potencial in prilagodljivost tega instrumenta za sodelovanje;

11. ugotavlja, da je ena od prednosti uporabe EZTS kot nosilcev projektov upravljanja na več ravneh lahko v tem, da omogočajo sodelovanje vseh organov, pristojnih za upravljanje čezmejnih ali evroregionalnih ozemelj;

12. opozarja na večnamenski značaj tega orodja in njegove zmogljivosti za upravljanje infrastruktur ter izvajanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ki so v korist evropskim državljanom, na območjih, ki se razprostirajo v več držav članic;

13. obžaluje, da so EZTS še vedno premalo upoštevani v sektorskih politikah Unije z izjemo kohezijske politike. Poleg tega poudarja, da bi se bilo mogoče z orodjem EZTS odzvati na pobude in javne razpise ter uresničevati programe Evropske unije, pa tudi, da je treba EZTS priznati kot primeren instrument za izvajanje pobud in javnih razpisov;

14. ugotavlja, da so EZTS slabo vključeni v evropske in nacionalne pravne sisteme;

15. je opredelil 79 organov, ki jih imenuje 27 držav članic in so pristojni za sprejemanje in obravnavo zahtevkov v zvezi z ustanovitvijo EZTS;

16. ugotavlja, da bi si lahko vsak od teh pristojnih organov Uredbo (ES) št. 1082/2006 razlagal drugače, kar je razvidno iz vprašanja o tem, katero pravo se uporablja za osebe EZTS ali EZTS, katerih člani imajo omejeno odgovornost;

17. se strinja z ugotovitvami Evropske komisije iz poročila o izvajanju Uredbe (ES) št. 1082/2006 o ustanovitvi evropskega združenja za teritorialno sodelovanje (EZTS);

⁽¹⁾ CdR 308/2007 fin in CdR 100/2010 fin.

18. se zaveda, da bi morali s predlogom uredbe poskrbeti, da bi EZTS na področju teritorialnega sodelovanja veljali za privlačnejše in učinkovitejše, ter omejiti pravna in finančna tveganja za njihove bodoče člane ter bodoče zaposlene in izvajalce EZTS, medtem ko se z vprašanjem pravnega sistema, ki se uporablja za EZTS, predlog ne ukvarja;

19. meni, da je treba nadaljevati delo v okviru platforme Odbora regij za EZTS ⁽²⁾ (glej: www.cor.europa.eu/egtc), s tem pa omogočiti spremljanje EZTS ter izmenjavo najboljših praks in vprašanj, povezanih z EZTS, ki že delujejo, in EZTS v nastajanju, ter bolj izkoristiti EZTS v sektorskih politikah EU; predlaga, naj ima platforma za EZTS od leta 2014 naprej podobno vlogo, kot jo ima platforma za razvoj mest, ki jo je Komisija predlagala v predlogu uredbe o Evropskem skladu za regionalni razvoj;

20. želi, da bi to delo potekalo na podlagi sporazuma o sodelovanju med Evropsko komisijo in Odborom regij;

21. opozarja, da je treba to specifično uredbo, ki nima posebnih posledic za proračun Evropske unije, sprejeti takoj, brez čakanja na sprejetje celotnega svežnja o kohezijski politiki po letu 2013. Uredba bi tako lahko začela veljati, kakor hitro bo mogoče, kar bo ponovno spodbudilo razvoj novih projektov EZTS v varnem pravnem okviru.

Analiza predloga uredbe

ODBOR REGIJ

22. se strinja s predlogi Evropske komisije, ki omogočajo uskladitev določb Uredbe (ES) št. 1082/2006 z delovanjem že ustanovljenih EZTS ter njegovo izboljšanje;

23. poudarja, da ti predlogi omogočajo okrepitev evropske pravne podlage za EZTS, saj pomenijo enotno rešitev na evropski ravni;

24. je zadovoljen z razširitvijo cilja in partnerstev EZTS, predvsem z vključitvijo javnih podjetij v smislu Direktive 2004/17/ES;

25. v tej zvezi predlaga, da se med podjetja, ki lahko sodelujejo v EZTS, vključijo tudi podjetja, pooblaščenca za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, kot so opredeljena v sklepu ⁽³⁾ o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ⁽⁴⁾;

⁽²⁾ 127. seja predsedstva Odbora regij, 26. januar 2011, točka 6. Ref. Cdr 397/2010.

⁽³⁾ C(2011) 9380 final, sklep sprejet 20.12.2011.

⁽⁴⁾ Ta člen se nanaša na državno pomoč v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljeno nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena.

26. podpira predlog Evropske komisije o poenostavitvi postopka za ustanovitev EZTS – zadostovalo naj bi, da se v zavezujočem roku šestih mesecev odobri zgolj ena konvencija;

27. meni, da bo ublažitev pravila o ustreznosti nalog EZTS glede na pristojnosti njegovih članov prispevala k razvoju novih oblik upravljanja na več ravneh;

28. v tej zvezi predlaga, da se pojasnijo merila za odobritev konvencije oziroma zavrnitev zahtevka za ustanovitev EZTS;

29. poudarja, da opravlja EZTS naloge v imenu svojih članov, ne prevzema pa njihove odgovornosti. EZTS ni sredstvo za združevanje pristojnosti članov, temveč za izvajanje projektov in programov o sodelovanju;

30. je zadovoljen, ker predlog uredbe vsebuje določbe v zvezi z nacionalnimi predpisi, ki se uporabljajo za pogodbe o zaposlitvi v EZTS, predstavlja pa hierarhično pomembnejši predpis, ki prevlada nad različnimi nacionalnimi predpisi na tem področju;

31. pozdravlja uvedbo posebnih določb v zvezi z zunanjimi mejami EU in vključitvijo čezmorskih ozemelj v partnerstva z EZTS;

32. se strinja z možnostjo ustanovitve t. i. dvostranskega EZTS, katerega člani prihajajo iz ene države članice in ene tretje države ali enega čezmorskega ozemlja;

33. meni, da ustanavljanje te vrste EZTS ne bi smelo biti prepuščeno posameznim državam članicam, če želimo to določbo dosledno uveljavljati, temveč bi bilo treba podrobnosti glede ustanovitve objektivno opredeliti v uredbi;

34. kot korak v pravo smer ocenjuje predlog, da se informacije v zvezi z novimi EZTS objavljajo v seriji C UL EU (informacije in objave), na podlagi obrazca iz priloge k predlogu uredbe, in ne več v seriji S (obvestila o oddaji javnih naročil), kot to velja sedaj;

35. kljub temu opozarja, da EZTS ne morejo sami zaprositi za tako objavo;

36. zato predlaga, da bi za objavljanje teh informacij skrbel Odbor regij, ki je pristojen za vodenje registra EZTS in delovanje platforme EZTS, in ne Evropska komisija, kot je navedeno v predlogu uredbe;

37. tako kot Evropska komisija meni, da bi bilo koristno predvideti določbe, ki bi EZTS omogočile opredelitev tarif in pristojbin za uporabo infrastrukture, ki jo upravlja;

38. meni, da bi bilo treba te določbe razširiti tudi na storitve splošnega gospodarskega pomena, ki jih lahko EZTS opravljajo ali zagotavljajo;

39. želi, da bi se za vse EZTS sprejela enotna pravna rešitev v zvezi s podpisovanjem konvencij o sodelovanju med EZTS, ki so vzpostavljeni na isti meji ali istem območju mednarodnega sodelovanja, da bi tako uspešno izvajali skupne projekte;

40. meni, da bi morali imeti EZTS tudi možnost, da konvencije o sodelovanju podpišejo s pravnimi osebami, ki želijo sodelovati zgolj pri točno določenem projektu, ne da bi se jim bilo treba vključiti v EZTS in sodelovati pri vseh njihovih nalogah;

41. Evropsko komisijo opozarja na dejstvo, da je izredno zapleteno oziroma praktično nemogoče vnaprej v konvencijo vključiti popoln seznam evropske, nacionalne in regionalne zakonodaje, ki ureja dejavnosti EZTS;

42. soglaša s predlogi Evropske komisije o pojasnitvi določb v zvezi s pristojnostmi EZTS, zlasti kar zadeva sklenitev zavarovanja;

43. kljub temu opozarja, da pojem "omejene odgovornosti", ki izhaja iz ureditve "podjetij z omejeno odgovornostjo", obstaja zgolj v nekaterih državah članicah EU;

44. ocenjuje, da so zgolj morebitni upniki EZTS tisti, ki želijo biti vnaprej seznanjeni z obsegom finančnih obveznosti članov EZTS;

45. predlaga, da bi EZTS, ki so že bili ustanovljeni, uporabljali tiste določbe nove uredbe, ki so ugodnejše od veljavnih določb Uredbe št. 1082/2006 o EZTS;

46. poziva Evropsko komisijo in države članice, naj pripravijo nezavezujoč vzorec konvencije in statuten, ki bi ga vključili v prilogo k uredbi ter s tem poenostavili in pospešili postopek za odobritev ustanovitve EZTS.

II. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Člen 1(3)

Nova točka (f)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	(f) <u>podjetja, pooblaščenega za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena, ki se financirajo iz nadomestil za javne storitve v skladu z merili, določenimi v predlogu sklepa o uporabi člena 106(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije, tj. o državni pomoči v obliki nadomestila za javne storitve, dodeljeni nekaterim podjetjem, pooblaščenim za opravljanje storitev splošnega gospodarskega pomena</u> ⁽¹⁾ ;

(1) COM(2011) 146 konč.

Obrazložitev

Glej točko 24 tega mnenja.

Predlog spremembe 2

Člen 1(4)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2. EZTS lahko sestavljajo člani, ki prihajajo z ozemlja ene same države članice in ene tretje države ali z enega čezmorskega ozemlja, če zadevna država članica meni, da takšno EZTS spada v okvir njenega teritorialnega sodelovanja ali njenih dvostranskih odnosov s tretjo državo ali čezmorskim ozemljem.	2. EZTS lahko sestavljajo člani, ki prihajajo z ozemlja ene same države članice in ene tretje države ali z enega čezmorskega ozemlja, če zadevna država članica meni, da <u>takšno EZTS cilji in naloge iz osnutka konvencije, ki je bil predložen državi članici, spadajo v okvir:</u>

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>(a) njenega teritorialnega sodelovanja <u>države članice s tretjo državo ali čezmorskim ozemljem</u> ali</p> <p>(b) <u>programa evropskega teritorialnega sodelovanja s tretjo državo ali čezmorskim ozemljem</u> ali</p> <p>(c) njenih dvostranskih odnosov <u>države članice</u> s tretjo državo ali čezmorskim ozemljem.</p>

Obrazložitev

Merila za odobritev ali zavrnitev ustanovitve EZTS, katerega člani prihajajo iz ene države članice in ene tretje države ali čezmorskega ozemlja, bi morala biti objektivna in v skladu z eno od treh predpostavk iz predloga spremembe. Ustanavljanje te vrste EZTS ne bi smelo biti prepuščeno posameznim državam članicam.

Predlog spremembe 3

Člen 1(5)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>3. Ko bodoči član v skladu z odstavkom 2 uradno obvesti zadevno državo članico, ta odobri konvencijo – pri tem upošteva svojo ustavno strukturo – in sodelovanje bodočega člana v EZTS, razen če meni, da takšno sodelovanje ni v skladu s to uredbo, drugo pravo Unije v zvezi z dejavnostmi EZTS ali nacionalno zakonodajo v zvezi s pristojnostmi bodočega člana oziroma da takšno sodelovanje ni utemeljeno z razlogi javnega interesa ali javne politike te države članice. V takšnem primeru država članica poda izjavo z navedbo razlogov, zaradi katerih odobritev ni mogoča, ali predlaga potrebne spremembe konvencije, da bi se omogočilo sodelovanje bodočega člana.</p>	<p>3. Ko bodoči član v skladu z odstavkom 2 uradno obvesti <u>pristojni organ, ki ga določi vsaka zadevna država članica</u>, ta odobri konvencijo – pri tem upošteva svojo ustavno strukturo – in sodelovanje bodočega člana v EZTS, razen če <u>na podlagi ene od naslednjih predpostavk</u> meni, da takšno sodelovanje:</p> <p>(a) ni v skladu s to uredbo, <u>drugim pravom</u> Unije v zvezi z dejavnostmi EZTS ali</p> <p>(b) <u>ne spoštuje nacionalne zakonodaje</u> v zvezi s pristojnostmi bodočega člana <u>v skladu s določbami iz člena 7(2)</u> oziroma da</p> <p>(c) <u>takšno sodelovanje</u> ni utemeljeno z <u>razlogi javnega interesa ali javne politike</u> te države članice.</p> <p>V takšnem primeru <u>pristojni organ, ki ga določi vsaka država članica</u>, poda izjavo z navedbo razlogov, zaradi katerih odobritev ni mogoča, ali predlaga potrebne spremembe konvencije, da bi se omogočilo sodelovanje bodočega člana.</p>

Obrazložitev

Uradno obvestilo se pošlje enemu od 79 pristojnih organov v EU; te določijo države članice in jih je treba vključiti v uredbo.

V predlogu uredbe je navedeno, da pristojnost enega člana iz države članice zadostuje za pristop vseh članov iz iste države članice (člen 7(2)). Določbe iz člena 4(3) je treba v skladu s členom 7(2) preveriti glede ustreznih pristojnosti članov glede EZTS.

Prepoved sodelovanja, ki ni utemeljena z razlogi javnega interesa, je nepotrebna, saj je področje delovanja EZTS v uredbi že opredeljeno v členu 1(2), preverja pa se tudi, v kakšni meri posamezni člani spoštujejo določbe uredbe.

Predlog spremembe 4

Člen 1(6)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Člen 5 se nadomesti z naslednjim:</p> <p>"Člen 5</p> <p>Pridobitev pravne osebnosti in objava v Uradnem listu</p> <p>1. Konvencija in statut ter vse njune poznejše spremembe se registrirajo in/ali objavijo v skladu z veljavnim nacionalnim pravom države članice, v kateri ima zadevno EZTS registrirani sedež. EZTS pridobi status pravne osebe na dan registracije ali objave, odvisno od tega, kaj se zgodi prej. Člani obvestijo zadevne države članice, Komisijo in Odbor regij o registraciji ali objavi konvencije.</p> <p>2. EZTS zagotovi, da se v desetih delovnih dneh od registracije ali objave konvencije Komisiji pošlje prošnja v skladu s predlogo iz Priloge k tej uredbi. Nato Komisija to prošnjo posreduje Uradu za publikacije Evropske unije, ta pa v seriji C Uradnega lista Evropske unije objavi obvestilo o ustanovitvi EZTS skupaj s podrobnostmi, navedenimi v Prilogi k tej uredbi."</p>	<p>Člen 5 se nadomesti z naslednjim:</p> <p>"Člen 5</p> <p>Pridobitev pravne osebnosti in objava v Uradnem listu</p> <p>1. Konvencija in statut ter vse njune poznejše spremembe se registrirajo v skladu z veljavnim nacionalnim pravom države članice, v kateri ima zadevno EZTS registrirani sedež, <u>nakar se objavijo v državah članicah, ki so v tem EZTS.</u> EZTS pridobi status pravne osebe na dan registracije ali objave v državi članici, <u>kjer ima EZTS registrirani sedež,</u> odvisno od tega, kaj se zgodi prej. Člani obvestijo zadevne države članice, Komisijo in Odbor regij o registraciji ali objavi konvencije.</p> <p>2. EZTS zagotovi, da se v desetih delovnih dneh od registracije ali objave konvencije Komisiji <u>Odboru regij</u> pošlje prošnja v skladu s predlogo iz Priloge k tej uredbi. Nato Komisija <u>Odbor regij</u> to prošnjo posreduje Uradu za publikacije Evropske unije, ta pa v seriji C Uradnega lista Evropske unije objavi obvestilo o ustanovitvi EZTS skupaj s podrobnostmi, navedenimi v Prilogi k tej uredbi."</p>

Obrazložitev

Odbor regij, ki je zadolžen za vodenje registra EZTS in delovanje platforme za EZTS, naj bi poskrbel za objavo konvencije v seriji C Uradnega lista; EZTS sami pa za tako objavo ne morejo zaprositi.

Sodelovanje in izmenjava informacij med Odborom regij in Evropsko komisijo morata potekati v okviru sporazuma o sodelovanju med obema institucijama.

Objava konvencije in statutih zgolj v državi članici, v kateri ima EZTS registrirani sedež, bi bila poleg tega diskriminatorna ter v nasprotju z zahtevami po preglednosti in pravico državljanov do obveščeniosti.

Predlog spremembe 5

Člen 1(8)(b)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(b) Odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:</p> <p>"Vendar lahko skupščina EZTS iz člena 10(1)(a) določi pogoje za uporabo dela infrastrukture, ki jo ta EZTS upravlja, vključno s tarifami in pristojbinami, ki jih plačajo uporabniki."</p>	<p>(b) Odstavku 4 se doda naslednji pododstavek:</p> <p>"Vendar lahko skupščina EZTS iz člena 10(1)(a) določi pogoje za uporabo dela infrastrukture, ki jo ta EZTS upravlja, <u>ali storitve splošnega gospodarskega pomena,</u> vključno s tarifami in pristojbinami, ki jih plačajo uporabniki."</p>

Obrazložitev

EZTS bi morali imeti možnost, da določijo tarife in pristojbine za storitve splošnega gospodarskega pomena, ki jih izvajajo, čeprav ne upravljajo s tem povezane infrastrukture.

Predlog spremembe 6

Člen 1(8)

Nova točka (c)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>(c) <u>V odstavku 5 se doda naslednji pododstavek:</u></p> <p><u>Vsak EZTS lahko podpiše konvencijo z drugim EZTS ali vsakim subjektom, ki lahko postane član EZTS in tako vodi projekte evropskega teritorialnega sodelovanja v okviru skupnih nalog EZTS ali zadevnih subjektov podpisnikov.</u></p> <p><u>V konvenciji so določeni vsaj cilji sodelovanja, porazdelitev nalog med podpisniki, trajanje in predvideni znesek zavez podpisnikov ter pravo, ki se uporablja za konvencijo.</u></p>

Obrazložitev

Vsi EZTS bi morali imeti možnost, da za vzpostavitev partnerstev z drugimi EZTS ali drugimi pravnimi osebami uporabljajo evropsko pravno podlago, kar bi jim omogočilo učinkovito izvajanje skupnih projektov sodelovanja.

Predlog spremembe 7

Člen 1(9)(h)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(h) posebno pravo Unije ali nacionalno pravo, ki se uporablja za dejavnosti EZTS, pri čemer je slednje lahko pravo države članice, v kateri statutarni organi izvajajo svoja pooblastila ali v kateri EZTS opravlja svoje dejavnosti;	(h) posebno pravo Unije ali nacionalno pravo, ki se uporablja za dejavnosti EZTS, pri čemer je slednje lahko pravo države članice, v kateri statutarni organi izvajajo svoja pooblastila ali v kateri EZTS opravlja svoje dejavnosti;

Obrazložitev

Seznam evropske, nacionalne in regionalne zakonodaje, ki naj bi jo EZTS uporabljali pri izvajanju svojih nalog in nasploh pri svojem delovanju, je skoraj nemogoče sestaviti vnaprej.

Predlog spremembe 8

Člen 1(12)(b)(2a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
2a Če ima vsaj en član EZTS zaradi nacionalnega prava, po katerem je ustanovljen, omejeno odgovornost ali je njegova odgovornost izključena, lahko tudi drugi člani v konvenciji omejijo svojo odgovornost.	2a Če ima vsaj en član EZTS zaradi nacionalnega prava, po katerem je ustanovljen, omejeno odgovornost ali je njegova odgovornost izključena, lahko tudi drugi člani v konvenciji omejijo svojo odgovornost.
Ime EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, vsebuje besedo 'omejeno'.	Ime v javnih razpisih in sklenjenih pogodbah EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, vsebuje besedo mora biti navedeno, da ima EZTS 'omejeno' odgovornost, in/ali naštetih člani, ki imajo omejeno odgovornost, navedene pa morajo biti tudi vse pogodbe o zavarovanju, ki jih je EZTS sklenil.

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Zahteve za objavo konvencije, statuta in računovodskih izkazov EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, so najmanj enakovredne tistim, ki jih morajo izpolnjevati člani drugih pravnih oseb z omejeno odgovornostjo, ustanovljeni po zakonodaji države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež.	Zahteve za objavo konvencije, statuta in računovodskih izkazov EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, so najmanj enakovredne tistim, ki jih morajo izpolnjevati člani drugih pravnih oseb z omejeno odgovornostjo, ustanovljeni po zakonodaji države članice, v kateri ima EZTS registrirani sedež.
V primeru EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, lahko države članice zahtevajo, naj EZTS sklene ustrezno zavarovanje za kritje tveganj v zvezi z njegovimi dejavnostmi."	V primeru EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, lahko države članice zahtevajo, naj EZTS sklene ustrezno zavarovanje za kritje tveganj v zvezi z njegovimi dejavnostmi."

Obrazložitev

S finančnimi obveznostmi članov EZTS se želijo vnaprej seznaniti zgolj morebitni upniki EZTS; zato beseda "omejeno" ob imenu EZTS ne omogoča ugotavljanja obsega finančnih obveznosti članov in zavarovanj, katerih upravičenec je EZTS.

Predlog spremembe 9

Člen 1(14)(a)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>Evropska komisija nalaga platformi za EZTS, ki jo vodi Odbor regij, da spremlja dejavnosti EZTS, ki že delujejo, in EZTS v nastajanju, organizira izmenjavo najboljših praks, ugotovi skupne probleme in predlaga boljšo vključitev EZTS v različne sektorske politike EU.</u>

Obrazložitev

Predlog za nov člen v uredbi o EZTS št. 1082/2006 (ta člen bi postal člen 17 te uredbe), ki je v skladu z amandmajem k točki 19.

Predlog spremembe 10

Člen 2

Nova točka za točko 1

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<u>2 Če EZTS, ustanovljeni pred začetkom veljavnosti te uredbe, spremenijo svojo konvencijo in/ali svoj statut, lahko s sklepom organa, pristojnega za spremembo konvencije in statuta EZTS, določijo, da bodo uporabljali določbe te uredbe.</u>

Obrazložitev

EZTS, ki so že ustanovljeni, bi morali imeti možnost uporabe tistih določb te uredbe, ki so ugodnejše od določb Uredbe (ES) št. 1082/2006.

Predlog spremembe 11

PRILOGA

Predlagane spremembe OR so v predlaganem besedilu Evropske komisije označene z rumeno.

Predlog spremembe

PRILOGA

**Predloga za podatke, ki jih je treba predložiti na podlagi člena 5(2)
USTANOVITEV EVROPSKEGA ZDRUŽENJA ZA TERITORIALNO SODELOVANJE (EZTS)**

Uredba (ES) št. 1082/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006

(UL L 210, 31.7.2006, str. 219)

Ime EZTS, katerega člani imajo omejeno odgovornost, vsebuje besedo "omejeno" (člen 12(2)).

Zvezdica () označuje polja, katerih izpolnitev je obvezna.*

I.1) IME, NASLOV IN KONTAKTNE TOČKE

Registrirano ime*:		
Registrirani sedež*:		
Kraj*:	Poštna številka:	Država*:
Kontaktne točke:		Telefon:
Naslovník:		
E-naslov:		Telefaks:
Spletni naslovi združenja (če je ustrezno)		

I.2) TRAJANJE ZDRUŽENJA*:

Trajanje združenja:	
☐ nedoločen čas	
☐ do:	□□/□□/□□□□ (dd/mm/llll)
Datum registracije/objave : □□/□□/□□□□ (dd/mm/yyyy)	
Datum objave: □□/□□/□□□□ (dd/mm/llll)	

II. CILJI*

šifra NUTS □□□□□□	šifra NUTS □□□□□□
šifra NUTS □□□□□□	šifra NUTS □□□□□□

III. DODATNE PODROBNOSTI O IMENU ZDRUŽENJA (če je ustrezno)

Ime je v (označite ustrezno kratice-države jezikovno različico)														
BE	BG	CZCS	DKDA	DE	EEET	EGEA	EL	EN	ES	FR	IT	CY	LV	LT
☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐
LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SISL	SK	FI	SESV	UK	Drugo: _____	
☒	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐		
Polno ime (če je ustrezno): _____														
Okrajšano ime ali kratica (če je ustrezno): _____														

----- Oddelek III uporabite tolikokrat, kot je potrebno -----

IV. ČLANI*

IV. 1) Skupno število članov združenja*:

IV. 2) Državljanstvo članov združenja*:

BE	BG	CZ	DK	DE	EE	IE	EL	ES	FR	IT	CY	LV	LT
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Drugo:
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

IV. 2) Podatki o članih*

Uradno ime*:

Poštni naslov:

Kraj:

Poštna številka:

Država*:

Kontaktne točke:

Telefon:

Naslovník:

E-naslov:

Telefaks:

Spletni naslovi (če je ustrezno)

Vrsta člana*:

- država članica
- nacionalni organ
- regionalni organ
- lokalni organ
- oseba javnega prava
- javno podjetje

 združenje, ki ga sestavljajo:

- države članice, skupno:*
- nacionalni organi, skupno:*
- regionalni organi, skupno:*
- lokalni organi, skupno:*
- osebe javnega prava, skupno:*
- javna podjetja, skupno:*

 tretja država ali čezmorsko ozemlje

Šifra NUTS ali LAU:	
Šifra NUTS:	□□□□
Šifra LAU 1 NAT:	□□□□□□□□
Šifra LAU 2 NAT:	□□□□□□□□

----- Oddelek IV.2) uporabite tolikokrat, kot je potrebno -----

V. DODATNE INFORMACIJE (če je ustrezno)

VI. DODATNE INFORMACIJE ZA PLATFORMO EVROPSKIH ZDRUŽENJ ZA TERITORIALNO SODELOVANJE PRI ODBORU REGIJ

Logotip združenja (ločljivost 300 dpi):

Kontaktne točke v Bruslju:	Telefon:
Naslovnik:	
E-naslov:	Telefaks:

Točka VII:
ČLANI ODBORA REGIJ, KI NA OZEMLJU ZDRUŽENJA OPRAVLJAJO IZVOLJENO FUNKCIJO:

VIII. DATUM ODPOŠILJANJA TEGA OBVESTILA: □□/□□/□□□□ (DD/MM/LLLL)

V Bruslju, 15. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Revščina otrok

(2012/C 113/07)

ODBOR REGIJ

- znova poudarja, da so lokalne in regionalne oblasti na čelu prizadevanj za obvladovanje revščine in izkoriščanja otrok, in opozarja na njihovo ključno odgovornost na področju preprečevanja marginalizacije in socialne izključenosti; soglaša, da je revščina otrok večplastno vprašanje, ki zahteva večplasten odziv, ter meni, da so lahko izboljšave na nekaj ključnih področjih, kot so dogovor o minimalnih dohodkih in standardi kakovosti, odločilnega pomena za obvladovanje tovrstne revščine;
- opozarja na pomen plačanega dela, vendar hkrati ugotavlja, da zaposlitev sama ne zagotavlja izhoda iz revščine in da si je treba še naprej prizadevati za preprečevanje revščine zaposlenih;
- poudarja, da bi morale vse države članice priznati, da sta revščina otrok in socialna izključenost ena od glavnih ovir, ki jo je treba premagati za doseg ciljev strategije Evropa 2020 v zvezi s stopnjo zaposlenosti ter naložbami v raziskave, razvoj, energijo in trajnostni razvoj;
- izraža zaskrbljenost nad tem, da gospodarska in finančna kriza ter odziv nekaterih držav članic nanjo povečujeta stopnjo absolutne revščine, stopnjo revščine med zaposlenimi in stopnjo brezposelnosti mladih.

Poročevalka Doreen HUDDART (UK/ALDE), članica mestnega sveta Newcastle

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne uvodne pripombe

1. podpira Komisijo, ki namerava leta 2012 objaviti priporočilo o boju proti revščini otrok in spodbujanju njihove blaginje, ter pozdravlja priložnost, da lahko s tem predhodnim mnenjem prispeva k uresničevanju ciljev Evropske platforme za boj proti revščini in socialni izključenosti; odobrava tri politična področja, opredeljena v okviru priporočila: *ustrezni viri, dostopnost storitev in dejavna udeležba otrok in mladih*; opozarja, da čeprav se voditelji držav EU v svojih izjavah močno zavzemajo za prednostno obravnavo revščine otrok, to ne pomeni vedno ustreznih sredstev, ukrepov, ciljev in spremljanja v vseh državah članicah EU;

2. znova poudarja, da so lokalne in regionalne oblasti na čelu prizadevanj za obvladovanje revščine in izkoriščanja otrok, in opozarja na njihovo ključno odgovornost na področju preprečevanja marginalizacije in socialne izključenosti; soglašava, da je revščina otrok večplastno vprašanje, ki zahteva večplasten odziv, ter meni, da so lahko izboljšave na nekaj ključnih področjih, kot so dogovor o minimalnih dohodkih in standardi kakovosti, odločilnega pomena za obvladovanje tovrstne revščine;

3. opozarja na dejstvo, da revščina otrok ni obrobno ali postransko vprašanje, ki bo z večjo gospodarsko rastjo kar izginito⁽¹⁾; povečana rast v obdobju od leta 2000 do leta 2008 ni bistveno vplivala na stopnjo revščine otrok; ugotavlja, da je bila pred gospodarsko krizo revščina otrok sramota za družbo EU, in izraža zaskrbljenost, da odzivi nekaterih držav članic na krizo nenamerno povečujejo stopnjo revščine otrok; priznava, da so določene skupine otrok še posebej izpostavljene izrazitejši ali skrajni revščini, vendar poudarja, da so otroci tudi sami posebna skupina prebivalstva, ki jo revščina pogosto bolj ogroža kot prebivalstvo na splošno;

4. ena od opredelitev revščine je naslednja:

za posameznike, družine in skupine prebivalstva lahko rečemo, da živijo v revščini, če nimajo sredstev za prehrano, družbene dejavnosti ter življenjske pogoje in dobrine, običajne, ali vsaj na splošno široko spodbujane ali odobravane v družbi, kateri pripadajo. Njihova sredstva

so nižja od tistih, s katerimi razpolaga povprečen posameznik ali družina, do te mere, da so dejansko izključeni iz običajnih vzorcev, običajev in dejavnosti⁽²⁾;

5. ugotavlja, da je najpogosteje uporabljeni kazalnik stopnje revščine v državah članicah in EU stopnja dohodka gospodinjstva, ki je "nižji od 60 % povprečnega dohodka", vendar opozarja, da je treba za merjenje absolutne revščine uporabiti vrsto kazalnikov in vključiti vidike, kot so socialna vključenost, dostop do storitev, stopnja izobrazbe in pričakovana življenjska doba ob rojstvu, v skladu z indeksom človekovega razvoja⁽³⁾. Pozdravlja dejstvo, da strategija Evropa 2020 namenja več pozornosti revščini in socialni izključenosti, in se strinja, da bi morala biti socialna razsežnost glavna točka te strategije, pri tem pa poudarja, da revščina v EU ogroža 20 milijonov otrok;

6. poudarja, da ima lahko revščina katastrofalne posledice za otroke in njihove izkušnje iz otroštva ter njihove možnosti v življenju; pozdravlja navedbo o odpravljanju revščine otrok kot ene prednostnih nalog vodilne pobude *Evropska platforma za boj proti revščini in socialni izključenosti*, vendar obžaluje, da je zavezanost temu omejena in da v okviru pobude ni konkretnega cilja v zvezi z revščino otrok;

7. pozdravlja zavezo, da bosta junija 2012 objavljena priporočilo oziroma sporočilo o revščini otrok in njihovi blaginji; podpira predlagani okvir ukrepanja za navedeno priporočilo; se v tej zvezi zaveda pomena vključevanja otrok, ki živijo v revščini, in pozitivno ocenjuje dejstvo, da je v tem okviru upoštevana tudi dejavna udeležba; predlaga tudi, naj se v priporočilu in sporočilu opozori na pomen humanitarnih organizacij, kot je UNICEF, ter vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri zagotavljanju storitev za zaščito otrok pred revščino in s tem povezanim materialnim pomanjkanjem;

8. ugotavlja, da je sedanja finančna kriza prizadela zlasti najbolj ranljive dele naše družbe, iz podatkov pa je razvidno, da nesorazmerno najbolj trpijo otroci in zlasti mladi,⁽⁴⁾ ter ob tem opozarja, da marginalizacija, revščina in socialna izključenost sedaj še bolj ogrožajo otroke iz ranljivih skupin prebivalstva, kot so otroci z ulic, enostarševske, velike, priseljske ali manjšinske družine, denimo romske; opozarja, da so koristi, ki

⁽¹⁾ *Can Higher Employment Levels Bring Lower Poverty in the EU? Regression based simulations of the Europe 2020 target*, dokument za razpravo 6068, Institute for the Study of Labor (Bonn).

⁽²⁾ *Poverty in the United Kingdom* (Revščina v Združenem kraljestvu), Peter Townsend, 1979.

⁽³⁾ Indeks človekovega razvoja je izračunan na podlagi bruto nacionalnega proizvoda države ali regije, pričakovanega trajanja šolanja, povprečnega števila let šolanja in pričakovane življenjske dobe ob rojstvu.

⁽⁴⁾ *How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe*, EUROCHILD, 2011.

jih lahko prineseta globalizacija in vse močnejše sodelovanje med državami za življenje posameznikov, sicer velike, vendar pogosto neenakomerno porazdeljene ter da si je treba prizadevati, da nihče ne bo v celoti prikrajšan za te koristi;

9. ugotavlja, da močen politični poudarek na revščini otrok v preteklih letih v EU in politične izjave podpore voditeljev držav EU niso privedle do bistvenega zmanjšanja ravni revščine otrok; poudarja, da mora politična podpora za reševanje tega vprašanja pomeniti ustrezna sredstva, ukrepe in cilje v vseh državah članicah EU;

10. opozarja na pomen plačanega dela, vendar hkrati ugotavlja, da zaposlitev sama ne zagotavlja izhoda iz revščine in da si je treba še naprej prizadevati za preprečevanje revščine zaposlenih⁽⁵⁾;

11. poudarja, da bi morale vse države članice priznati, da sta revščina otrok in socialna izključenost ena od glavnih ovir, ki jo je treba premagati za doseganje ciljev strategije Evropa 2020 v zvezi s stopnjo zaposlenosti ter naložbami v raziskave, razvoj, energijo in trajnostni razvoj;

12. se strinja, da je nesprejemljivo, da v eni od najbogatejših svetovnih regij v 21. stoletju 20 milijonov otrok živi v revščini ali na njenem robu, ter s tem, da revščina ne pomeni zgolj nizkega dohodka ali življenja brez dohodkov, temveč tudi to, da je posameznik prikrajšan za dostop do oblasti, spoštovanje, dobro zdravje, izobraževanje, stanovanje, osnovno samospoštovanje in zmožnost sodelovati v družbenih dejavnostih⁽⁶⁾;

13. poudarja, da tudi Generalna skupščina OZN priznava posebno naravo revščine otrok. Poleg tega OZN poudarja, da gre pri tem za več kot le pomanjkanje denarja. Revščino otrok je mogoče razumeti le kot kratenje določenih pravic iz Konvencije OZN o otrokovih pravicah, ki vsakemu otroku priznava pravico do življenjske ravnosti, ki ustreza njegovemu telesnemu, umskemu, duhovnemu, npravstvenemu in družbenemu razvoju (člen 27). Revščina otrok v večini primerov pomeni kršitev pravic do preživetja, zaščite, razvoja in udeležbe, ki so določene v Konvenciji o otrokovih pravicah;

14. poudarja, da ima glede na številne študije učinkovita politika prerazporeditve sredstev v korist družin z otroki pomembno vlogo pri zmanjšanju revščine otrok. Socialni transferji zmanjšajo revščino otrok v vsej EU za kar 44 %.

Politika EU

ODBOR REGIJ

15. želi poudariti, da bi se bilo treba bolje seznaniti s prednostmi – glede na stroške in koristi – vlaganja v ukrepe za

⁽⁵⁾ Glej npr. članek *A Living Wage for Newcastle*, <http://www.newcastle.gov.uk/news-story/a-living-wage-newcastle>.

⁽⁶⁾ *Poverty: the facts, 5th Edition*, Flaherty, J, Veit-Wilson, J and Dornan, P, *Child Poverty Action Group*, 2004.

obvladovanje revščine in izkoriščanja otrok⁽⁷⁾, socialnega izključevanja in širših socialnih neenakosti; opozarja na koristi za širšo družbo, v kateri bi bila zagotovljena večja enakost, manj pa bi bilo marginalizacije, izključevanja in revščine, ter poudarja finančne in gospodarske ter socialne prednosti zgodnjega vlaganja v otroke in družine⁽⁸⁾;

16. podpira sklepe Sveta v zvezi z reševanjem problema revščine otrok in spodbujanjem njihove dobrobiti z dne 17. junija 2011, v katerih se poziva k temu, da postane boj proti revščini otrok prednostna naloga; podpira mnenje Odbora za socialno zaščito z dne 15. februarja 2011, ki poziva k temu, da boj proti revščini otrok postane prednostna naloga na vseh ustreznih področjih;

17. soglašajo, da je na voljo že dovolj podatkov o revščini otrok v EU; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je stopnja revščine otrok v državah članicah od 11- do 33-odstotna, ter priporoča, da se za razumevanje, razširjanje in uporabo teh podatkov ter izmenjavo najboljših praks v državah članicah uporabijo finančna sredstva;

18. izraža zaskrbljenost nad tem, da gospodarska in finančna kriza ter odziv nekaterih držav članic nanjo povečujeta stopnjo absolutne revščine, stopnjo revščine med zaposlenimi in stopnjo brezposelnosti mladih⁽⁹⁾;

19. poudarja pomen politik, usmerjenih k prekinitvi kroga revščine, ki se nadaljuje iz generacije v generacijo. Za to so potrebne medsektorske politike, ki vključujejo izobraževanje in socialne ukrepe, usmerjene ne le v zagotavljanje zaposlitve za starše, ampak neposredno v otroke;

20. poziva Evropsko komisijo in države članice k večjemu priznavanju dejstva, da je revščina skupna odgovornost in izziv za vso družbo ter da ne bi smela pomeniti stigmatizacije ali veljati za neuspeh ljudi, ki so revni ali izključeni iz družbe;

21. ponovno poziva Komisijo, naj v okviru strukturnih skladov zagotovi možnosti za izboljšanje socialnih stanovanjskih razmer in s tem okrepi svojo vlogo v politikah za socialno vključevanje, ter potrdi, da bodo naloge javnih služb na področju socialne nastanitve opredelile države članice;

22. se strinja, da je za zmanjšanje in preprečevanje revščine potreben integriran in celosten pristop, ki upošteva potrebe in posebne težave različnih skupin.

⁽⁷⁾ *Estimating the cost of child poverty*, Hirsch, D., *Joseph Rowntree Foundation*, 2008.

⁽⁸⁾ Glej npr. publikacijo vladnega urada Združenega kraljestva: *Early Intervention: Smart Investment, Massive Savings*, 2011.

⁽⁹⁾ *How the economic and financial crisis is affecting children & young people in Europe*, EUROCHILD, 2011

Ustrezni viri

ODBOR REGIJ

23. podpira stališče, da je dohodkovna revščina ena od najvidnejših znakov socialne stiske, ki otroke prizadene drugače kot odrasle⁽¹⁰⁾; vendar meni, da je to le eden izmed številnih dejavnikov revščine otrok, ki jih je treba obravnavati; se strinja, da poznavanje minimalnih standardov, ki so potrebni, če želimo zagotoviti spoštovanje pravic otrok, ni zadostno; spodbuja EU in njene države članice, da ocenijo možnosti za rešitev problema na ključnih področjih, kot so dohodkovna podpora, dostop do storitev in udeležba otrok;

24. ugotavlja, da je v državah, ki za socialne prejemke nameenijo največ, običajno najmanj revnih otrok; se strinja, da bi morale države članice po potrebi in v duhu medgeneracijske solidarnosti razmisliti o povečanju otroških dodatkov, s tem pa priznati lastno vrednost otroštva in pomen naložbe v prihodnost Evrope;

25. pozdravlja predlog za vzpostavitev okvira za zagotovitev skupnega in ustreznega minimalnega dohodka za vse otroke, pri čemer bi bilo treba upoštevati dohodke celotnega gospodinjstva, tj. tako staršev kot otrok;

26. poudarja pomen preventivnih javnih politik, na podlagi katerih bi vlagali v preišljene politike za zagotavljanje blaginje otrok, s katerimi bi podprli vzgojo samozavestnih posameznikov, ki bi se bili sposobni vključiti v družbo in na trg dela, namesto da bi se osredotočali na posledice njihove socialne izključenosti in revščine;

27. ponovno opozarja na pomen sredstev, ki ne spadajo med transferje; udeležba staršev na trgu dela lahko otrokom iz revščine pomaga le ob ustreznem dohodku, lahko pa tudi zmanjša razlike v načinu dela staršev; predlaga državam članicam, naj odobrijo predlog o dodatnem priporočilu glede zakonodaje o ustreznih ravni dohodka in zagotavljanju "dostojnega" dela⁽¹¹⁾, ter predlaga, da bi bila del tega priporočila tudi zakonodaja o varnosti zaposlitve; vendar poudarja, da za nekatere ljudi trg dela ni dostopen, saj niso zmožni za delo, to pa se mora odražati tudi v transferjih;

28. se zaveda, da je univerzalni otroški dodatek najboljši način za zagotavljanje denarne pomoči družinam z otroki in da bi bilo treba te prejemke povezati z namenskimi prejemki za tiste, ki jih najbolj potrebujejo⁽¹²⁾;

29. poziva k jasnejši opredelitvi izraza "ustrezen" in spodbuja države članice in Komisijo k dogovoru o standardih EU ali

⁽¹⁰⁾ *Child poverty – family poverty: Are they one and the same?*, EUROCHILD (politično stališče), 2011.

⁽¹¹⁾ Glej npr. *The low-pay, no-pay cycle: understanding recurrent poverty*, Shildrick, T et al, Joseph Rowntree Foundation, 2010.

⁽¹²⁾ Glej npr. *Child benefits in the European Union*, J. Bradshaw, *Poverty* (139), CPAG, 2011.

pa oblikovanju dogovorjene metodologije za določanje stroškov otroka in opredelitev ustreznih sredstev za preprečevanje revščine otrok in boj proti njej; predlaga, da bi morali pri opredelitvi izraza upoštevati naslednje: ustrezno za *koga*, ustrezno za *kako dolgo*, ustrezno za *kaj* in *kdo določi*, kaj je ustrezno⁽¹³⁾;

30. odločno podpira predlog, da se države članice pozove, naj bodo pri zaostrovanju pogojev in nalaganju kazni v okviru sistema prejemkov nadvse previdne, da ne bi s tem kaznovale otrok in jim odtegnile potrebnih sredstev; ugotavlja, da takšen pristop pogosto pripomore k stigmatizaciji družin in otrok, ki živijo v revščini, in krepi prepričanje, da so vzrok za revščino osebni neuspehi ali pomanjkljivosti; prav tako ugotavlja, da je gospodarska kriza v številnih državah članicah povzročila občutno povečanje brezposelnosti, stagnacijo dohodkov gospodinjstev in vse višje življenjske stroške; poudarja tudi pomembno vlogo, ki jo lahko imajo svetovalne storitve pri doseganju čim višjega dohodka gospodinjstva, in ugotavlja, da utegne biti obstoj teh storitev v nekaterih državah članicah ogrožen;

31. pritrjuje, da je dobro usklajeno poklicno in družinsko življenje staršev odločilnega pomena za blaginjo otrok in družbe, saj lahko tako dohodkovna kot "časovna" revščina škodita razvoju otrok; se strinja, da lahko negotova zaposlitev, neugoden delovni čas in slabo plačana delovna mesta staršev negativno vplivajo na življenje odraslih in razvoj otrok⁽¹⁴⁾.

Dostopnost storitev

ODBOR REGIJ

32. pozitivno ocenjuje dejstvo, da je poudarek predvsem na zagotavljanju dostopa vseh otrok do kakovostnih storitev v ključni fazi njihovega razvoja, ter ugotavlja, da so storitve na področju zdravstvenega varstva, izobraževanja, podpore staršem in družini, nastanitve in varstva ključne in da jih najpogosteje zagotavljajo lokalne in regionalne oblasti;

33. se zaveda pomena predšolske vzgoje in varstva ter kakovosti predšolskih storitev; poudarja, da lahko učinkoviti in zgodnji ukrepi ter podpora skozi celotno otroštvo in odraščanje (zlasti pa ob prelomnih trenutkih⁽¹⁵⁾) izjemno koristijo otrokovemu razvoju; ugotavlja, da so nekatere storitve, ki jih zagotavljajo lokalne in regionalne oblasti, kot so vrtci, šole, knjižnice in krožki, ključne za izboljšanje blaginje otroka, vendar bodo zaradi varčevanja v številnih državah članicah ogrožene⁽¹⁶⁾;

⁽¹³⁾ *What do we mean by 'adequate' benefits?*, J. Veit-Wilson, 14. poglavje, v: J Strelitz in R Lister [ur.], *Why Money Matters. Family income, poverty and children's lives*. Save the Children, London, str. 125–132.

⁽¹⁴⁾ Glej npr. *Precarious work: risk, choice and poverty traps*, R. MacDonald, in *Handbook of Youth and Young Adulthood: New perspectives and agendas*, A. Furlong, 2009.

⁽¹⁵⁾ *Understanding youth exclusion: critical moments, social networks and social capital*, Shildrick, T.A. & MacDonald, R., *Youth & Policy*, 2008

⁽¹⁶⁾ Id.

34. pozdravlja predlog, da bi bilo treba povečati vlogo izobraževanja pri preprečevanju revščine in izhodu iz nje, med drugim z odpravo vseh finančnih ovir za dostop do izobraževanja, zagotavljanjem enakih možnosti in omogočanjem ustrezne dodatne pomoči, s katero bi onemogočili negativne učinke prikrajšanosti; se zaveda pomena enakopravnega dostopa do ugodnosti, povezanih z izobraževanjem, ki jih vedno zagotavljajo lokalne in regionalne oblasti, kot so brezplačne šolske malice, brezplačne knjige in učno gradivo ter finančna podpora za udeležbo na šolskih izletih in kulturnih dejavnostih za otroke iz družin z nizkimi dohodki in družin, ki jih ogroža revščina;

35. poudarja vlogo, ki jo lahko ima varstvo otrok pri reševanju vprašanja revščine otrok. Otrokom namreč omogoča, da so v stiku z drugimi otroki in zaposlenimi v ustanovah za varstvo otrok in da te stike izkoristijo. Tako se lahko izboljša njihov kognitivni, jezikovni, čustveni in socialni razvoj, s tem povezani učinki pa naj bi bili dolgotrajni;

36. opozarja na uničujoč vpliv, ki ga ima lahko revščina na zdravje otrok⁽¹⁷⁾; izraža zaskrbljenost, ker je po navedbah sporočila Komisije o neenakostih na področju zdravja premalo pozornosti namenjene dostopu otrok do zdravstvenega varstva, hkrati pa o tem na splošno ni dovolj ozaveščenosti, to vprašanje ne velja za politično pomembno in ni ustreznih zavez o obvladovanju teh neenakosti; predlaga, da se v priporočilu in sporočilu poudari pomen izboljšanja zdravja otrok, vključno z duševnim zdravjem; se strinja, da bi bilo treba v okviru širših prizadevanj za zmanjšanje neenakosti na področju zdravja posebno pozornost nameniti otrokom in da bi bilo treba za revne in socialno izključene skupine, vključno z vsemi otroki, zagotoviti univerzalen dostop do zdravstvenega varstva;

37. izraža zaskrbljenost, ker okoljska vprašanja, kot so onesnaževanje, gost promet, onesnažena tla in umazana pitna voda pogosto nesorazmerno prizadenejo predvsem otroke, ki živijo v revščini; pozdravlja predlog o tem, da naj bi si z vsemi močmi prizadevali za preprečevanje getoizacije revnih in socialno izključenih otrok ter spodbujali socialno raznoliko nastanitev; pozdravlja predlog, da bi bili v načrtovanje vključeni tudi otroci ter njihove družine in skupnosti; predlaga, da priporočilo obravnava določitev minimalnih standardov za nastanitev otrok, pri čemer bi bil upoštevan primat otrokovih pravic;

38. se strinja, da bi morale države članice zagotoviti, da otroci ne bi bili odvzeti družinam, ker te zaradi pomanjkanja sredstev ne bi mogle skrbeti zanje, in se zaveda, da bi z zajamčenimi sredstvi v ustrezni višini zagotovili, da do tega ne bi prišlo; opozarja, da pretesno povezovanje revščine z zlorabami v družini pripomore k stigmatizaciji zaradi revščine, ter poudarja pomembno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti pri zaščiti otrok.

⁽¹⁷⁾ Gl. npr. publikacijo *Health Consequences of Poverty for Children*, Spencer, N., *End Child Poverty*, 2008.

Dejavna udeležba otrok in mladih

ODBOR REGIJ

39. močno podpira dejstvo, da je v predlaganem priporočilu poudarek na dejavni udeležbi otrok in mladih; se strinja, da obstajajo ovire za udeležbo vseh otrok in da so te ovire za prikrajšane otroke še večje; prav tako se strinja, da se klasični pristopi k posvetovanju pri teh otrocih morda ne bodo obnesli, vendar bi bilo treba v družinah, skupnostih, nevladnih organizacijah in zasebnem sektorju spodbujati aktiven sodelovalni pristop ter tako okrepiti angažiranost celotne družbe;

40. predlaga, da bi morali imeti otroci možnost, da sodelujejo pri sprejemanju odločitev, ki vplivajo na njihovo življenje, pa tudi pri športnih in rekreacijskih dejavnostih za boljše zdravje, družabnost in osebni razvoj, ter pri kulturnih dejavnostih, ki so priložnost za pridobitev spretnosti in znanj ter večjo ozaveščenost o kulturah in kulturni raznolikosti, to pa bo omogočilo vzpostavitev bolj vključujoče in manj diskriminacijske družbe;

41. poziva nacionalne ter lokalne in regionalne oblasti, naj otrokom in mladim pomagajo zagotoviti prave razmere za učenje, razvoj in preživljanje prostega časa ter raznovrstne možnosti, ki so pogoj za njihovo aktivno udeležbo;

42. se strinja, da je ena od ovir za obvladovanje revščine otrok neozaveščenost javnosti in politikov o tem vprašanju in njegovem vplivu na otroke, njihove družine in širšo družbo; izraža zaskrbljenost, da k temu še dodatno prispevajo pomanjkljivo, občasno pa tudi negativno medijsko poročanje o revščini, slabo poznavanje ali spodbujanje pravic otrok ter pomanjkanje dolgoročne vizije in osredotočanje na kratkoročne koristi, povezane z volitvami (otroci ne volijo); ugotavlja, da v številnih državah osredotočenost na otroke ali dojemanje otroka kot celovite osebnosti nista del politične kulture;

43. želi izpostaviti delo v lokalnih in regionalnih skupnostih in delo, ki ga opravljajo te skupnosti, katerega namen je zagotoviti vključenost otrok v odločanje o vprašanih, ki jih zadevajo; kljub temu pa je treba storiti še veliko, da bi zagotovili pravico otrok do svobodnega izražanja v vseh zadevah v zvezi z njimi, kakor določa 12. člen Konvencije OZN o otrokovih pravicah.

Priporočila

ODBOR REGIJ

44. priporoča, da se v zvezi z revščino otrok kot eno od prednostnih nalog v okviru vodilne pobude *Evropska platforma za boj proti revščini in socialni izključenosti* določi specifičen cilj, sprejme celovita strategija boja proti revščini otrok in socialni izključenosti, ki bi se nanašala na nacionalno, regionalno in lokalno raven ter bila skladna s širšo strategijo Evropa 2020, ter oblikuje okvir za spremljanje, temelječ na zanesljivih kazalnikih, ki je povezan tudi z obstoječim mehanizmom poročanja iz Konvencije ZN o otrokovih pravicah;

45. ponovno poudarja potrebo po posebnem poročanju o revščini otrok v državah članicah in predlaga, da se ga – ko bo vzpostavljen instrument za ocenjevanje razsežnosti tveganja in stiske, ki naj bi ga uporabljale lokalne in regionalne oblasti – vključi v njihovo obveznost poročanja o strategiji Evropa 2020; poudarja, da je v hitri anketi OR z dne 19. aprila 2011 veliko sodelujočih pozitivno ocenilo morebitno uvedbo obveznih prednostnih nalog v prihodnjih regionalnih programih, ki bi lahko povečala ozaveščenost o revščini in socialni izključenosti na lokalni, regionalni in nacionalni ravni;

46. priporoča, da se pri dodeljevanju sredstev iz strukturnih skladov upošteva pomen projektov in storitev, katerih cilj je preprečevanje revščine otrok in spodbujanje blaginje otrok in njihovih družin, zlasti mladoletnikov in mladostnikov, ki so poleg tega še telesno ali umsko prizadeti, izkoriščani, živijo v družinah odvisnikov, so priseljenci, žrtve zločinov ali so

izpostavljeni drugim dejavnikom, ki še dodatno prispevajo k njihovi ogroženosti, izboljšanje udeležbe otrok in družin iz navedenih skupin ter izogibanje negativnemu dojemanju in stigmatizaciji revščine;

47. priporoča, da pri oblikovanju odločitev in politik o podpori družinam, zagotavljanju storitev in dejavni udeležbi otrok in mladih aktivno sodelujejo tudi lokalne in regionalne oblasti, saj so ključni akterji za izvajanje nacionalnih politik in politik EU na lokalni ravni;

48. priporoča, da Komisija za izmenjavo dobrih praks razvije in vzdržuje trajni dialog z OR ter zagotovi sredstva, s katerimi bi OR skupaj z organizacijami, kot sta Eurocities in Eurochild, objavljala poročila o uspešnih projektih na temo boja proti revščini otrok, ki bi jih izvajale lokalne in regionalne oblasti držav članic.

V Bruslju, 15. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Direktiva o okoljskem hrupu – Nadaljnje ukrepanje

(2012/C 113/08)

ODBOR REGIJ

- pozdravlja dejanske koristi, ki jih je prinesla direktiva, vendar je razočaran, ker niti v direktivi niti v poročilu o njenem izvajanju niso posebej navedene lokalne in regionalne oblasti ter njihova ključna vloga pri preprečevanju premočnega hrupa;
- opozarja, da je obremenitev s hrupom zlasti lokalni problem, za katerega pa je predvsem potrebna evropska rešitev. V zvezi s tem poziva k oblikovanju ambiciozne evropske politike o emisijah hrupa v obliki evropskih ukrepov za zmanjšanje emisij pri viru;
- predlaga, da Komisija po temeljiti oceni učinka na lokalne in regionalne oblasti ter na podlagi zdravstvenih priporočil Svetovne zdravstvene organizacije določi sprožilne ali ciljne vrednosti;
- opozarja, da je treba medsebojno povezati in uskladiti različne zakonodajne instrumente, ki urejajo vprašanja, povezana s hrupom pri viru, zlasti kar zadeva vozila (predvsem avtomobile in tovornjake), ceste, železnice in letališča, ter odpraviti zakonodajne vrzeli – oblikovati bi bilo treba splošen pravni okvir;
- opozarja, da je treba lokalnim in regionalnim oblastem zagotoviti finančno pomoč in tehnične smernice, pa tudi dopolnilne evropske in nacionalne ukrepe za izvajanje politike EU o hrupu;
- poziva, da se pomisleki glede hrupa in obremenitve z njim upoštevajo v vseh ustreznih področjih in pobudah politik, zlasti pa v prihodnjem sedmem akcijskem programu EU za okolje ter v drugem akcijskem načrtu EU za okolje in zdravje, pa tudi v pobudah za trajnostni promet v okviru programov EU za regionalni razvoj in politik za prostorsko načrtovanje;
- predlaga Evropski komisiji, naj koncept upravljanja na več ravneh razširi še na druga področja, kot je obvladovanje hrupa. Za zgled bi bila lahko Konvencija županov.

Poročevalec	José MACÁRIO CORREIA (PT/EPP), župan mesta Faro
Referenčni dokument	Poročilo Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu o izvajanju direktive o okoljskem hrupu v skladu s členom 11 Direktive 2002/49/ES COM(2011) 321 final

1. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

A. Splošna priporočila

1. opozarja, kako pomembna sta preprečevanje obremenitve s hrupom in nadgradnja evropske politike o hrupu; ta je bila sprejeta 25. junija 2002 kot Direktiva 2002/49/ES Evropskega parlamenta in Sveta oziroma direktiva o okoljskem hrupu (v nadaljnjem besedilu: direktiva);

2. pozdravlja dejanske koristi, ki jih je prinesla direktiva, kot so priprava kart hrupa, oblikovanje skupnih kazalnikov, ocena izpostavljenosti prebivalstva EU hrupu in imenovanje pristojnih organov za pripravo akcijskih načrtov;

3. pozdravlja poročilo Komisije o izvajanju direktive kot dobro izhodišče za njeno revizijo;

4. obžaluje, da nekatere države članice niso pravočasno pripravile zahtevanih kart hrupa in da je bilo treba za Malto začeti postopek za ugotavljanje kršitev;

5. izraža razočaranje, ker niti v direktivi niti v poročilu o njenem izvajanju niso posebej navedene lokalne in regionalne oblasti, ter izpostavlja njihovo ključno vlogo pri preprečevanju premočnega hrupa; zato si želi polno sodelovati pri razvoju prihodnjih politik;

6. opozarja, da je obremenitev s hrupom zlasti lokalni problem, za katerega pa je predvsem potrebna evropska rešitev. V zvezi s tem poziva k oblikovanju ambiciozne evropske politike o emisijah hrupa v obliki evropskih ukrepov za zmanjšanje emisij pri viru;

7. znova poudarja, da je treba sprejeti cilje glede preprečevanja hrupa, ki so mu ljudje izpostavljeni v pozidanih območjih, javnih parkih ali drugih mirnih območjih v strnjениh naseljih, v mirnih območjih na deželi, blizu šol, bolnišnic in v bližini drugih stavb in območij, ki so občutljiva na hrup;

8. ugotavlja, da Komisija pri naštevanju posledic hrupa za zdravje ni jasno navedla tinitusa in hiperakuze (preobčutljivost na hrup), ki sta med najpogostejšimi posledicami izpostavljenosti hrupu, največkrat pa ju povzroči slabšanje sluha zaradi močnega hrupa. Zaradi tinitusa in/ali hiperakuze trpi vsaj

10 % prebivalstva, med njimi pa je zaradi visoke ravni hrupa tudi vse več mladih. Zato je nadvse pomembno, da je prebivalstvo seznanjeno, kakšne težave se lahko pojavijo zaradi izpostavljenosti hrupu;

9. ugotavlja, da na seznamu prejšnjih in prihodnjih pobud EU na tem področju ni ukrepov za zmanjšanje visokih ravni hrupa na nekaterih javnih krajih, kot so diskoteke;

10. opozarja, da je treba upoštevati zadnje podatke Svetovne zdravstvene organizacije glede vrednosti/razponov, ki se uporabljajo v kartah hrupa, in na podlagi katerih bi bilo treba območje poročanja za vrednosti kazalnika $L_{NO\check{C}}$ znižati na 40 dB, vključiti pa bi bilo treba tudi socialne stroške hrupa cestnega, železniškega in letalskega prometa; poziva, naj se zadnji podatki Svetovne zdravstvene organizacije upoštevajo tudi v krivuljah, ki predstavljajo razmerje med izpostavljenostjo in stroški in ki se uporabljajo za izračun socialnih stroškov hrupa v prometu;

11. poziva, da se pomisleki glede hrupa in obremenitve z njim upoštevajo v vseh ustreznih področjih in pobudah politik, zlasti pa v prihodnjem sedmem akcijskem programu EU za okolje ter v drugem akcijskem načrtu EU za okolje in zdravje, pa tudi v pobudah za trajnostni promet v okviru programov EU za regionalni razvoj in politik za prostorsko načrtovanje.

B. Obvladovanje hrupa pri viru

ODBOR REGIJ

12. opozarja, da je treba medsebojno povezati in uskladiti različne zakonodajne instrumente, ki urejajo vprašanja, povezana s hrupom pri viru, zlasti kar zadeva vozila (predvsem avtomobile in tovornjake), ceste, železnice in letališča, ter odpraviti zakonodajne vrzeli – oblikovati bi bilo treba splošen pravni okvir;

13. se zaveda, da je treba odpraviti več pomanjkljivosti sedanje direktive, ter meni, da je nujno in primerno oblikovati primerjalne metodologije za merjenje hrupa, uporabo mrež za merjenje in spremljanje hrupa, vključno s standardiziranimi merili, sprožilne ali ciljne vrednosti, metode poročanja in ocenjevanja ter izvrševanja;

14. opozarja na potrebo po obvladovanju hrupa pri viru ter na stroškovno učinkovitost preprečevanja hrupa, pri čemer je treba izkoristiti tehnične dosežke in pri nadzoru obremenitve s hrupom upoštevati omejitve emisij, za razliko od zmanjševanja s tem povezanih posledic;

15. poudarja prednosti zmanjšanja hrupa zaradi prometa pri viru, saj bi to pomenilo nižje stroške lokalnih organov in organov, pristojnih za avtoceste, zlasti pri postavljanju protihrupnih zidov in nameščanju izolacije;

16. opozarja, da je treba omejitve emisij hrupa vključiti v politike za prostorsko načrtovanje in urbanistične politike, predvsem zaradi omejevanja hrupa cestnega prometa in hrupa iz soseščine;

17. opozarja, da je treba zmanjševanje hrupa vključiti med cilje za konkurenčen in z viri gospodaren prometni sistem, ki jih je Evropska komisija opredelila v beli knjigi *Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu*, in predlaga, da se pri tem uporabijo in ocenijo ukrepi na področju trajnosti, energetske učinkovitosti in kakovosti zraka z namenom zmanjšanja hrupa. Odbor poleg tega predlaga, da se za izvajanje bele knjige pripravi akcijski načrt s časovnim načrtom, ukrepi in roki ocenjevanja;

18. meni, da mora ambiciozna evropska politika o emisijah hrupa vsebovati vsaj naslednje ukrepe:

— v zvezi z novimi vozili: emisijske standarde za vse tipe vozil in motorjev (ki se uporabljajo na kopnem in pod zemljo, na vodi in pod vodo, v zraku itd.);

— v zvezi z obstoječimi vozili: ukrepe za zamenjavo starejših vozil in motorjev z manj hrupnimi modeli ter vgradnjo protihrupne tehnologije v tirna vozila;

— prenova metod testiranja: Odbor priporoča razvoj metod testiranja vozil in motorjev, ki testirajo emisije v dejanskih pogojih uporabe;

— razvoj in izboljšanje manj hrupnih pnevmatik;

19. poziva, naj prometni sektor upošteva cilje v zvezi z omejitvami emisij hrupa, po možnosti z uporabo tržnih instrumentov, kot so pristojbine za dostop ali uporabo (cestnega, železniškega, pomorskega ali letalskega) omrežja, da bodo tako onesnaževalci poravnali stroške hrupa, ki ga povzročajo;

20. priporoča, da se pri reviziji Direktive 70/157/EGS o hrupu motornih vozil in Direktive 2001/43/ES o hrupu pnevmatik ter v predlogih v zvezi s hrupom vozil kategorije L, ki se urejajo z Direktivo 97/24/ES, sprejmejo skupna strategija in bolj daljnosežni cilji glede zmanjševanja hrupa, ter poziva, naj se pripravijo ukrepi, s katerimi bi prebivalcem v okolici letališč načeloma omogočili vsaj sedem ur tišine;

21. pozdravlja nedavni razvoj na področju novega sistema označevanja pnevmatik, na podlagi katerega bodo lahko potrošniki, upravljavci voznih parkov in javni organi izbirali pnevmatike, ki povzročajo najmanj hrupa; v tem okviru predlaga, da se

z oznakami potrošnikom omogoči tudi, da vrsto pnevmatike izberejo tako na podlagi hrupa, ki ga povzročajo, kot porabe goriva; predlaga tudi, da se takšne oznake uskladijo z jasnimi evropskimi standardi za vozila, ki bodo skupaj z uporabo ustreznih tehnologij omogočili, da se raven hrupa na cestniščih zmanjša za polovico (10 dB); vendar poudarja posebnost severnih držav članic, kjer se za zagotovitev prometne varnosti v nujnih primerih – pozimi in v drugih izrednih vremenskih razmerah – lahko uporabljajo posebne vrste pnevmatik, na primer s kovinskimi bodicami (ježevke) ali brez;

22. ugotavlja, da je treba pri razvoju tihe zgornje plasti cestišč upoštevati lokalne podnebne in vremenske razmere ter izboljšanje obstojnosti zgornje plasti na sredstva proti drsenju (sol za posipanje cest, ježevke);

23. opozarja na velik pomen Direktive 2000/14/ES o emisijah hrupa v okolje, ki ga povzroča oprema, ki se uporablja na prostem;

24. se zaveda, da je treba sedanji vozni park čim prej (najpozneje pa do leta 2020) zamenjati ali prilagoditi ter poskrbeti za spodbujanje uporabe tišje opreme. S tržnimi instrumenti, kot so pristojbine za uporabo prog, bi morali zagotoviti, da bodo onesnaževalci poravnali stroške hrupa, ki ga povzročajo. Če se izkaže, da tržni instrumenti niso dovolj, je treba srednjerочно predvideti dodatne ukrepe, kot je prepoved uporabe voznega parka, ki ni opremljen z najmanj hrupnimi napravami. OR želi v zvezi s tem zlasti omeniti revizijo strategije EU za zmanjšanje hrupa železniškega prometa, pri čemer je treba opozoriti na tovrstne pilotne projekte, ki se že izvajajo v Nemčiji in na Nizozemskem;

25. opozarja, da je treba stanje na mestnih območjih izboljšati s spodbujanjem tišjih načinov prevoza, med drugim z uporabo hibridnih in električnih avtomobilov ter s tišjim in bolj trajnostnim javnim prevozom;

26. priporoča sprejetje ukrepov urbanističnega načrtovanja, kot so uvedba tramvajev in drugih vrst javnega prevoza, vključno s podzemnimi prevoznimi sistemi, spodbujanje kolesarjenja in pešačenja, omejitev avtomobilskega prometa in hitrosti vozil, programi zelenih javnih naročil ter zagotavljanje, da imajo lokalne in regionalne oblasti ustrezne spodbude in primerne informacije o mehanizmih EU za financiranje.

C. Izzivi prihodnje direktive o okoljskem hrupu

ODBOR REGIJ

27. poziva k reviziji Priloge V direktive, v kateri so v alinejah določene minimalne zahteve v zvezi z akcijskimi načrti o hrupu, pa tudi Priloge VI, ki določa, katere podatke je treba v ta namen poslati Evropski komisiji, zato da bi zagotovili širše in učinkovitejše upoštevanje direktive ter boljšo primerljivost med državami članicami;

28. predlaga, da se na ravni EU standardizirajo orodja in metodologije za pripravo in/ali dejansko izvajanje akcijskih načrtov o hrupu, pri čemer naj bi vključili čim več različnih akterjev, od raziskovalnih inštitutov in univerz do lokalnih in regionalnih oblasti, njihovo delovanje pa bi usklajevala ena sama agencija EU;

29. v zvezi s tem poudarja, da organ, ki je pristojen za izdelavo akcijskega načrta o hrupu, ni vedno pristojen tudi za njegovo izvajanje, zato je treba temu posvetiti več pozornosti;

30. predlaga Evropski komisiji, naj koncept upravljanja na več ravneh razširi še na druga področja, kot je obvladovanje hrupa. Za zgled bi bila lahko Konvencija županov;

31. poziva k čimprejšnjemu zaključku projekta CNOSSOS-EU (*Common Noise Assessment Methods in Europe* – skupne metode ocenjevanja hrupa v Evropi), da bo mogoče uvesti usklajeno metodo ocenjevanja za vse karte hrupa za cestni in železniški promet ter industrijo in za letalski promet;

32. predlaga, da Komisija po temeljiti oceni učinka na lokalne in regionalne oblasti ter na podlagi zdravstvenih priporočil Svetovne zdravstvene organizacije določi sprožilne ali ciljne vrednosti, da bodo morale države članice ukrepati takoj, ko bo dosežena določena raven hrupa;

33. ima pridržke v zvezi z evropskimi standardi emisij hrupa, če se ti ne bodo obravnavali v okviru celostne politike o emisijah hrupa. Lokalne in regionalne oblasti morajo te evropske standarde izpolnjevati, čeprav lokalni in regionalni ukrepi pri tem pogosto ne zadostujejo. Morebitna uvedba tovrstnih standardov emisij je zato mogoča le v okviru splošne evropske politike o hrupu z jasno povezavo politik o emisijah in imisijah. Odbor predlaga naslednje ukrepe:

— pripravo tematske strategije za hrup, ki bo opredelila evropsko politiko o hrupu (s časovnim načrtom, ukrepi in razporedom ocenjevanja);

— zagotovitev, da je raven ambicioznosti direktive o okoljskem hrupu usklajena z ambicioznostjo ukrepov EU za zmanjšanje emisij hrupa pri viru;

— razvoj politike EU o emisijah pred pregledom direktive. Nenazadnje bo trajalo nekaj let, preden bodo ukrepi EU za zmanjšanje emisij pri viru imeli učinke;

— pregled direktive o okoljskem hrupu;

34. opozarja, da je treba ponovno določiti že priporočene vrednosti iz zelene knjige o prihodnji politiki o hrupu, ki v sedanjo direktivo niso vključene in ki jih zadnje študije Svetovne zdravstvene organizacije potrjujejo kot cilje za zaščito; upošte-

vati je treba tudi, da hrup iz različnih virov deluje kumulativno ter da je treba pri načrtovanju novih projektov izhajati iz dolgoročnih ciljnih vrednosti Svetovne zdravstvene organizacije;

35. priporoča izboljšanje sinergij med politikami o hrupu in kakovosti zraka (tako direktiva EU o kakovosti zraka kot tudi direktiva o okoljskem hrupu vsebujeta obveznosti v zvezi z akcijskimi načrti); s tem bi namreč spodbudili bolj učinkovito skupno ukrepanje;

36. predlaga, da se po temeljiti oceni učinka na lokalne in regionalne oblasti določijo cilji za zmanjšanje izpostavljenosti hrupu, podobno kot za onesnaževanje ozračja in podnebne spremembe, vključno s ciljem za najmanj 15-odstotno zmanjšanje števila prebivalcev, ki so izpostavljeni nočnemu hrupu v višini 55 dB, do leta 2023;

37. meni, da bi bilo pri pripravi prihodnjih kart hrupa vredno razmisliti o zmanjšanju vrednosti za L_{DVN} (40 dB) in $L_{NOČ}$ (35 Db);

38. poziva, da se pojasnijo nekateri koncepti v direktivi, zlasti izraza „strnjeno naselje“ in „mirna območja“.

D. Vloga lokalnih in regionalnih oblasti

ODBOR REGIJ

39. opozarja, da je treba lokalnim in regionalnim oblastem zagotoviti finančno pomoč in tehnične smernice, pa tudi dopolnilne evropske in nacionalne ukrepe za izvajanje politike EU o hrupu;

40. ponovno opozarja na pomen vzpostavitve omrežja, kjer bi si lahko lokalne in regionalne oblasti izmenjevale informacije in izkušnje ter uvajale najboljše prakse, na voljo pa bi bile tudi posodobljene informacije v vseh jezikih;

41. priporoča, da se lokalnim in regionalnim oblastem zagotovi več kakovostnejših informacij, pa tudi orodja za pomoč in smernice za kumulativni prikaz hrupa iz različnih virov v združenih kartah; v skladu z načelom subsidiarnosti mora vsaka posamezna lokalna oblast sama imeti možnost odločati o tem, kako bo najbolje izvajala akcije za obveščanje;

42. predlaga, da se na lokalni in regionalni ravni organizirajo akcije za osveščanje in obveščanje o hrupu ter pripravijo javna posvetovanja in obravnave, da bi ljudje bolje razumeli, za kaj gre;

43. meni, da bi bilo treba vzpostaviti več partnerstev med lokalnimi in regionalnimi oblastmi ter lokalnimi nevladnimi organizacijami in združenji občanov, zlasti s podeljevanjem nagrad, saj bi lahko tudi na ta način opozorili na ustvarjalne ali stroškovno učinkovite ukrepe, ki se izvajajo po vsej EU.

E. Sklepne ugotovitve

ODBOR REGIJ

44. poudarja, da so mejne vrednosti hrupa potrebne ne samo za zagotovitev visoke ravni zaščite, temveč tudi za preprečevanje izkrivljanja konkurence na enotnem trgu zaradi protihrupnih predpisov. Vendar pa je treba spoštovati načelo subsidiarnosti pri opredeljevanju sprožilnih in/ali ciljnih vrednosti,

pri izvajanju direktive in pri morebitni uvedbi dodatnih ukrepov za primer preseganja mejne ravni hrupa, ob upoštevanju posledic teh ukrepov za lokalne in regionalne oblasti ter raznolikosti podnebnih razmer in drugih pogojev v Evropi;

45. poudarja, da morajo biti dodatni stroški in upravne obremenitve za podjetja in javne uprave sorazmerni, določiti pa jih je treba ob upoštevanju okoljskih koristi.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Posodobitev visokošolskih sistemov

(2012/C 113/09)

ODBOR REGIJ

- odobrava dejavnejšo vlogo, ki jo želi prevzeti Evropska komisija pri podpori visokošolskih institucij in različnih nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju programa za posodobitev za visokošolsko izobraževanje;
- se strinja s stališčem Evropske komisije, da so skupne naložbe v visokošolsko izobraževanje v Evropi na splošno prenizke, in pri tem priznava, da morajo ne le države članice ampak v mnogih primerih tudi regionalne oblasti prevzeti odgovornost za povečanje javnih naložb v visokošolsko izobraževanje;
- spodbuja Evropsko komisijo, naj pri določanju konkretnih programov in področij ukrepov še več pozornosti nameni eni od prednostnih nalog, ki jo je sama upravičeno določila za države članice in visokošolske institucije, in sicer povečanju deleža študentov in krepitvi "socialne razsežnosti" visokošolskega izobraževanja, ki bo za to potrebna;
- meni, da se lahko pomen visokošolskega izobraževanja izrazi tudi s tem, koliko visokošolske institucije upoštevajo tipično lokalne ali regionalne potrebe in tako resnično prispevajo k lokalnemu ali regionalnemu razvoju;
- opozarja, da je treba še veliko storiti, da se razširijo in hkrati tudi nadalje poglobijo možnosti za učno mobilnost in čezmejno sodelovanje ter s tem bistveno poveča dodana vrednost;
- opozarja, da imajo pomembne pristojnosti na področju izobraževanja in usposabljanja regionalne in lokalne oblasti, tako kot to velja za mladinsko politiko in politiko zaposlovanja. Odbor poudarja, da imajo regionalne in lokalne oblasti zato ob polnem upoštevanju načela subsidiarnosti ključno vlogo pri izvajanju tega programa za posodobitev.

Poročevalka	Mia DE VITS (BE/PES), članica flamskega parlamenta
Referenčni dokument	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov
	COM(2011) 567 final

1. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. Splošne ugotovitve

1. odobrava sporočilo *Spodbujanje rasti in delovnih mest – program za posodobitev evropskih visokošolskih sistemov*, v katerem Evropska komisija predstavlja najpomembnejše politične cilje reform v visokoškolskem izobraževanju. Odbor ceni, da Evropska komisija tako želi dodatno spodbuditi reforme, začete z bolonjskim procesom in oblikovanjem evropskega visokošolskega prostora in evropskega raziskovalnega prostora, ki še zdaleč niso dokončane, in te reforme hkrati postavi na vidno mesto v širši okvir strategije Evropa 2020 in njenih vodilnih pobud;

2. se strinja s pristopom v sporočilu, v katerem Evropska komisija po eni strani našteva najpomembnejše politične cilje, ki bi jih morale do konca desetletja uresničiti tako države članice kot tudi visokošolske institucije, po drugi strani pa navaja, kako države članice in visokošolske institucije lahko podpre pri izvajanju tega programa za posodobitev;

3. se strinja, da so za izvajanje reform v visokoškolskem izobraževanju, ki je politično področje, na katerem je EU pristojna za usklajevanje in podporo, predvsem odgovorne države članice in visokošolske institucije same, čeprav izzivi in odzivi politik presegajo državne meje. Poleg tega Odbor znova opozarja, da imajo pomembne pristojnosti na področju izobraževanja in usposabljanja regionalne in lokalne oblasti, tako kot to velja za mladinsko politiko in politiko zaposlovanja. Odbor poudarja, da imajo regionalne in lokalne oblasti zato ob polnem upoštevanju načela subsidiarnosti ključno vlogo pri izvajanju tega programa za posodobitev;

4. ugotavlja, da predlagana strategija za posodobitev visokega šolstva očitno ne sproža nobenih vprašanj v zvezi s spoštovanjem načel subsidiarnosti in sorazmernosti;

5. poudarja, da mora izobraževalni sistem, vključno z visokoškolskim izobraževanjem, ljudem dati zlasti široko splošno izobrazbo, na podlagi katere lahko čim bolj razvijajo svojo nadarjenost in postanejo odprte, močne in vsestranske osebnosti, ki lahko v celoti prevzamejo svojo odgovornost v družbi. Izobraževanje ima nedvomno ekonomsko vrednost, ki pa ni edina. Ekonomski pristop do izobraževanja bo zato vselej nujno nepopoln pristop. Kljub temu je ekonomski pristop v določenem kontekstu lahko smiseln in celo nujen;

6. ne glede na to se v celoti strinja, da je treba izobraževanju in usposabljanju priznati osrednjo vlogo pri doseganju pametne, trajnostne in vključujoče rasti, in poudarja, da še vedno niso izkoriščene vse možnosti evropskih visokošolskih ustanov za uresničevanje te vloge v družbi.

2. Ključna vprašanja za države članice in visokošolske institucije

2.1. *Zvišanje ravni izobrazbe za zagotovitev potrebnih diplomantov in raziskovalcev v Evropi*

ODBOR REGIJ

7. se strinja z analizo, da mora povprečna raven izobrazbe v Evropi doseči ciljni delež 40 % mladih, ki zaključijo visokošolski ali enakovredni študij do leta 2020, da bi se lahko pripravili na predvideno in potrebno povečanje števila delovnih mest, ki temeljijo na znanju, da bi mladim ponudili boljše možnosti za kakovostno zaposlitev in tako tudi zmanjševali brezposelnost, zlasti med mladimi;

8. izraža prepričanje, da lahko ponudniki visokošolskih storitev s široko uporabo inovativnih rešitev IKT prispevajo k večji dostopnosti visokošolskega izobraževanja in povečanju števila študentov, na primer ko gre za študente, ki živijo na redko poseljenih območjih, na otokih in gorskih območjih ter v najbolj oddaljenih regijah;

9. se izrecno strinja s stališčem, da mora zato visokošolsko izobraževanje postati privlačnejše za širše družbene segmente in obžaluje, da so različne skupine prebivalstva še vedno bistveno premalo zastopane v visokoškolskem izobraževanju. Odbor opozarja, da ta premajhna zastopanost, ki se mimogrede še bolj izrazito in z nesprejemljivo trdovratnostjo kaže med proforskim osebjem, predstavlja ne le socialni problem, ampak je z ekonomskega vidika tudi nesmiselna potratna nadarjenih ljudi;

10. zato predlaga, da bi bilo treba spremljati ne le v kolikšni meri države članice napredujejo pri povečanju števila študentov in – vsaj enako pomembni – stopnji uspešnosti v visokoškolskem izobraževanju, temveč tudi uspešnost držav članic in visokošolskih institucij pri privabljanju študentov iz premalo zastopanih skupin in "netradicionalnih" študentov. Pri tem je treba tudi prekiniti vzorec klasičnih družbenih vlog, s čimer se lahko prepreči stereotipna izbira študija in posledično ločevanje na trgu dela. Ob upoštevanju demografskih trendov je Odbor prepričan, da potrebno bistveno povečanje deleža študentov trajno ne bo mogoče, dokler države članice in visokošolske institucije ne uspejo te "socialne razsežnosti" umestiti v središče

svoje politike visokošolskega izobraževanja. Odbor meni, da je tudi na tem področju nujno treba oblikovati posebne cilje, ki pa jih je seveda treba prilagoditi posebnim razmeram v posameznih državah članicah in različnih regijah znotraj njih; vendar pa poudarja, da za povečano število študentov evropske visokošolske institucije potrebujejo več finančnih sredstev, da bi zagotovile najvišje standarde na področju raziskav in poučevanja;

11. podpira zahtevo Evropske komisije, da je treba morebitnim študentom iz okolja z nižjimi dohodki zagotoviti finančno podporo. Odbor v zvezi s tem z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je več držav članic sprejelo sklepe o povišanju šolnin oziroma o tem razmišljajo, ne glede na dejstvo, da so vse države članice EU ratificirale Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah, katerega člen 13 med drugim navaja, "da mora postati višje šolanje z ustreznimi sredstvi, zlasti s postopnim uvajanjem brezplačnega šolanja, vsem enako dostopno in odvisno od sposobnosti posameznika". Odbor izraža bojazen, da bo s povišanjem šolnin večja tudi finančna ovira za dostop do visokošolskega študija, in sicer ravno v času, ko se mnogi študenti in njihove družine soočajo s posledicami finančne in gospodarske krize;

12. opozarja, da imajo lahko poleg sposobnosti financiranja tudi drugi elementi (kot na primer skrbna izbira študijske smeri, ustrezna predhodna izobrazba in pomoč v primeru nezadostne predhodne izobrazbe, študijsko in karierno svetovanje, pravočasna preusmeritev v ustreznjšo študijsko smer ali poklicno pot, da se prepreči prekinitve študija, pristop visokošolskega izobraževanja, ki je bolj usmerjen v študente, itd.) določeno vlogo pri dostopu do visokošolskega študija in uspehu pri njem, ter države članice in visokošolske institucije poziva, naj tudi temu namenijo potrebno pozornost. Odbor izraža obžalovanje, da se podatki o politiki na tem področju ne zbirajo in ne izmenjujejo med državami članicami dovolj sistematično, kot to velja za druge vidike visokošolskega izobraževanja, ter v zvezi s tem meni, da je treba podpreti opazovalno skupino za socialno razsežnost visokošolskega izobraževanja, ki se trenutno vzpostavlja v okviru bolonjskega procesa;

13. odobrava predlagane ukrepe Evropske komisije, kot so razvoj nacionalnih okvirov kvalifikacij z jasnimi in po potrebi dodatnimi prehodi med različnimi ravni kvalifikacij ali usmeritev v učne rezultate in dejansko pridobljena znanja in spretnosti (med drugim s priznavanjem druge pridobljenih kvalifikacij in že pridobljenih spretnosti tudi na področju neformalnega in priložnostnega učenja) namesto v bolj tradicionalna in formalna merila, kot so trajanje študija in število učnih ur izobraževalnega programa. Odbor meni, da so tovrstni ukrepi lahko učinkoviti instrumenti za boljše ocenjevanje sposobnosti in uvrščanja oseb v ustrezno raven kvalifikacij ali za to, da se določeni osebi ponudi ustrezna in realistična pot do višjih kvalifikacij;

14. odločno poziva Evropsko komisijo, naj svoj napreden pristop k prožnejšim učnim potem in prožnejšim oblikam učenja tudi sama dosledno ohrani, med drugim pri izvajanju sedanjih in oblikovanju novih smernic o priznavanju poklicnih kvalifikacij.

2.2. *Izboljšanje kakovosti in ustreznosti visokošolskega izobraževanja*

ODBOR REGIJ

15. se strinja, da je za visokošolsko izobraževanje zelo koristna tesna povezava s trgom dela in institucijami na trgu dela, kar zadeva usmerjenost visokošolskega izobraževanja v posredovanje znanja in ključnih prenosljivih sposobnosti, ki so potrebne za uspeh v poklicih, kjer se zahtevajo visoke kvalifikacije. Hkrati Odbor meni, da bi tudi trg dela lahko prevzel več odgovornosti v zvezi z visokošolskim izobraževanjem, med drugim tako, da študentom in profesorjem za delovno prakso ponudi zadostno število mest in kakovostna mesta, da v dialogu z visokošolskimi institucijami razmišlja o poklicih prihodnosti in s tem povezanih potrebah po usposabljanju, da v celoti prizna splošne prenosljive sposobnosti predavateljev itd.; oblikovati bi bilo treba tudi več raziskovalnih partnerstev med podjetji in univerzami;

16. izraža prepričanje, da so lokalne in regionalne oblasti, ki imajo na splošno odlične stike tako z visokošolskimi institucijami kot tudi s trgom dela, najprimernejše za spodbujanje in vodenje tega dialoga;

17. meni, da se lahko pomen visokošolskega izobraževanja izrazi tudi s tem, koliko visokošolske institucije upoštevajo tipično lokalne ali regionalne potrebe in tako resnično prispevajo k lokalnemu ali regionalnemu razvoju. Odbor meni, da je tovrstna vpetost v regijo ena od razsežnosti, kateri visokošolske ustanove lahko prilagodijo svoje poslanstvo in strateške prednostne naloge in kjer si lahko prizadevajo za odličnost, zato opozarja na raznolikost in individualnost evropskih visokošolskih institucij ter ju podpira;

18. poziva k široki uporabi rešitev IKT v vseh evropskih visokošolskih institucijah; visokošolske institucije in ustrezni nacionalni, regionalni in lokalni organi bi lahko z oblikovanjem skupne platforme informacijske tehnologije prispevali k povečanju števila študentov.

2.3. *Krepitev kakovosti z mobilnostjo in čezmejnimi sodelovanjem*

ODBOR REGIJ

19. poudarja pomen premišljene mobilnosti in čezmejnega sodelovanja za kakovost izobraževanja in – v mnogih pogledih – osebni razvoj oseb, ki imajo lahko od tega korist. Odbor ugotavlja, da so države članice in visokošolske institucije na tem področju dosegle velik napredek, med drugim zaradi gonilne sile, ki jo zagotavlja program Erasmus in dodatno krepi bolonjski proces. Odbor meni, da je neprecenljivo, da imajo zaradi teh programov in sodelovanja mnogi državljani konkretno in pozitivno podobo o Evropi;

20. kljub temu opozarja, da je treba še veliko storiti, da se razširijo in hkrati tudi nadalje poglobijo možnosti za učno mobilnost in čezmejno sodelovanje ter s tem bistveno poveča dodana vrednost. Evropska komisija upravičeno našteva številne ovire, ki obstajajo na različnih političnih ravneh in pogosto izhajajo iz posebnega nacionalnega konteksta. Odbor meni, da ta zapletena večplastnost ne sme ovirati lokalne in regionalne uprave in visokošolskih institucij pri tem, da se vsaka na svojem področju pristojnosti nemudoma lotijo reševanja teh problemov;

21. poziva k uvedbi prilog k diplomam v vseh visokošolskih institucijah, saj predstavljajo zelo pomemben napredek pri primerljivosti diplom in olajšujejo njihovo priznavanje;

22. opozarja na nekatere obstoječe pobude za čezmejno zagotavljanje kakovosti na področju visokošolskega izobraževanja in želi, da bi ob upoštevanju strukturnih posledic za visokošolske sisteme v zadevnih državah članicah in regijah služile kot model za čezmejno sodelovanje;

23. poziva pristojne nacionalne organe, ki so v mnogih primerih regionalni ali lokalni organi, da olajšajo in pospešijo priznavanje visokošolskih kvalifikacij in tako zmanjšajo pomembno oviro za mobilnost študentov in visokošolskih učiteljev; ta postopek za prosilce ne bi smel predstavljati nepremostljivih stroškov in ne bi smel trajati več kot štiri mesece.

2.4. *Za učinkovit trikotnik znanja*

ODBOR REGIJ

24. brez izjeme poudarja potrebo po boljšem razvoju in uporabi trikotnika znanja, ki ga tvorijo izobraževanje, raziskave in gospodarstvo, ter se v celoti strinja z analizo Evropske komisije, da visokošolske institucije in raziskovalni inštituti lahko spodbudijo gospodarski razvoj regij, v katerih se nahajajo, globalno izkoristijo regionalne prednosti ali delujejo kot središče mreže znanja, ki služi lokalnemu gospodarstvu in družbi;

25. se zaveda, da navedeno še bolj velja, če lokalne in regionalne oblasti strateško uporabijo svojo podporo in zavestno izberejo določeno število prednostnih področij, ki ustrezajo posebnim prednostim in posebnim potrebam lastne regije; močno je treba spodbujati oblikovanje grozdov znanja in inovacij, v katere so vključene lokalne in regionalne oblasti, univerze in lokalna podjetja, vključno z zagonskimi podjetji;

26. ugotavlja, da se Evropska komisija v sporočilu predvsem osredotoča na gospodarstvo, potencial tržno zanimivih izdelkov in storitev ter trženje znanja. Odbor poudarja, da imajo visokošolske institucije in raziskovalni inštituti tudi družbeno nalogo v

odnosu do javnih ustanov in neprofitnega sektorja, kot na primer (obvezno) izobraževanje, zdravstvo in nega, socialne storitve itd.

2.5. *Izboljšanje upravljanja in financiranja*

ODBOR REGIJ

27. se strinja s stališčem Evropske komisije, da so skupne naložbe v visokošolsko izobraževanje v Evropi na splošno prenizke, in pri tem priznava, da morajo ne le države članice ampak v mnogih primerih tudi regionalne oblasti prevzeti odgovornost za povečanje javnih naložb v visokošolsko izobraževanje. Odbor poziva države članice in, kjer je to primerno, tudi regionalne oblasti, naj kljub pritiskom na proračune ne ogrožajo prihodnosti, temveč raje usmerijo naložbe v dolgoročni trend rasti in naj ne krčijo sredstev v sektorjih, ki so temelj za rast v prihodnosti. Odbor meni, da Evropska komisija lahko to konkretno spremlja tako, da s pomočjo evropskega semestra zagotavlja, da varčevanje ne bo prizadelo sektorjev, ki so nujni za uresničevanje strategije Evropa 2020;

28. se v skladu s svojim pristopom k izobraževanju kot javnemu dobremu strinja s stališčem Evropske komisije, da so javne naložbe osnovni temelj trajnostnega visokošolskega izobraževanja in to morajo v prihodnosti tudi nujno ostati;

29. se strinja s prizadevanji za diverzifikacijo finančnih sredstev, na primer javno-zasebna partnerstva za financiranje infrastrukture, vendar svari pred tem, da mobilizacija enega od drugih možnih virov financiranja, in sicer širitev deleža zasebnega financiranja s povišanjem šolnin, lahko povzroči dodaten pritisk za gospodinjstva. Odbor izraža zaskrbljenost, da ta pritisk na gospodinjstva lahko med drugim povzroči zmanjšanje števila študentov, nezaželene spremembe v socialni sestavi študentske populacije in nastanek ali krepitev neenakomernih tokov mobilnosti med državami članicami ali regijami. Za spodbujanje enakih možnosti za vse in odličnosti se Odbor zavzema za boljšo politiko podeljevanja štipendij in posojil študentom na podlagi dohodkov in študijskega uspeha;

30. podpira razvoj novih ali nadaljnji razvoj obstoječih mehanizmov financiranja, ki temeljijo na uspešnosti, podpirajo različne strateške odločitve in širok nabor profilov institucij ter spodbujajo odličnost v vseh pogledih. Odbor želi hkrati opozoriti, da so izkušnje pokazale, da mora biti uvedba tovrstnih mehanizmov premišljena in da je pri tem potrebna previdnost, med drugim za to, da ustrezne metode in kazalniki tudi dejansko spodbujajo uresničevanje zelenih ciljev in da se upoštevajo prizadevanja za raznolikost med institucijami in znotraj njih;

31. opozarja, da večja avtonomija visokošolskih institucij ne odvezuje odgovornosti poročanja niti odgovornosti do njihovega okolja. Hkrati se Odbor zaveda, da povečanje avtonomije visokošolskih institucij pogosto tudi pozitivno vpliva na privabljanje zasebnih sredstev in s tem k zelenemu povečanju naložb v visokošolsko izobraževanje.

3. Prispevek EU: spodbude za preglednost, raznolikost, mobilnost in sodelovanje

ODBOR REGIJ

32. odobrava dejavnejšo vlogo, ki jo želi prevzeti Evropska komisija pri podpori visokošolskih institucij in različnih nacionalnih, regionalnih in lokalnih oblasti pri izvajanju programa za posodobitev za visokošolsko izobraževanje. Odbor meni, da je ta podpora v vseh različnih oblikah nujna za potrebno usklajitev načrtov različnih uprav in visokošolskih institucij ter hkrati za doseg želeno raznolikosti in oblikovanja profilov;

33. spodbuja Evropsko komisijo, naj pri določanju konkretnih programov in področij ukrepov še več pozornosti nameni eni od prednostnih nalog, ki jo je sama upravičeno določila za države članice in visokošolske institucije, in sicer povečanju deleža študentov in krepitvi "socialne razsežnosti" visokošolskega izobraževanja, ki bo za to potrebna.

3.1. Podpiranje reform z dokazi, analizo in preglednostjo politik

ODBOR REGIJ

34. ugotavlja, da med drugim pri spremljanju bolonjskega procesa postaja jasno, da je uporaba relativno enostavnih primerjalnih kazalnikov za spremljanje napredka programa reform zelo učinkovita pri zagotavljanju informacij in ustvarjanju zanimanja, ter predlaga, da bi se tovrstni instrument večkrat uporabljal. Vendar Odbor pri tem opozarja, da primerjalni kazalniki na ravni države članice pogosto ne morejo zajeti različne dinamike znotraj posameznih regij in tako vedno ne upoštevajo politik, ki jih izvajajo lokalne in regionalne oblasti, zlasti ko gre za področja, ki so v njihovi večinski ali izključni pristojnosti;

35. podpira Evropsko komisijo pri njenem projektu, da z U-načrtom (U-Map) zagotovi boljše razumevanje različnih profilov visokošolskih institucij in z orodjem U-Multirank vzpostavi orodje za večdimenzionalno razvrščanje na podlagi uspešnosti in shranjevanje informacij o profilih visokošolskih institucij, pri čemer pa je treba zagotoviti, da vse to visokošolskim institucijam ne bo povzročilo neprimerne dodatnega upravnega bremena. Odbor meni, da je samo po sebi umevno, da morata biti regionalna vpetost in povezava z lokalnim okoljem eno od meril za razvrščanje v razrede in stopnje;

36. odobrava namero Evropske komisije, da bo v sodelovanju z Eurostatom izboljšala podatke o rezultatih učne mobilnosti in poklicne poti diplomantov v visokošolskem izobraževanju. Odbor opozarja, da so tovrstne informacije zaželeno ne le pri študentih in diplomantih v visokošolskem izobraževanju, ampak so lahko v pomoč tudi dijakom pri izbiri študijske smeri;

37. poziva Evropsko komisijo, naj dobro premisli, katere posamezne cilje bo zasledovala z vzpostavitvijo evropskega registra o terciarnem izobraževanju in v kolikšni meri se ti morda že uresničujejo prek drugih pobud, preden začne razvijati tovrstni instrument.

3.2. Spodbujanje mobilnosti

ODBOR REGIJ

38. v celoti poudarja pomen spodbujanja mobilnosti in v zvezi s tem opozarja Evropsko komisijo na navedbe v točkah pod naslovom *Pobude, povezane z mobilnostjo* iz mnenja Odbora z dne 27. in 28. januarja 2011 o vodilni pobudi *Mladi in mobilnost* ⁽¹⁾, ki so še vedno aktualne;

39. izraža prepričanje, da bo spodbujanje znanja jezikov ne le povečalo možnosti za izmenjave ampak tudi njihovo kakovost, meni, da bi Evropska komisija na tem področju lahko imela podporno vlogo, in znova poudarja cilj evropske politike večjezičnosti, da bi vsak Evropejec poleg maternega jezika moral znati dva jezika;

40. se strinja z Evropsko komisijo glede želje, da se študentom ne glede na njihovo socialno ozadje omogoči boljši dostop do magistrskega študija v drugi državi članici in potrjuje, da je za to kategorijo študentov potrebna večja finančna podpora. Odbor se seznanja s predlogom Evropske komisije o uvedbi garancijske sheme za študentska posojila na evropski ravni skupaj z Evropsko investicijsko banko. Odbor poudarja, da noben od teh ukrepov ne sme imeti za posledico, da bi mobilnost postala komercialno blago. Uvedba tovrstnega instrumenta bi morala dopolnjevati obstoječe programe štipendij, kot je Erasmus, ki so že davno dokazali svojo vrednost ⁽²⁾;

41. obžaluje, da premajhna mobilnost državnih posojil ovira mobilnost študentov; vztraja pri obveznosti podeljevanja posojil in štipendij brez diskriminacije na podlagi nacionalnosti;

42. se zaveda, da mnogi tokovi mobilnosti lahko predstavljajo izziv za določene države in v še večji meri za določene regije. Odbor v zvezi s študiji, ki dajejo pravico do opravljanja določenih storitev, kot je na primer študij medicine, podpira dopuščanje sprejemnih pogojev za študij ob upoštevanju regionalne ravni, ki so potrebni za zagotavljanje regionalne medicinske oskrbe. Odbor poleg tega izraža pripravljenost za sodelovanje pri podrobni analizi te problematike in pri iskanju dolgoročnih rešitev, ki bodo sprejemljive za vse udeležene in v skladu z evropskimi dosežki;

43. vendar izraža prepričanje, da so potrebni posebni ukrepi za zagotavljanje enakega dostopa do mobilnosti za izobraževalne namene za vse študente, ne glede na njihov socialno-ekonomski položaj ali geografsko lego regije, iz katere prihajajo;

⁽¹⁾ CdR 292/2010 fin.

⁽²⁾ Glej točko 20 mnenja Odbora regij Mladi in mobilnost (CdR 292/2010 fin), sprejetem na 88. plenarnem zasedanju Obora regij 27. in 28. januarja 2011.

44. se prav tako zaveda zaskrbljenosti glede kakovosti določenih oblik čezmejnega izobraževanja v okviru franšiznih sporazumov in poziva vse države članice, naj sprejmejo potrebne ukrepe, na primer v zvezi z zagotavljanjem kakovosti študijskih programov, ki jih ponujajo njihove visokošolske institucije zunaj meja države članice, tako da se med državami članicami v celoti ohrani zaupanje v njihove institucije;

45. se strinja, da je še veliko ovir za čezmejno mobilnost raziskovalcev, in države članice poziva, naj se aktivno zavzamejo za boljšo ureditev sekundarnih pogojev dela in socialnih pravic, da se raziskovalcem med bivanjem v tujini zagotovi večja varnost v zvezi s temi vidiki in so tako hitreje pripravljene sodelovati v čezmejni mobilnosti.

3.3. *Umestitev visokošolskega izobraževanja v središče inovacij, ustvarjanja delovnih mest in zaposljivosti*

ODBOR REGIJ

46. pričakuje sprejetje strateškega inovacijskega programa in upa, da bodo kmalu lahko določene prednostne naloge v zvezi z razvojem Evropskega inštituta za inovacije in tehnologijo (EIT) ter hitro vzpostavljene skupnosti znanja in inovacij;

47. z zanimanjem spremlja razvoj "koalicij znanja" med visokoškolskimi institucijami in podjetji, vendar se hkrati sprašuje, ali bi bile morda smiselne ali celo potrebne tudi tovrstne koalicije med visokoškolskimi institucijami in nepridobitnimi organizacijami. Odbor pri tem med drugim misli na izzive, s katerimi se sooča Evropa: starajoče se prebivalstvo in upadanje števila mladih, večkulturna družba, podnebne spremembe itd.;

48. pozdravlja namero Evropske komisije, da razvije okvir kakovosti za pripravnštvo, in izraža prepričanje, da morajo Evropska komisija in organi držav članic na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni nameniti pozornost aktivnemu spremljanju izvajanja tega okvira; predlagana vzpostavitev centralizirane platforme za ponudbo pripravniških mest v Evropi je lahko odlično sredstvo za zagotavljanje enostavnega dostopa do ponudb za pripravnštvo in spodbujanje mladih, da zaprosijo za pripravnštvo v drugi državi članici.

3.4. *Podpiranje internacionalizacije evropskega visokošolskega izobraževanja*

ODBOR REGIJ

49. se strinja z Evropsko komisijo, da internacionalizacija in čezmejno sodelovanje ne moreta biti omejena na Evropsko unijo in da ja zunaj tega območja mogoče veliko pridobiti. Odbor pri tem zlasti poudarja ogromen potencial za sodelovanje med sosednjimi regijami, od katerih ena leži znotraj EU in druga zunaj EU. V tem smislu bi morala EU spodbujati sodelovanje med evropskimi univerzami in visokoškolskimi ustanovami v tretjih državah, da bi med drugim okrepili njihovo upravljanje in njihove izobraževalne programe, pri čemer bi se oprli na izkušnje ustanov EU. Za to je treba spodbujati mobilnost ter izmenjave študentov in profesorjev univerz v obmejnih regijah in sosednjih tretjih državah, saj bi to pripomoglo k izvozu dobrih praks;

50. pričakuje konkretnije predloge, kako bo Evropska komisija podprla evropske visokošolske institucije pri uvedbi in razvoju strategij internacionalizacije ter pričakuje, da bo Evropska komisija o tem razpravljala z vsemi akterji. Odbor opozarja, da morajo biti tudi regionalne in lokalne oblasti vključene v tovrstni dialog, saj pogosto prihaja do tesnega medsebojnega vpliva med strategijami internacionalizacije visokoškolskih institucij in razvojnimi strategijami regij, v katerih se nahajajo.

3.5 *Krepitev dolgoročnega učinka in dopolnilnosti financiranja EU*

ODBOR REGIJ

51. odobrava predlog, da se sedanjim programom za izobraževanje, usposabljanje in mlade v okviru programa "Erasmus za vse" od leta 2014 nameni več finančnih sredstev in da se poenostavi upravljanje. Odbor izraža upanje, da bo ta novi program ne le razširil, temveč tudi kakovostno okrepil različne oblike izmenjav in sodelovanja;

52. prav tako odobrava predlog Evropske komisije, da se sedanji evropski programi za razvoj in inovacije združijo v nov program Obzorje 2020 (*Horizon 2020*);

53. glede na njihovo bližino visokoškolskim institucijam nudi Evropski komisiji podporo regionalnih in lokalnih oblasti pri spodbujanju visokoškolskih institucij pri polnem izkoriščanju možnosti v okviru "Erasmus za vse" in Obzorje 2020;

54. tako kot v preteklih mnenjih opozarja, da je pri vključevanju obstoječih programov v nove programe potrebna pazljivost, da se pri tej reorganizaciji ne izgubijo dragoceni elementi obstoječih programov;

55. se strinja s povezavo, ki jo Evropska komisija vzpostavlja med (visokim) šolstvom na eni strani in kohezijsko politiko EU, Evropskim skladom za regionalni razvoj in Evropskim socialnim skladom na drugi strani. Da bi prejemniki ta sredstva uporabili čim bolj učinkovito in uspešno, Odbor poziva Evropsko komisijo, naj ugotovi in razširi primere dobre prakse iz različnih držav članic in regij.

3.6. *Naslednji koraki na poti k pametnemu, trajnostnemu in vključujočemu evropskemu visokoškolskemu izobraževanju*

ODBOR REGIJ

56. pričakuje, da bo Evropska komisija pri pripravi konkretnih programov in področij ukrepov še naprej gojila zelo cenjen dialog z vsemi udeleženi akterji, vključno z regionalnimi in lokalnimi oblastmi;

57. se seznanja s predlogom o oblikovanju skupine na visoki ravni za analiziranje ključnih tem za posodobitev visokošolskega izobraževanja, in pričakuje, da bo Evropska komisija pri njeni sestavi zadostno upoštevala posebne izzive, ki jih je opredelila v sporočilu; OR želi biti vključen v to skupino na visoki ravni;

58. poziva Evropsko komisijo, naj pri pripravi programa za posodobitev poskrbi za potrebne sinergije med vsemi vodilnimi pobudami, ki so pomembne za ta program, in pri tem med drugim upošteva mnenja Odbora, ki jih je pripravil o teh vodilnih pobudah.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Povečevanje učinka razvojne politike EU: Agenda za spremembe

(2012/C 113/10)

ODBOR REGIJ

- deli politično voljo Komisije za ohranitev vodilnega položaja v boju proti svetovni revščini, zlasti s prispevkom k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja kljub gospodarski, socialni in finančni krizi;
- se strinja s Komisijo, da je kljub pomembnemu prispevku EU k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja do njihove uresničitve še zelo daleč, zaradi česar je treba preoblikovati prihodnost razvojne politike EU;
- vnovič izraža željo, da bi pregled evropske razvojne politike in evropsko soglasje poudarila pomen, vlogo ter dodano vrednost regionalnih in lokalnih skupnosti v okviru navedenih področij in politik; OR bo v tesnem sodelovanju z Evropsko komisijo še naprej spodbujal uporabo orodij, kot sta atlas decentraliziranega sodelovanja ali internetni portal, ter sodeloval pri organizaciji konference o decentraliziranem sodelovanju;
- vztraja, da se lokalnim in regionalnim oblastem dodeli bolj osrednja in raznolika vloga v razvojni politiki EU, tako zaradi njihovih političnih izkušenj na področjih, kot so decentralizacija pristojnosti, institucionalna krepitev ali lokalno upravljanje, ter zaradi pomembne dodane vrednosti, ki jo lahko prispevajo za tretje države na navedenih področjih ali v strateških sektorjih. Med temi so kmetijstvo, ribištvo in akvakultura, saj so velikega pomena v času, ko je treba sprejeti pobude glede zanesljive preskrbe s hrano, ki jih želi podpreti EU;
- se strinja s Komisijo, da bi morala EU še naprej priznavati, kako pomembna je podpora razvoju v lastni soseščini in v podsaharski Afriki, zato poziva k upoštevanju potenciala Evro-sredozemske regionalne in lokalne skupščine (ARLEM) in Letne konference regionalnih in lokalnih oblasti za vzhodno partnerstvo (CORLEAP).

Poročevalec	Jesús Gamallo ALLER (ES/EPP), generalni direktor za zunanje odnose in odnose z Evropsko unijo pri vladi avtonomne pokrajine Galicije
Referenčni dokument	Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij – Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe COM(2011) 637 final

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

Splošne pripombe

1. priznava pomen nedavnega sporočila Komisije o *povečanju učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe*; to namreč vsebuje različne predloge za okrepitev vpliva politik razvojnega sodelovanja v prihodnjem desetletju ter ohranja cilj EU za odpravo revščine v okviru trajnostnega razvoja in uresničevanja razvojnih ciljev tisočletja;

2. deli politično voljo Komisije za ohranitev vodilnega položaja v boju proti svetovni revščini, zlasti s prispevkom k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja kljub gospodarski, socialni in finančni krizi;

3. se strinja s Komisijo, da je kljub pomembnemu prispevku EU k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja do njihove uresničitve še zelo daleč, zaradi česar je treba preoblikovati prihodnost razvojne politike EU, da bi se lahko učinkovito bojevali proti revščini; pomoč je treba usmeriti v partnerske države, kjer lahko doseže večji učinek, ter razvojno sodelovanje strniti v podporo človekovih pravic, demokracije in drugih ključnih prvin dobrega upravljanja v okviru vključujočega in trajnostnega razvoja;

4. vnovič izraža željo, da bi pregled evropske razvojne politike in evropsko soglasje poudarila pomen, vlogo ter dodano vrednost regionalnih in lokalnih skupnosti v okviru navedenih področij in politik, kakor je navedel že v svojih mnenjih CdR 312/2008 ⁽¹⁾, CdR 116/2010 ⁽²⁾ in CdR 408/2010 ⁽³⁾; da bi spodbudil izmenjave in oblikovanje foruma za politično izražanje lokalnih in regionalnih oblasti na področju razvojnega sodelovanja, se OR zato zavezuje, da bo v tesnem sodelovanju z Evropsko komisijo še naprej spodbujal uporabo orodij, kot sta atlas decentraliziranega sodelovanja ali internetni portal, ter sodeloval pri organizaciji konference o decentraliziranem sodelovanju;

5. odobrava poudarek, ki ga Komisija namenja pristopu, utemeljenemu na akterjih, vendar obžaluje, da sporočilo evropskih lokalnih in regionalnih oblasti ne navaja med pomembnimi akterji za razvoj, temveč jih omenja zgolj med drugimi organi;

6. vztraja, da se lokalnim in regionalnim oblastem dodeli bolj osrednja in raznolika vloga v razvojni politiki EU, tako zaradi njihovih političnih izkušenj na področjih, kot so decentralizacija pristojnosti, institucionalna krepitev ali lokalno upravljanje, ter zaradi pomembne dodane vrednosti, ki jo lahko prispevajo za tretje države na navedenih področjih ali v strateških sektorjih. Med temi so kmetijstvo, ribištvo in akvakultura, saj so velikega pomena v času, ko je treba sprejeti pobude glede zanesljive preskrbe s hrano, ki jih želi podpreti EU. Upoštevati je treba poseben položaj regij na skrajnem obrobju kot aktivnih zunanjih meja in platform EU v svetu, ki lahko prispevajo k večji učinkovitosti evropske razvojne politike, kot povzema že mnenje CdR 408/2010;

7. se strinja s Komisijo, da je treba izbrati primerno kombinacijo politik, orodij in sredstev za uspešen in učinkovit boj proti revščini ter da bi bilo treba spodbujati skupna merila in smernice, na podlagi katerih bi lahko merili učinek in vpliv razvojnih politik. EU bi morala denimo prispevati k delu Odbora za razvojno pomoč (DAC) OECD in drugih globalnih akterjev.

Človekove pravice, demokracija in drugi ključni vidiki dobrega upravljanja

ODBOR REGIJ

8. se strinja s Komisijo, da je dobro upravljanje v vseh svojih razsežnostih nujno za vključujoč in trajnosten razvoj ter da je zato krepitev institucij v partnerskih državah in izboljševanje njihovih ravni učinkovitosti, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in načel pravne države med bistvenimi nalogami vsakršne razvojne strategije;

9. poudarja, da ima po izkušnjah sodeč proces decentralizacije, pri katerem bi morale lokalne in regionalne oblasti zasedati vidno mesto, zelo pomembno vlogo pri vzpostavljanju bolj demokratičnih institucij, ki spoštujejo načela pravne države in človekove pravice, se ponašajo z boljšim upravljanjem in so bližje potrebam prebivalstva;

10. se strinja s Komisijo, da bi lahko EU še bolj sodelovala tako s civilno družbo kot z lokalnimi in regionalnimi oblastmi, vendar vztraja, da mora okrepiti vezi z organizacijami civilne družbe ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi prek rednega in strukturiranega dialoga. Obžaluje, da tu ni poudarjena osrednja vloga lokalnih in regionalnih oblasti kot demokratičnih in reprezentativnih akterjev. Te bi namreč lahko na primer z lokalnimi in regionalnimi oblastmi držav v razvoju ustanovljale partnerstva za odličnost, zato Odbor regij Komisijo poziva, naj oblikuje poseben finančni instrument, ki bi spodbujal navezovanje tovrstnih partnerstev; nadalje jo poziva, naj pripravi cilje za podporo

⁽¹⁾ CdR 312/2008 fin, *Lokalne skupnosti: akterji razvoja*.

⁽²⁾ CdR 116/2010 fin, *Pomladanski paket: Akcijski načrt EU za uresničitev razvojnih ciljev tisočletja*.

⁽³⁾ CdR 408/2010 fin, *Razvojna politika EU v podporo vključujoči rasti in trajnostnemu razvoju – Povečevanje učinka razvojne politike EU*.

lokalni ravni v okviru posebnih programov, tako da bi lahko strategije posameznih držav vodile k širši paleti pobud, ki koristijo decentralizaciji; zato ceni predlog, da se v skladu s sredstvi in cilji za socialno kohezijo in človekove pravice nameni več sredstev za decentralizacijo.

Vključujoča in trajnostna rast v službi razvoja človeštva

ODBOR REGIJ

11. se strinja s Komisijo glede spodbujanja vključujoče in trajnostne rasti, osredotočene na področja, kot so socialno varstvo, zdravstvo in izobraževanje, ki so jamstvo vključevanja, ali na kmetijstvo in čiste energetske vire, ki so jamstvo trajnosti, vendar obžaluje, da se ob tem ne omenja potrebe po boljši razporeditvi sadov napredka, ki bi jamčila enakovredno porazdelitev dohodka;

12. vztraja, da se potrdi vloga lokalnih in regionalnih oblasti kot bistvenih akterjev vključujočega in trajnostnega razvoja, zato je ključnega pomena njihovo sodelovanje v prizadevanjih, da ta razvoj postane trajosten; Odbor poudarja pomen vzpostavljenih stikov med evropskimi lokalnimi oblastmi in lokalnimi oblastmi v državah upravičenkah pri uresničevanju načela prevzemanja odgovornosti, ki je v ospredju Pariške deklaracije;

13. se strinja s tem, da se v okviru sporazumov o gospodarskem partnerstvu in drugih sporazumov o prosti trgovini ponudi pomoč v zvezi z odpravljanjem pomanjkanja konkurenčnosti, vendar vztraja, da je treba spoštovati osnovna pravila trgovinskih sporazumov EU, kar zadeva uporabo pravil o poreklu blaga za proizvode, ki izvirajo iz partnerskih držav, saj lahko nekatera izvzeta iz teh predpisov ogrozijo pravilno delovanje notranjega trga;

14. opozarja, da bi morala Komisija pojasniti pomen izraza "novi načini sodelovanja z zasebnim sektorjem", saj so izkušnje z evropskim sodelovanjem na tem področju – glede na druge multilateralne donatorje, kot je Svetovna banka – zelo omejene; obstoječe ocene sofinanciranja projektov z zasebnim sektorjem so pokazale, da je v pomembnem delu financiranih ukrepov težko jasno opredeliti znake razvoja;

15. se strinja s Komisijo, da je treba podpreti kmetijstvo ter tako postaviti temelje za trajnostno rast, vendar dodaja, da sta razvoj kmetijstva in zanesljiva preskrba s hrano bistvena elementa razvojnega procesa, kot je ugotavljal že v točki 39 mnenja CdR 408/2010;

16. se strinja s Komisijo, da mora EU podpreti trajnostne prakse, pri čemer bi imele prednost lokalno razvite prakse, poudarek pa bi bil namenjen malim kmetijskim in podeželskim gospodarstvom, oblikovanju skupin proizvajalcev ter dobavnim in tržnim verigam; EU si mora še naprej prizadevati krepiti prehranske standarde in upravljanje zanesljive preskrbe s hrano ter zmanjševati nihanje cen hrane na mednarodni ravni; vendar opozarja, da se morajo tudi v tem primeru upoštevati zmogljivosti in izkušnje evropskih regij pri načrtovanju osnovne infrastrukture za distribucijo živil, preučevanju rodovitnosti tal in prilagajanju pridelave lokalnim okoljskim razmeram, upravljanju občutljivih lokalnih ekosistemov in pripravi načrtov za preskrbo prebivalstva;

17. se strinja, da bi morala EU na področju energije ponuditi tehnologije, strokovno znanje in razvojna sredstva, spodbujati zlasti večjo uporabo obnovljivih virov energije ter združevati evropske izkušnje s posebnimi razmerami v nekaterih partnerskih državah za uporabo tovrstnih energetskih virov;

18. vnovič poudarja, da je primerno podpisati konvencijo županov in regij na mednarodni ravni, da bi vsem državljanom zagotovili oskrbo z energijo v okviru skupnih programov in s pomočjo ustreznega in posebnega finančnega instrumenta, kot je navedel že v točki 37 mnenja CdR 408/2010.

Diferencirana razvojna partnerstva

ODBOR REGIJ

19. se strinja s Komisijo, da bi morala EU še naprej priznati, kako pomembna je podpora razvoju v lastni sosesčini in v podsaharski Afriki, zato poziva k upoštevanju potenciala Evrosredozemske regionalne in lokalne skupščine (ARLEM) in letne konference regionalnih in lokalnih oblasti za vzhodno partnerstvo (CORLEAP) kot forumov za dialog in srečevanje lokalnih in regionalnih oblasti držav članic ter partnerskih držav;

20. se strinja s Komisijo glede meril za dodeljevanje razvojne pomoči EU, vendar opozarja, da je treba poleg tega upoštevati zgodovinske in kulturne vezi ter tradicijo preteklega sodelovanja;

21. hkrati opozarja, da 70 % svetovnega prebivalstva, ki živi pod pragom revščine, prebiva v državah srednjega dohodkovnega razreda, in zato vztraja, da je treba novo politiko koncentracije izvajanja pomoči uporabljati previdno in postopno ter oblikovati pregledna in objektivna merila za odločanje.

Usklajeno delovanje EU

ODBOR REGIJ

22. se strinja s Komisijo, da bi skupno načrtovanje pomoči EU in držav članic zmanjšalo razdrobljenost pomoči ter povečalo njen učinek, vendar vztraja, da mora usklajevanje seči globlje od zgolj skupnega načrtovanja, ob upoštevanju dejstva, da je usklajevanje pomoči eno od načel, opredeljenih v pariškem načrtu o učinkovitosti pomoči, sestavni del Evropskega soglasja o razvoju in eno od ureditvenih načel primarne zakonodaje (člen 210 PDEU);

23. ceni dejstvo, da Komisija omenja potrebo po spodbujanju delitve dela med evropskimi donatorji v luči večjega usklajevanja in dopolnjevanja. Vendar pa ponavlja, tako kot že v mnenju CdR 408/2010, da te porazdelitve nalog ne bi smeli obravnavati zgolj na ravni nacionalnih donatorjev, temveč tudi z vidika odnosov donatorjev z donatorji na podnacionalni (regionalni in lokalni) ravni, saj imajo ti pomembno vlogo v mnogih vrstah sodelovanja EU. Zato Komisijo poziva, da v okviru skupnih evropskih služb, tj. v okviru službe za zunanje delovanje ter GD za razvoj in sodelovanje, ustanovi točke za podporo regionalnim in lokalnim oblastem v EU in tudi v

partnerskih državah. Poleg tega meni, da je nujno oblikovati posebno proračunsko postavko, ki bo na voljo lokalnim in regionalnim oblastem EU;

24. meni, da si je nujno prizadevati za dopolnjevanje in se izogibati podvajanju pri ukrepih, da se prispeva k obogatitvi in učinkovitosti politike razvojnega sodelovanja, za kar je potreben napredek pri porazdelitvi odgovornosti med akterji, ob upoštevanju njihove specializacije in izkušenj ter pomembnega dela lokalnih in regionalnih oblasti;

25. ceni, da Komisija priznava in podpira instrument proračunske podpore, ki prispeva k usklajevanju s partnerskimi državami v skladu s Pariško deklaracijo. Vendar pa poziva, da se v dialog vključi skrbna ocena zahtev za proračunsko podporo, ki vključuje tudi možnosti za decentralizacijo delov proračunske podpore. V tem smislu opozarja, da je med priporočili iz strukturiranega dialoga na pobudo Komisije vključitev kazalnikov, povezanih z lokalnim upravljanjem, v sveženj pogojevanj za partnerstva, sklenjena med donatorji in nacionalnimi vladami.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Boljša usklajenost politik EU

ODBOR REGIJ

26. se strinja s Komisijo, da je treba ohraniti usklajenost razvojnih politik in še naprej ocenjevati vpliv njenih politik na razvojne cilje;

27. se strinja s Komisijo, da je treba zagotoviti gladek prehod od humanitarne pomoči in odzivanja na krize na dolgoročno razvojno sodelovanje.

Sprejetje agende za spremembe

ODBOR REGIJ

28. podpira poziv Komisije, naj Svet podpre agendo za spremembe, s katero bi EU dobila zelo učinkovito razvojno politiko in ki podpira spremembe v partnerskih državah, potrebne za doseganje hitrejšega napredka pri zmanjševanju revščine in uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja, pri čemer se upošteva sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti.

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Zakonodajni sveženj o pravicah žrtev

(2012/C 113/11)

ODBOR REGIJ

- podpira zamisel o krepitevi položaja in pravic žrtev kaznivih dejanj. To je pomemben element izvajanja stockholmskega programa in akcijskega načrta za oblikovanje resničnega območja svobode, pravic in varnosti v Evropi, ki je tudi ključni element evropskega povezovanja in cilj EU;
- pozdravlja dejstvo, da so v ta prizadevanja vključene lokalne oblasti in regije, ki imajo ključno vlogo pri zagotavljanju mnogih storitev in struktur v podporo žrtvam kaznivih dejanj. Predlagani minimalni standardi na ravni EU bodo imeli po sprejetju svežnja Komisije o pravicah žrtev neizogibne posledice na lokalni in regionalni ravni;
- poudarja, da bo imel zakonodajni sveženj o pravicah žrtev, ki ga je predložila Komisija, pomemben učinek na lokalno in regionalno raven, zlasti glede finančnih posledic;
- meni, da je pomembno, da se najdejo rešitve, s katerimi se okrepijo pravice žrtev in obenem zagotovijo domneva nedolžnosti v kazenskem postopku ter individualne pravice osumljencev in obsojenih zločincev;
- predlaga, da EU pri usklajevanju nalog med državami članicami prevzame dejavnejšo vlogo.

Poročevalec	Per Bødker ANDERSEN (DK/PES), namestnik župana in član mestnega sveta Koldinga
Referenčni dokumenti	Sporočilo Komisije <i>Krepitev pravic žrtev v EU</i> COM(2011) 274 final Predlog direktive Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj COM(2011) 275 final Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah COM(2011) 276 final

I. SPLOŠNI POLITIČNI VIDIKI

ODBOR REGIJ

1. podpira zamisel o krepitvi položaja in pravic žrtev kaznivih dejanj. To je pomemben element izvajanja stockholmskega programa in akcijskega načrta za oblikovanje resničnega območja svobode, pravic in varnosti v Evropi, ki je tudi ključni element evropskega povezovanja in cilj EU iz člena 3(2) Pogodbe o EU. Predlogi o večji zaščiti se nanašajo zlasti na posebej ranljive žrtve, predvsem otroke;

2. v zvezi s tem opozarja, da razvoj skupnih minimalnih standardov na območju svobode, varnosti in pravice prispeva k oblikovanju povezane Evropske unije, in zato poziva vse države članice, naj sodelujejo pri teh politikah v korist vseh državljanov;

3. pozdravlja dejstvo, da so v ta prizadevanja vključene lokalne oblasti in regije, ki imajo ključno vlogo pri zagotavljanju mnogih storitev in struktur v podporo žrtvam kaznivih dejanj. Predlagani minimalni standardi na ravni EU bodo imeli po sprejetju svežnja Komisije o pravicah žrtev neizogibne posledice na lokalni in regionalni ravni;

4. izraža prepričanje, da je visoka raven zaščite žrtev pomembna zato, da se čim bolj zmanjšajo splošni učinki kaznivih dejanj, tako da se pomaga žrtvam pri premagovanju fizičnih in/ali psiholoških posledic kaznivega dejanja;

5. poudarja, da imajo predpisi o pravicah žrtev različne družbene, kriminološke in tudi finančne posledice, za katere je treba najti uravnotežene rešitve. Pri izboljšanju položaja žrtev je treba upoštevati vrsto gospodarskih vidikov, zlasti na lokalni in regionalni ravni, ter vidike pravne varnosti;

6. opozarja, da ima lahko ureditev pravic žrtev posledice za status osumljencev ali obdolžencev. Odbor meni, da je treba najti rešitve, pri katerih so sicer v središču interesi žrtve, vendar ne ogrožajo pravne varnosti osumljencev ali obdolžencev. Spoštovanje človekovega dostojanstva osumljencev in obdolžencev – tudi če gre za zelo težko kaznivo dejanje – je ključni element pravne države, ki je eden od temeljnih načel evropskega povezovanja in pogoj za trajne in vzdržne rešitve tudi za žrtve. Sem sodi domneva nedolžnosti, razen če in dokler ni dokazana krivda, in pravica do poštenega sojenja. Brez varstva pravic osumljencev ali obdolžencev ne bo mogoče ustvariti območja svobode, varnosti in pravice v EU. Odbor regij v zvezi s tem poudarja, da so tudi nosilci mandatov na lokalni in regionalni ravni dolžni skrbeti za tovrstno uravnoteženost;

7. pozdravlja dejstvo, da sveženj Komisije o pravicah žrtev v glavnem sestavljajo minimalna pravila, ki zagotavljajo skupno minimalno raven pravic, vendar hkrati vsaki državi članici dopuščajo možnost, da povišajo te standarde. Odbor želi opozoriti, da ti standardi EU pod nobenim pogojem ne smejo oslabilati pravice žrtev v katerikoli državi članici. Treba je iskati uravnotežene rešitve v vsakem nacionalnem in regionalnem okviru, ki ustrezajo njihovim posebnostim, kulturi in tradiciji. To je v skladu s členom 82(2) PDEU o upoštevanju razlike med pravnimi sistemi in izročili držav članic ter načeloma subsidiarnosti in sorazmernosti iz člena 5(3) Pogodbe o EU;

8. znova poudarja, da potreba po uravnoteženih rešitvah vključuje zahtevo po diferenciaciji podpore žrtev in procesnih pravic glede na resnost in pomen problema, ki ga je treba rešiti. Zaščita pravic žrtev je zelo široko področje, ki obsega različne vrste kaznivih dejanj in številne različne ukrepe pravne, socialne, gospodarske, zdravstvene in psihološke narave. Odbor regij poziva k iskanju rešitev po meri, pri čemer je treba vselej upoštevati načelo sorazmernosti, da se doseže smiselno razmerje med problemom in rešitvijo.

II. POMEN SVEŽNJA O PRAVICAH ŽRTEV ZA LOKALNO IN REGIONALNO RAVEN

ODBOR REGIJ

9. poudarja, da bo imel zakonodajni sveženj o pravicah žrtev, ki ga je predložila Komisija, pomemben učinek na lokalno in regionalno raven, zlasti glede finančnih posledic. To ne velja le za regije v državah članicah EU s federalno strukturo, ampak tudi za lokalno raven, saj imajo v mnogih primerih prvi stik z žrtvami kaznivih dejanj lokalna policija in drugi lokalni organi. Poleg tega bodo pogosto morale za posebno ranljive žrtve, kot so otroci in mladoletniki ter invalidi, skrbeti lokalne oblasti. Zato Odbor regij poudarja, da je treba najti ustrezne finančne rešitve v različnih nacionalnih okvirih, da se zagotovi boljša zaščita žrtev v skladu s predlogi in da bodo lokalne in regionalne oblasti lahko izpolnile svoje obveznosti;

10. poudarja ključni pomen prizadevanj za krepitev čezmejnega sodelovanja med različnimi organi z namenom, da se izboljša zaščita žrtev. Tovrstne programe sodelovanja, v katerih imajo seveda ključno vlogo lokalne in regionalne oblasti, je treba okrepiti tako vertikalno (odnosi med lokalnimi/regionalnimi organi in nacionalnimi organi) kot tudi horizontalno (odnosi med različnimi regionalnimi in/ali lokalnimi organi). Te strukture so zlasti pomembne v primerih, ko gre za kazenski postopek s čezmejnimi vidiki in ima žrtev stalno prebivališče v drugi državi članici EU.

V zvezi s tem Odbor regij obžaluje, da se določbe za usklajevanje prizadevanj za sodelovanje iz člena 25 predloga direktive niso spremenile od leta 2001 in so naslovljene izključno na države članice;

11. meni, da imajo lokalne in regionalne oblasti že sedaj obsežne izkušnje in strokovno znanje v zvezi s pomočjo in podporo žrtvam kaznivih dejanj. Uporaba in izmenjava tega strokovnega znanja – tudi v zakonodajnem postopku – lahko pripomoreta k doseganju ciljev, ki jih je zastavila Komisija, in ju je zato treba podpreti.

III. KONKRETNI PREDLOGI

ODBOR REGIJ

12. predlaga bolj neposredno obravnavo vloge regij, mest in občin v zvezi s svežnjem o pravicah žrtev. Če zakonodajni organ EU meni, da imajo pomembno vlogo tudi regionalne in lokalne oblasti, je treba to na primer bolj jasno izraziti v uvodnih izjavah predloga direktive (glej predlog spremembe 2);

13. poziva k temu, naj se razmisli, na kakšen način in ali se sploh lahko strokovno znanje regionalnih in lokalnih oblasti vključi v prizadevanja za boljšo pomoč in podporo žrtvam kaznivih dejanj. Tovrstna prizadevanja bi lahko v vsakem

primeru sovpadla z večjim poudarkom na usposabljanju policijskih uslužbencev, socialnih delavcev in drugih poklicnih skupin na lokalni ravni, ki imajo pogosto prvi stik z žrtvami;

14. meni, da je pomembno, da se najdejo rešitve, s katerimi se okrepijo pravice žrtev in obenem zagotovijo domneva nedolžnosti v kazenskem postopku ter individualne pravice osumljencev in obsojenih zločincev. Zato predlaga, da se to izrecno navede v uvodni izjavi 7 predloga direktive (glej predlog spremembe 1);

15. meni, da bi morali biti regije, mesta in občine vključeni v iskanje morebitnih načinov okrepljenega čezmejnega sodelovanja med lokalnimi in regionalnimi oblastmi iz različnih držav. V zvezi s tem je ključna določitev kontaktnih točk za regije in/ali občine v zvezi z informacijami o dejavnostih različnih entitet;

16. predlaga, da EU pri usklajevanju nalog med državami članicami prevzame dejavnejšo vlogo tudi na lokalni in regionalni ravni. To bi bilo mogoče na primer z uvedbo mehanizma za usklajevanje na ravni EU, katerega naloga bi bila spodbujati sodelovanje med lokalnimi oblastmi različnih držav članic, in sicer prek splošnih študij in z usklajevanjem konkretnih postopkov, na primer s posredovanjem stikov med pristojnimi lokalnimi in regionalnimi oblastmi v različnih državah članicah. Ta struktura bi lahko ustvarila in upravljala podatkovno bazo o najboljših praksah, kakor je to predlagal Odbor v mnenju o akcijskem načrtu izvajanja stockholmskega programa ⁽¹⁾;

17. meni, da bi bilo treba razmisliti tudi o ustreznih sredstvih, ki bi žrtvam samim omogočila dostop do praktičnih informacij in podpore na ravni EU. Telefonska številka EU za pomoč žrtvam bi verjetno lahko izboljšala položaj žrtev kaznivih dejanj, storjenih v tujini, in sicer ne le medtem, ko se nahajajo v tujini in potrebujejo različne vrste pomoči in podpore, ampak tudi po njihovi vrnitvi v domovino in pri stikih z organi države, kjer je bilo storjeno kaznivo dejanje;

18. želi opozoriti tudi na pomembne izkušnje in ustrezno strokovno znanje zasebnih in drugih akterjev s tega področja. OR zato poziva k temu, da se v prizadevanja za izboljšanje položaja žrtev vključijo ne le različne fizične, ampak tudi pravne osebe ter nevladna združenja za zaščito žrtev in pomoč žrtvam na nacionalni ter tudi na regionalni/lokalni ravni. To bi lahko potekalo prek prizadevanj za usklajevanje na ravni EU z namenom preučitve izkušenj, v katera bi bili vključeni različni zasebni in drugi akterji, ki bi lahko prispevali k izboljšanju sodelovanja;

⁽¹⁾ Mnenje Odbora regij *Zagotavljanje območja svobode, varnosti in pravice za državljane Evrope – akcijski načrt izvajanja stockholmskega programa*, 87. plenarno zasedanje OR, 1. in 2. december 2010, poročevalec Holger Poppenhäger (DE/PES), minister za pravosodje svobodne dežele Turingije.

19. meni, da je še posebej pomembno, da se upoštevajo potrebe otrok in mladoletnikov po pomoči in podpori v zvezi s kaznivimi dejanji. Odbor meni, da bi bilo treba minimalne zahteve za pomoč otrokom in mladoletnikom, ki so žrtve kaznivega dejanja, v pravne predpise EU vključiti čim bolj nedvoumno in se ne omejiti na splošne izjave o nameri;

20. poudarja, da se kriminološko in viktimološko znanje o otrocih in mladoletnikih kot žrtvah kaznivih dejanj razvija ter da je treba pri pripravi in posodabljanju zakonodaje EU upoštevati nova spoznanja. Zlasti bi bil v skladu z znanstvenimi ugotovitvami priporočljiv pristop, ki bolje upošteva različne stopnje razvoja otrok in njihove potrebe kot pristop, ki ga je izbrala Evropska komisija ⁽²⁾.

Rešitve, ki so bolj prilagojene starosti žrtve in vrsti kaznivega dejanja, bi lahko utrle pot strožjim in bolj ciljno usmerjenim minimalnim predpisom za posebne kategorije žrtev, na primer posebno pomoč za mlajše otroke ali otroke oz. mladoletnike, ki so žrtve posebej resnih kaznivih dejanj;

21. opozarja, da je opredelitev žrtev v členu 2 predloga direktive zelo široka. V skladu z direktivo se vsaka fizična oseba, ki je izpostavljena kateremukoli kaznivemu dejanju – tudi prekršku – obravnava kot žrtev. S to široko opredelitvijo tudi žrtve prekrškov dobijo dostop do vrste procesnih pravic, navedenih v direktivi. To bi lahko privedlo do precejšnjih stroškov in vprašljivo je, ali je tako obsežno urejanje uravnotežena in ustrezna rešitev za položaj žrtev;

22. v zvezi s tem opozarja, da so že bili primeri v evropski zakonodaji na področju pravosodja in notranjih zadev, kjer se je izkazalo, da je praktična uporaba instrumentov za obsežno sodelovanje zaradi pomanjkanja trdnih meril za razlikovanje povezana z veliko večjimi stroški kot sprva načrtovano: v najnovejši oceni evropskega zapornega naloga je na primer Komisija posvarila pred njegovo uporabo v primeru prekrškov, ker nekatere države članice instrument prekomerno uporabljajo;

23. zato priporoča, da Komisija razmisli o bolj diferenciranem pristopu, prilagojenem dejanskim problemom, in poziva k ustrezni omejitvi pravic žrtev, da se zagotovi sorazmernost med pravicami žrtev in težo kaznivega dejanja. OR zato predlaga, da se v direktivo vključi splošno načelo sorazmernosti, s katerim bi poskrbeli za to, da so žrtve prekrškov izvzete iz določenih delov direktive.

IV. PRIPOROČILA ZA SPREMEMBE

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 7

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
— Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.	— Ta direktiva spoštuje temeljne pravice – <u>vključno s pravicami osumljencev in obdolžencev v kazenskem postopku</u> – in upošteva načela, priznana v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah.

Obrazložitev

Domneva nedolžnosti in spoštovanje temeljnih pravic sta ključna dosežka pravne države v EU in ju je treba zato v okviru zaščite pravic žrtev izrecno navesti.

⁽²⁾ Glej *Protecting children and preventing their victimization – From policy to action, From drafting legislation to Practical Implementation* (Zaščita otrok in preprečevanje njihove viktimizacije – od politike k ukrepom, od priprave zakonodaje do izvajanja v praksi), dr. Ezzat A. Fattah, častni profesor, School of Criminology at Simon Fraser University Burnaby (Fakulteta za kriminologijo na Univerzi Simona Fraserja v Burnabyju), Kanada. Osrednji govor na konferenci *Children in the Union – Rights and Empowerment* (Otroci v Uniji – pravice in njihova krepitev), (CURE Hotel Sheraton, Stockholm, Švedska), 3. in 4. december 2009 – konferenca švedskega predsedstva Evropske unije o otrocih, ki so žrtve, v kazenskih postopkih.

Predlog spremembe 2

Nova uvodna izjava 24a

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	— <u>Lokalne in regionalne oblasti ter njihove službe so v mnogih primerih vsaj delno odgovorne za podporo žrtev in imajo prvi stik z žrtvami kaznivih dejanj. Lokalne in regionalne oblasti so zato ključni partnerji pri izvajanju zakonodaje za izboljšanje zaščite žrtev, uporaba in izmenjava izkušenj na tem področju pa je pomemben element zagotavljanja informacij državljanom in zainteresiranim stranem.</u>

Obrazložitev

Ključno vlogo lokalnih in regionalnih oblasti tako v smislu zagotavljanja storitev kot posredovanja informacij je treba izrecno priznati v uvodnih izjavah predloga direktive.

Predlog spremembe 3

Nova uvodna izjava 25a

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	— <u>Procesne pravice žrtev morajo biti v skladu s to direktivo ustrezne in potrebne v povezavi z dosego nameranega cilja, procesne pravice žrtve in teža storjenega kaznivega dejanja pa morajo biti v smiselnem razmerju.</u>

Obrazložitev

V evropski zakonodaji so znani primeri na področju pravosodja in notranjih zadev, kjer se je izkazalo, da je praktična uporaba instrumentov za celovito sodelovanje povezana z veliko večjimi stroški kot sprva načrtovano. S široko opredelitvijo žrtev v predlagani direktivi dobijo tudi žrtve prekrškov dostop do vrste procesnih pravic, navedenih v direktivi. Vprašljivo je, ali je tako vsestransko urejanje uravnotežena in smotrna rešitev za položaj žrtev.

Predlog spremembe 4

Člen 25

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
Sodelovanje in usklajevanje storitev	Sodelovanje in usklajevanje storitev
<p>1. Države članice sodelujejo za omogočanje učinkovitejše zaščite pravic in interesov žrtev v kazenskem postopku, bodisi v obliki mrež, neposredno povezanih s pravosodnim sistemom, bodisi s pomočjo povezav med organizacijami, ki zagotavljajo podporo žrtvam, tudi prek podpore evropskih mrež, ki obravnavajo vprašanja v zvezi z žrtvami.</p> <p>2. Države članice zagotovijo, da navedeni organi, ki delajo z žrtvami ali jim nudijo podporo, sodelujejo za zagotovitev usklajenega odziva žrtvam ter čim bolj zmanjšajo negativni učinek kaznivega dejanja, tveganja sekundarne in ponovne viktimizacije ter bremena za žrtev zaradi stikov med žrtvijo in organi kazenskega pravosodja.</p>	<p>1. Države članice <u>in kjer je to primerno, lokalne in regionalne oblasti</u>, sodelujejo za omogočanje učinkovitejše zaščite pravic in interesov žrtev v kazenskem postopku, bodisi v obliki mrež, neposredno povezanih s pravosodnim sistemom, bodisi s pomočjo povezav med organizacijami, ki zagotavljajo podporo žrtvam, tudi prek podpore evropskih mrež, ki obravnavajo vprašanja v zvezi z žrtvami.</p> <p>2. Države članice zagotovijo, da navedeni organi, ki delajo z žrtvami ali jim nudijo podporo <u>(vključno z lokalnimi in regionalnimi organi)</u>, sodelujejo za zagotovitev usklajenega odziva žrtvam ter čim bolj zmanjšajo negativni učinek kaznivega dejanja, tveganja sekundarne in ponovne viktimizacije ter bremena za žrtev zaradi stikov med žrtvijo in organi kazenskega pravosodja.</p>

Obrazložitev

Lokalne in regionalne oblasti imajo pomembno vlogo pri krepitevi pravic žrtev. Zato je treba okrepiti sodelovanje med različnimi organi, in sicer tako vertikalno (odnosi med lokalnimi/regionalnimi organi in nacionalnimi organi) kot tudi horizontalno (odnosi med različnimi regionalnimi in/ali lokalnimi organi). Te strukture so zlasti pomembne v primerih, ko gre za kazenski postopek s čezmejnimi vidiki in ima žrtev stalno prebivališče v drugi državi članici.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Mnenje Odbora regij – Razvoj evropske kulture upravljanja na več ravneh: Nadaljevanje Bele knjige Odbora regij

(2012/C 113/12)

ODBOR REGIJ

- meni, da je potrebna prenovljena metoda Skupnosti, kar pomeni bolj vključujoč postopek odločanja in izvajanje upravljanja na več ravneh;
- pozitivno ocenjuje politično soglasje v zvezi s svojim stališčem o evropskem upravljanju in podporo evropskih institucij svojemu pristopu;
- je sklenil uvesti *pregled upravljanja na več ravneh* na ravni Evropske unije, ki bo letno prispeval k proučitvi upoštevanja glavnih načel in mehanizmov tovrstnega upravljanja v političnem ciklu Evropske unije ter se bo osredotočil na teritorialno razsežnost analiziranih politik in strategij;
- meni, da bi zaradi konsolidacije spremljanja Odbora regij upravljanje na več ravneh lahko postavili v središče pozornosti na naslednji konferenci o subsidiarnosti;
- bo v prihodnjih mesecih pripravil *Listino Evropske unije o upravljanju na več ravneh*, ki naj bi vodila v večjo udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri uresničevanju evropske demokracije; postopek priprave bo participativen in vključujoč ter bo spodbujal sprejemanje listine med izvoljenimi predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti.

Poročevalec Luc VAN DEN BRANDE (BE/EPP), predsednik urada za odnose med Flandrijo in Evropo

I. POLITIČNA PRIPOROČILA

ODBOR REGIJ

1. potrjuje politično zavezo, ki jo je izrazil v beli knjigi o upravljanju na več ravneh, sprejeti 17. junija 2009, ⁽¹⁾ ob upoštevanju političnega načrta za "**skupno gradnjo Evrope**", ki ga je predlagal, pa si namerava prizadevati za uresničitev tega cilja in se boriti proti vsakemu nasprotnemu gibanju, saj to prispeva k evropskemu povezovanju. ⁽²⁾

A. Splošna načela upravljanja na več ravneh

ODBOR REGIJ

2. si upravljanje na več ravneh zamišlja kot usklajeno delovanje Unije, držav članic ter regionalnih in lokalnih oblasti, temelječe na načelih subsidiarnosti in sorazmernosti ter partnerstvu, ki se kaže v funkcionalnem in institucionaliziranem sodelovanju pri pripravi in izvajanju politik Evropske unije;

3. zato meni, da je potrebna **prenovljena metoda Skupnosti**, kar pomeni bolj vključujoč postopek odločanja in izvajanje upravljanja na več ravneh, s čimer bi se izboljšala učinkovitost ukrepanja Evropske unije ter vzpostavila nova kultura medinstitucionalnega sodelovanja, to pa bo spodbudilo udeležbo izvoljenih predstavnikov vseh ravni v evropskem procesu, v vsakem primeru pa predstavnikov iz regij z zakonodajnimi pooblastili;

4. pozitivno ocenjuje politično soglasje v zvezi s svojim stališčem o evropskem upravljanju in podporo evropskih institucij svojemu pristopu ter meni, da je razvoj resnične **kulture upravljanja na več ravneh v Evropi** odvisen od treh dejavnikov:

— utrditi je treba temelje in načela, na katere se opira ta oblika upravljanja v evropskem ter nacionalnem institucionalnem in političnem okviru;

— upravljanje na več ravneh je treba izvajati z uporabo ustreznih mehanizmov in instrumentov;

⁽¹⁾ Bela knjiga Odbora regij o upravljanju na več ravneh, CdR 89/2009 fin.

⁽²⁾ OR v resoluciji o prednostnih nalogah za leto 2011 navaja, da "namerava še naprej graditi evropsko kulturo upravljanja na več ravneh in bo na podlagi Bele knjige o upravljanju na več ravneh ocenjeval njegovo izvajanje ter nadzoroval, kako takšno upravljanje v Evropski uniji poteka" (CdR 361/2010 fin). Ta postopek krepi dialog z evropskimi združenji lokalnih in regionalnih skupnosti ter glavnimi evropskimi možganskimi trusti.

— zagotoviti je treba pogoje za finančno neodvisnost posameznih ravni upravljanja, zlasti lokalnih in regionalnih oblasti, ter z bolj sorazmerno porazdelitvijo javnih sredstev poskrbeti za njihovo učinkovito skupno porabo;

5. opozarja, da je upravljanje na več ravneh z vključitvijo ciljev teritorialne kohezije ter podnacionalne razsežnosti načela subsidiarnosti v Lizbonsko pogodbo postalo nepogrešljiv del delovanja Evropske unije;

6. meni, da je najboljši način za prevlado skupnega evropskega interesa in interesa držav članic ter lokalnih in regionalnih skupnosti nedvomno to, da **načelo subsidiarnosti** obravnavamo **kot posledico evropske dodane vrednosti**, upravljanje na več ravneh pa kot prožen in participativen način upravljanja, ki podpira vrednote Evropske unije in njeno etiko odgovornosti in solidarnosti pri soočanju s stvarnostjo globaliziranega sveta, ki je vse bolj soodvisen in tekmovalen;

7. meni, da je razmislek o evropskem upravljanju priložnost, da si ponovno zastavimo bistveno vprašanje o spoštovanju načela subsidiarnosti v okviru dinamičnega političnega in zakonodajnega postopka, ter poudarja, da sta načeli subsidiarnosti in upravljanja na več ravneh neločljivi: prvo se nanaša na pristojnosti različnih ravni oblasti, drugo pa poudarja njun medsebojni vpliv;

8. je prepričan, da umestitev **subsidiarnosti in sorazmernosti** v okvir upravljanja na več ravneh pomeni tudi upoštevanje potrebe po horizontalnosti in odpravi pregrad med evropskimi političnimi ukrepi: uspeh globalnih strategij, ki so danes v središču evropske pozornosti, je vse bolj odvisen od kakovosti skupnega upravljanja v Evropi ter doslednega spoštovanja načela subsidiarnosti, s čimer se izognemo koncentraciji odločanja zgolj na eni ravni in zagotovimo, da se politike oblikujejo in izvajajo na najustreznejši ravni;

9. svoje predloge predstavlja glede na trenutne razmere v procesu evropskega povezovanja, ki v skladu z **načelom vzajemnosti** od evropskih, nacionalnih in regionalnih političnih voditeljev zahtevajo večjo odgovornost in solidarnost. ⁽³⁾

⁽³⁾ V skladu s tem načelom bi morala vsaka raven upravljanja, ki sodeluje pri skupnem odločanju, poskrbeti za legitimnost in zmogljivost drugih (Landy in Teles, "*Beyond devolution: from subsidiarity to mutuality*"). Povedano drugače, upravljanje na različnih ravneh ne bi smelo veljati za konkurenčno dejavnost. Namesto tega bi si morale različne ravni medsebojno pomagati.

B. Utrditev vrednot in načel upravljanja na več ravneh: napredek in krepitev

Novo pojmovanje načela institucionalnega ravnotežja

ODBOR REGIJ

10. poudarja, da je **načelo institucionalnega ravnotežja**,⁽⁴⁾ ki je v središču ustroja Evropske unije, temelj evropske demokracije, ter meni, da je treba po uveljavitvi Lizbonske pogodbe, s katero je Odbor regij pridobil vidnejši institucionalni in pravni status, s tem pa možnost zaščite svojih posebnih pravic pred Sodiščem Evropske unije, to načelo dosledno upoštevati;

11. meni, da bo priprava **listine Evropske unije o upravljanju na več ravneh**, s katero bi skupno pojmovanje evropskega upravljanja vključili med temeljne vrednote Unije, pomemben korak na poti k uresničitvi njegovega političnega načrta;

12. ugotavlja, da nimamo usklajenega evropskega upravnega predpisa, ki bi določal minimalne standarde za izvajanje postopkov posvetovanja, usklajevanja in participacije za regije in mesta, zato poziva Evropsko komisijo, naj čim prej pripravi akt o evropskih upravnih postopkih, s katerim bi poskrbeli za prenos najpomembnejših vrednot in načel te prihodnje listine v postopke, ki bi bili bolj vključujoči;

13. meni, da mora revizija sporazuma o sodelovanju z Evropsko komisijo, o kateri še tečejo pogajanja, bolj upoštevati legitimnost in odgovornost lokalnih in regionalnih oblasti pri delovanju Evropske unije ter zagotoviti spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti kot vodilnih načel delovanja Evropske unije, kar je v splošnem interesu celotnega postopka odločanja EU, pomeniti pa tudi priznanje načela upravljanja na več ravneh kot vodilnega načela;

14. ocenjuje, da bi bilo treba navedeno revizijo dopolniti z dinamičnim postopkom za sprejetje tekočega akcijskega načrta Odbora in Evropske komisije, v katerem bi opredelili pobude z najbolj verjetnim teritorialnim učinkom, OR pa lahko ponudi, da tako k predhodni kot k naknadni analizi teh pobud prispeva znanje in izkušnje svojih članov ter platform in mrež lokalnih in regionalnih skupnosti, ki jih vodi (platforma za spremljanje strategije Evropa 2020, mreža za nadzor subsidiarnosti, platforma EZTS);⁽⁵⁾

⁽⁴⁾ To načelo vsebuje sistem delitve pristojnosti med različne institucije Skupnosti, pri čemer ima v institucionalni strukturi Skupnosti in pri izvajanju njenih nalog vsaka točno določeno vlogo. Sodišče zagotavlja spoštovanje pravne države s spremljanjem institucionalnega ravnotežja, kar pomeni, da mora vsaka institucija izvajati svoje pristojnosti ob upoštevanju pristojnosti drugih institucij (gl. zadevo 9/56, Meroni proti Visoki oblasti (1957 in 1958), Recueil, str. 133 do 152, ter zadevo 70/88, Evropski parlament proti Svetu (190) ZOdl. str. I-2041 do I-2072, točki 21 in 22).

⁽⁵⁾ Skupno sporočilo za javnost Joséja Manuela Barrosa in Mercedes Bresso z dne 29. junija 2010 (gl. dok. MEMO/10/287 na spletnem naslovu <http://europa.eu/rapid/>).

15. poziva Evropski parlament, naj si še bolj prizadeva za tesnejše institucionalno sodelovanje pri uveljavljanju načel in mehanizmov upravljanja na več ravneh ter celovitega pristopa, in podpira njegov predlog za uvedbo evropske oznake upravljanja na več ravneh;⁽⁶⁾

16. ceni pobudo Sveta Evropske unije, ki je marca 2010 prvič sklical neformalno srečanje ministrov, posvečeno upravljanju na več ravneh,⁽⁷⁾ v sklepih te seje pa izrecno pozval Odbor regij, naj olajša stalno politično ocenjevanje napredka pri upravljanju na več ravneh v Evropski uniji; poziva prihodnja predsedstva, naj tako ravnajo še naprej, ter poleg tega ugotavlja, da je bolj sistematična udeležba Odbora na sejah Sveta in medvladnih srečanjih dokaz, da ima ta oblika upravljanja zdaj vidnejšo vlogo;

17. z zadovoljstvom sprejema možnosti za tesnejše sodelovanje s predsedstvom Evropskega sveta in njegov odziv v zvezi z učinkom strateških odločitev voditeljev držav in vlad o lokalnih in regionalnih oblasteh ter meni, da bi bilo treba v zvezi s tem organizirati srečanje pred vsakim spomladanskim zasedanjem Evropskega sveta;

18. namerava po eni strani s Sodiščem Evropske unije vzpostaviti bolj sistematičen dialog o spoštovanju načel subsidiarnosti in sorazmernosti ter teritorialne kohezije, kar zadeva prenos evropske zakonodaje in njegov učinek na lokalne in regionalne oblasti, pa tudi o spoštovanju štirih svobod, po drugi strani pa dialog z Računskim sodiščem o dobrem upravljanju evropskih sredstev in njegovem učinku na teritorialno kohezijo ter konkurenčnost mest in regij.

Partnerski pristop za pametno zakonodajo

ODBOR REGIJ

19. podpira novi predlagani pristop o pametni zakonodaji, ki temelji na zamisli o političnem ciklu Evropske unije, v katerem se zakonodaja nenehno prilagaja novim izzivom in okoliščinam, njeno izvajanje pa se natančno nadzoruje, vendar meni, da bi bilo treba pri tem več pozornosti posvetiti njenemu teritorialnemu učinku;⁽⁸⁾

⁽⁶⁾ Resolucija Evropskega parlamenta z dne 14. decembra 2010 (Ramona Nicole Mănescu) o dobrem upravljanju v regionalni politiki EU: postopki, s katerimi Komisija zagotavlja pomoč in nadzor (2009/2231(NI))(P7_TA(2010) 0468).

⁽⁷⁾ Neformalno srečanje ministrov je bilo 17. marca 2010 v Malagi na pobudo španskega predsedstva v okviru nadaljevanja dinamike teritorialnega dialoga v Palmi 18. januarja 2010.

⁽⁸⁾ Mnenje Odbora regij *Pametna pravna ureditev* (CdR 353/2010).

20. ponovno poziva, da bi bilo treba Medinstitucionalnemu sporazumu o boljši pripravi zakonodaje ob prihodnji reviziji dodati poseben protokol z nekaterimi določbami, v katerih bi bila jasno določena vloga Odbora, zlasti v zvezi z ocenami učinka in naknadnim ocenjevanjem zakonodaje;

21. se namerava še bolj vključiti v postopek spremljanja akcijskega načrta za boljšo pripravo zakonodaje, zlasti z zagotovitvijo, da bo Komisija v svojem letnem poročilu na to temo upoštevala tudi njegovo letno poročilo o spremljanju subsidiarnosti;

22. poziva k reviziji smernic za ocene učinkov, ki jih je predlagala Komisija, s katerimi bi omogočili sistematizacijo predhodnih in naknadnih analiz teritorialnega učinka ter oblikovanje teritorialnih kazalnikov in kazalnikov za vključujoče upravljanje; v zvezi s tem bo pripravil konkretne predloge, temelječe na izkušnjah, pridobljenih pri sedanjem sodelovanju z Evropsko komisijo;

23. v celoti podpira prednostni cilj dela skupine na visoki ravni (Stoiberjeve skupine) za zmanjšanje upravne obremenitve ter poudarja, da se bo v okviru te skupine zavzel za zmanjšanje bremen lokalnih in regionalnih oblasti;

24. obžaluje, da lokalne in regionalne oblasti niso v večji meri vključene v postopek komitologije, in poziva Evropsko komisijo, naj to pomanjkljivost, ki ovira pravilno uporabo evropske zakonodaje na tej ravni, odpravi.

Odziv za večjo podporo državljanov evropskemu povezovanju

ODBOR REGIJ

25. odobrava priporočila skupine za razmislek, ki jo je Evropski svet zaprosil, naj Evropski uniji pomaga predvideti in bolj učinkovito obvladati dolgoročne izzive v obdobju 2020–2030; v njih je skupina predlagala **nov "pakt"** in opozorila na pomen *"upravljanja na več ravneh"*, v katerem so *pristojnosti deljene – ne ločene* in ki *"lahko usmerja in mora usmerjati politiko in odnose EU na vseh ravneh, med posamezniki in generacijami ter med kraji, regijami in državami članicami"*; odobrava priporočilo skupine, da je treba spodbuditi posvetovanje in sodelovanje za okrepitev političnega državljanstva, s tem pa državljanom pomagati pri prevzemanju odgovornosti za evropski projekt; ⁽⁹⁾

⁽⁹⁾ Odlomki iz poročila skupine za razmislek Evropskemu svetu *Projekt Evropa 2030 – Izzivi in priložnosti* (marec 2010), ki je bilo 8. maja 2010 izročeno Hermanu Van Rompuyu, predsedniku Evropskega sveta.

26. meni, da bi bilo treba vsako leto pregledati **stanje na področju regionalizacije in decentralizacije v Evropski uniji** ter tako oblikovati nekakšen barometer ugotovljenega razvoja glede politične, pravosodne in fiskalne avtonomije lokalnih in regionalnih oblasti. To bi bilo primerno zlasti z vidika zaveze Odbora o spremljanju načela subsidiarnosti, in sicer v okviru poglobljenega sodelovanja s Kongresom lokalnih in regionalnih oblasti Sveta Evrope;

27. podpira pobudo Erasmus za izvoljene predstavnike lokalnih in regionalnih oblasti v okviru institucionalnega sodelovanja z Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo ter odobrava zamisel o financiranju pilotnega projekta, kot predlaga Evropski parlament;

28. opozarja na svoj načrtovani prispevek k izvajanju novega instrumenta neposredne demokracije, pobude državljanov EU, zlasti pa ponuja uporabo lastnih informacijskih kanalov in mrež, pa tudi kanalov in mrež članov, za ozaveščanje o evropski državljanski pobudi ter vsakršno podporo Komisiji, ki bi se zdela koristna, na primer v okviru predhodnega preverjanja sprejemljivosti predlaganih pobud, kar zadeva njihov učinek na načeli subsidiarnosti in sorazmernosti; poleg tega bi lahko pomagal pri zbiranju in razširjanju informacij o načrtovanih in tekočih evropskih državljanskih pobudah in pri organizaciji razprav s širšo udeležbo tako v Bruslju kot drugod; ⁽¹⁰⁾ želi pa tudi biti v celoti vključen v posvetovanja, ki jih bo organiziral Evropski parlament v odziv na uspešne državljanske pobude, in ponuditi podporo pri njih;

29. poziva, da se za nadaljnji napredek tega procesa vzpostavi sodelovanje s Komisijo pa tudi z drugimi institucijami; ta instrument bi bilo treba podpreti v okviru partnerstva, zlasti s spodbujanjem razprav z lokalnimi in regionalnimi oblastmi in regionalnimi parlamenti ter s sodelovanjem lokalnih in regionalnih medijev;

30. ocenjuje, da bi vključitev Listine Evropske unije o temeljnih pravicah v primarno zakonodajo EU in obet pristopa Evropske unije k Evropski konvenciji o človekovih pravicah spodbudila **zaščito temeljnih pravic na več ravneh**, zato želi sodelovati v medinstitucionalnem dialogu o letnem poročilu Evropske komisije o uporabi listine, za katerega se zavzema Svet Evropske unije, ki meni, da *"morajo pri učinkovitem uveljavljanju listine z ukrepi sodelovati vse institucije in organi ter uradi in agencije EU"*; ⁽¹¹⁾

⁽¹⁰⁾ Mnenje Odbora regij *Evropska državljanska pobuda*, CdR 167/2010 fin.

Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o državljanski pobudi, COM(2010) 119 final.

⁽¹¹⁾ Sklepi Sveta o ukrepih in pobudah Sveta za izvajanje Listine Evropske unije o temeljnih pravicah – 3092. seja Sveta za splošne zadeve, Bruselj, 23. maj 2011.

31. namerava okrepiti sodelovanje z Agencijo za temeljne pravice, predvsem prek letnega dialoga o zaščiti in spodbujanju temeljnih pravic na več ravneh, sprejel pa bo tudi nove pobude v zvezi z evropskim letom državljanstva leta 2013;

32. poziva k manj centraliziranemu komuniciranju v evropskih občinah in regijah o ukrepih Evropske unije in njihovih posledicah za državljane ter poudarja, da je treba nujno zagotoviti ustrezna finančna sredstva za podporo dejavnostim v regionalnih in lokalnih medijih, saj so ti med državljani zelo odmevni.

C. Prenos upravljanja na več ravneh v strategije in politike evropske unije

Načelo upravljanja na več ravneh kot vodilno načelo najpomembnejših evropskih politik z močnim vplivom na lokalno in regionalno raven

ODBOR REGIJ

33. meni, da bi morali struktura, ki je bila predlagana za upravljanje strategije Evropa 2020, pa tudi struktura upravljanja, ki naj bi se uporabila za reformo kohezijske politike, zagotoviti dvojno spremembo paradigme:

- upravljanje na več ravneh je treba v celoti vključiti v zakonodajo in predpise politik, ki imajo močan vpliv na regionalni in lokalni ravni, predvsem v prihodnjo kohezijsko politiko;
- načelo partnerstva na več ravneh z več akterji je treba pri izvajanju politik še bolj poudariti.

Novi okvir upravljanja za evropsko rast

ODBOR REGIJ

34. ugotavlja, da je v času proračunske krize, ki trenutno pesti Evropsko unijo in katere gospodarske in socialne posledice so glavna skrb državljanov, pomembno predvsem vprašanje dodane vrednosti Evropske unije in sredstev, ki jih ima ta na voljo za reševanje krize;

35. podpira "konvencijski" pristop, v katerega mora Odbor biti vključen in ki ga je predlagal Evropski parlament, uresničilo pa poljsko predsedstvo, da bi skupaj opredelili politične prednostne naloge Evropske unije v zvezi s porabo in njihovo financiranje za obdobje 2014–2020;

36. želi v tem procesu sodelovati, saj je prispevek regionalnih in lokalnih oblasti h gospodarski oživitvi Unije bistvenega pomena – predstavljajo namreč 16 % BDP Evropske unije in 58 % javnih naložb v Evropi; ⁽¹²⁾

⁽¹²⁾ Mnenje Odbora regij *Aktiviranje zasebnih in javnih naložb za oživitev gospodarstva in dolgoročne strukturne spremembe: razvijanje javno-zasebnih partnerstev*, CdR 21/2010 fin.

37. v zvezi s tem opozarja na skrb zbujajoče stanje javnih financ, namenjenih lokalnim in regionalnim oblastem, ki ogroža oživitev evropskega gospodarstva, s tem pa tudi uspeh strategije Evropa 2020, in zato meni, da bi bilo treba v povezavi s prihodnjim večletnim finančnim okvirom razmisliti o pregledu splošnega stanja lokalnih in regionalnih javnih financ.

Uresničevanje strategije Evropa 2020 in sedmih vodilnih pobud v partnerstvu s sprejetjem teritorialnih paktov

ODBOR REGIJ

38. ugotavlja, da se vse evropske institucije jasno zavedajo, da je upravljanje na več ravneh potrebno, če hočemo uresničiti krovne cilje strategije Evropa 2020 in z njo povezanih sedem vodilnih pobud;

39. zato podpira zlasti priporočilo Evropskega sveta, ki je v sklepkih z dne 25. marca 2011 ⁽¹³⁾ priznal, da zavezanost ciljem strategije Evropa 2020 v okviru izvajanja evropskega semestra pomeni tudi tesno sodelovanje Odbora regij pa tudi regij in drugih ključnih gospodarskih in političnih akterjev;

40. je zadovoljen, ker so nekatere države članice v nacionalnih programih reform bolje upoštevale potencial partnerstva med različnimi ravnmi upravljanja; hkrati obžaluje, da v programih očitno ni zanesljivih mehanizmov in postopkov za izvajanje načela upravljanja na več ravneh, s čimer bi zagotovili učinkovito vključevanje politik ter uskladitev programov in proračunov različnih ravni upravljanja ob spoštovanju načela subsidiarnosti;

41. zato poziva države članice, naj lokalne in regionalne oblasti v celoti vključijo v pripravo in izvajanje nacionalnih programov reform ter programov za stabilnost in konvergenco, saj splošnih ciljev strategije Evropa 2020 in predlaganih prispevkov iz nacionalnih programov reform ne bo mogoče uresničiti drugače kot s partnerstvom med različnimi ravnmi upravljanja; ⁽¹⁴⁾

⁽¹³⁾ Odbor regij v povezavi s sklepi Evropskega sveta z dne 24. in 25. marca 2011 (EUCO 10/1/11 REV 1) in glede na delo platforme za strategijo Evropa 2020 ter na podlagi informacij iz nacionalnih programov reform ugotavlja naslednje:

- regionalne in lokalne oblasti so pri pripravi nacionalnih programov reform sodelovale v dveh tretjinah držav članic (16 od 27);
- v večini držav članic so bile regionalne in lokalne oblasti zaprosene za mnenje, v osmih državah pa so neposredno sodelovale pri pripravi nacionalnih programov reform;
- pobude v zvezi z upravljanjem na več ravneh so omenjene v nacionalnih programih reform 13 držav članic (med drugim tudi v petih državah z največjim številom prebivalstva);
- dve državi članici (BE in PT) sta sprejeli ciljne pristope za posamezne regije;
- ena država članica (RO) je napovedala, da bo sprejela predlog OR o teritorialnih paktih in ga tudi izrecno navedla;
- nekatere države članice so si postavile cilj, da bodo prek učinkovitejših struktur usklajevanja/dialoga sprejele "integriran pristop" in okrepile "sinergije" med različnimi ravnmi upravljanja.

⁽¹⁴⁾ Mnenje Odbora regij *Vloga lokalnih in regionalnih oblasti pri doseganju ciljev strategije Evropa 2020* (CdR 72/2011 rev. 1) in Resolucija Odbora regij o večjem sodelovanju lokalnih in regionalnih oblasti pri strategiji Evropa 2020 (CdR 199/2010 fin).

42. poleg tega poziva Evropsko komisijo, naj še natančneje spremlja poglavje o upravljanju iz nacionalnih programov reform in letnih poročil držav članic o napredku, tako da bo Svet Evropske unije lahko sprejel izrecna priporočila in države članice pri izvajanju nacionalnih programov reform spodbudil k razširitvi in poglobitvi partnerstev med različnimi ravni upravljanja;

43. ponovno opozarja, da bi bilo treba pri uresničevanju sedmih vodilnih pobud in vzpostavitvi inovativnih mehanizmov⁽¹⁵⁾ – kot so lokalne digitalne agende in dogovori zainteresiranih strani, predlagani v okviru Evropske digitalne agende,⁽¹⁶⁾ "platforme pametne specializacije", ki jih je uvedla Evropska komisija, ali izvajanje ciljev vodilnih pobud Mladi in mobilnost ter Unija inovacij – upoštevati **cilj sklepanja pogodb na več ravneh**, pri tem pa krepiti usklajenost med vsemi akterji in strategijami na vseh ravneh;⁽¹⁷⁾

44. obžaluje, da regionalne in lokalne oblasti niso neposredno sodelovale v vseh fazah odprte metode koordinacije za izvajanje strategije Evropa 2020, in odločno poziva, da se v ta proces vključijo;

45. opozarja na dodano vrednost **celovitega pristopa**, zlasti pri krepitvi sinergij med strategijo EU za trajnostni razvoj in strategijo Evropa 2020 – ob spoštovanju načela subsidiarnosti – ter pri uporabi strukturnih skladov za naložbe v energetiko, poudarja pa tudi vključitev cilja o blažitvi učinkov podnebnih sprememb in upoštevanje teh sprememb v vseh veljavnih strateških okvirih EU, zlasti na področju kmetijske politike in razvoja podeželja.

Nova paradigma prihodnje kohezijske politike

ODBOR REGIJ

46. poudarja, da rezultati posvetovanja o 5. poročilu Komisije o koheziji potrjujejo njegovo prepričanje ter prepričanje lokalnih in regionalnih oblasti, da je treba okrepiti načelo partnerstva, pristop, ki ga je potrdil Svet in ki priznava pomen upravljanja na več ravneh za doseganje ciljev strategije Evropa 2020 s pomočjo nove kohezijske politike;⁽¹⁸⁾

47. z zadovoljstvom ugotavlja, da *Teritorialna agenda 2020*, ki jo je Svet sprejel maja 2011, priporoča upravljanje na več ravneh za doseg teritorialne kohezije, ter poziva Evropsko

komisijo, naj pri ocenah učinka upošteva teritorialno razsežnost, za kar naj Odbor regij zagotovi prispevek lokalnih in regionalnih oblasti;

48. z zadovoljstvom ugotavlja, da je Komisija odgovorila na pričakovanja kohezijske politike po letu 2013, ko je vključila nekatera načela in mehanizme upravljanja na več ravneh ter **celovit in večnamenski pristop**,⁽¹⁹⁾ v svojem osnutku nove splošne uredbe o strukturnih skladih in kohezijskem skladu pa upoštevala naslednje zahteve:

— v novem členu izrecna omemba partnerstva in upravljanja na več ravneh, temeljnih načel, ki ju je treba spoštovati v vseh fazah sporazumov o partnerstvu in operativnih programih;

— upoštevanje teh splošnih načel v drugih ustreznih členih uredbe, ki se nanašajo na sporazume o partnerstvu in operativne programe;

— vključitev poziva državam članicam, naj v svojem letnem poročilu ocenijo doseženi napredek pri spoštovanju načel o partnerstvu in upravljanju na več ravneh;

— vključitev možnosti razvoja funkcionalnih operativnih programov;

49. odobrava predlog Komisije o vzpostavitvi skupnega strateškega okvira, ki bi prepletal različne vzvode ukrepov Skupnosti za teritorialni razvoj (EKSRP, strukturna sklada ESRR in ESS, kohezijski sklad, ESR); poziva, da bi bile tudi v tem okviru lokalne in regionalne oblasti praktično vključene v pripravo partnerskih sporazumov;

50. zato poziva evropskega zakonodajalca, naj potrdi te določbe ter zagotovi:

— navzočnost predstavnikov lokalnih in regionalnih oblasti v delegacijah držav članic za pogajanja o vsebini partnerskega sporazuma z Evropsko komisijo;

— celovito vključitev načel o partnerstvu in upravljanju na več ravneh v prihodnji evropski kodeks o ciljih in merilih za ta načela;

— tesen dialog med Evropsko komisijo in Odborom regij o vidiku upravljanja njunih letnih poročil, da bi ocenili napredek in ovire v vseh državah članicah, še preden bi Svet sprejel priporočila;

⁽¹⁵⁾ Resolucija Odbora regij *Za boljši nabor orodij za izvajanje strategije Evropa 2020: integrirane smernice za gospodarske politike in politike zaposlovanja držav članic in Unije* (CdR 175/2010 fin).

⁽¹⁶⁾ Delovni dokument Komisije SEC (2011)708 (http://ec.europa.eu/information_society/digital-agenda/scoreboard/docs/scoreboard.pdf). V zvezi s tem je OR v svojem mnenju CdR 104/2010 fin predlagal aktivno vlogo za Odbor, lokalne in regionalne oblasti ter njihova združenja v ciklu upravljanja evropske digitalne agende.

⁽¹⁷⁾ CdR 373/2010 fin.

⁽¹⁸⁾ Sklepi Sveta o petem poročilu o gospodarski, socialni in teritorialni koheziji – 3068. seja Sveta za splošne zadeve, Bruselj, 21. februar 2011.

Mnenje Odbora regij o prispevku kohezijske politike k strategiji Evropa 2020, CdR 223/2010 fin.

⁽¹⁹⁾ Predhodno mnenje Odbora regij o prihodnosti kohezijske politike, CdR 210/2009 fin.

Sporočilo Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru, Odboru regij in Evropski investicijski banki – Sklepi petega poročila o ekonomski, socialni in teritorialni koheziji: prihodnost kohezijske politike, COM(2010) 642 final.

— dokončno vzpostavitev kazalnika sodelovanja, s katerim bo mogoče izmeriti stopnjo participativnega upravljanja v državah članicah;

51. **teritorialno sodelovanje** razume kot sestavni del regionalne politike, evropsko združenje za teritorialno sodelovanje pa kot pravi laboratorij upravljanja na več ravneh; ⁽²⁰⁾

52. izraža zadovoljstvo, da predlog za revizijo uredbe o EZTS, ki ga je oktobra 2011 predstavila Evropska komisija, priča o želji po uresničitvi cilja teritorialne kohezije in povzema nekatere predloge, ki jih je pred tem oblikoval OR, zlasti v zvezi z ustanavljanjem dvostranskih EZTS z združenji iz tretjih držav. ⁽²¹⁾ Opozarja na možnosti EZTS kot strukture za sodelovanje v drugih sektorskih politikah EU, in ne le v regionalni politiki;

53. poudarja vlogo platforme EZTS Odbora regij pri spodbujanju tega instrumenta in zagotavljanju operativne podpore pri ustanovitvi novih EZTS, zlasti z izmenjavo dobrih praks;

54. poziva Evropsko komisijo, da pri razvoju makroregionalnih strategij posebno pozornost nameni:

— doslednemu spoštovanju načela upravljanja na več ravneh v posvetovalnih organih ter organih za pripravo, izvajanje in spremljanje makroregionalnih strategij;

— uvedbi instrumentov spremljanja in finančnih programov, ki bodo na temelju strategij in načrtov lokalnega in regionalnega razvoja zagotavljali pristop na več ravneh ter razvili te regije kot "teritorialne grozde";

— strukturni vključenosti lokalnih in regionalnih oblasti v dokončno obliko teh strategij, s katero bi se izognili morebitni koncentraciji upravljanja na nacionalni ravni;

— prikazu evropske dodane vrednosti teh strategij, zlasti v okviru bele knjige.

Vzpostavlanje enotnega trga v partnerstvu

ODBOR REGIJ

55. odobrava vseh dvanajst vzvodov za rast, konkurenčnost in socialni napredek, predlaganih v Aktu za enotni trg, in podpira prošnjo Sveta, v katerem je poudarjena potreba po okrepitvi upravljanja enotnega trga in izražen poziv Evropski komisiji, naj nadaljuje ukrepe v tej smeri; ⁽²²⁾

⁽²⁰⁾ Mnenje na lastno pobudo Odbora regij o novih perspektivah za revizijo uredbe o teritorialnem sodelovanju, CdR 100/2010 fin.

⁽²¹⁾ Mnenje na lastno pobudo Odbora regij o novih perspektivah za revizijo uredbe o teritorialnem sodelovanju, CdR 100/2010 fin.

⁽²²⁾ Sklepi Sveta o Aktu za enotni trg – prednostne naloge za ponovni zagon enotnega trga – 3105. seja Sveta za ekonomske in finančne zadeve, Bruselj, 12. julij 2011. Mnenje Odbora regij o Aktu za enotni trg – CdR 330/2010 fin..

56. ugotavlja, da je Evropski parlament v svojem poročilu o upravljanju in partnerstvu na enotnem trgu poudaril, da "pravila o enotnem trgu pogosto izvajajo lokalni in regionalni organi", Komisijo in države članice pa pozval, "naj dodatno razvijejo in razširijo partnerstvo z lokalnimi in regionalnimi organi na področju kohezijske politike in politik enotnega trga"; ⁽²³⁾

57. zato poziva k spremljanju splošnega izvajanja Akta za enotni trg, da se omogoči usklajen pristop in uresniči enotni trg v partnerstvu. Meni, da bi to nalogo morala prevzeti platforma za spremljanje strategije Evropa 2020, h kateri sodi tudi ponoven zagon enotnega trga;

58. poudarja prispevek oznake Evropske podjetniške regije za pripravo strateške vizije integriranega teritorialnega razvoja, ki temeljijo zlasti na načelih Akta za mala podjetja; ⁽²⁴⁾ poziva tudi k vzpostavitvi partnerstev v okviru Akta za mala podjetja, s katerimi bi Akt izvajali na regionalni ravni, in k uvedbi "odposlanec MSP" na nacionalni ter regionalni/teritorialni ravni ter izraža željo po vključitvi Odbora v posvetovalno skupino Akta za mala podjetja;

59. ponavlja, da je treba lokalne in regionalne skupnosti ter zlasti regije z zakonodajnimi pristojnostmi povezati s participativnimi mehanizmi za prenos in čim boljše izvajanje zakonodaje o enotnem trgu.

Prihodnje politike na področju okolja, podnebni sprememb in energije ⁽²⁵⁾ ⁽²⁶⁾

ODBOR REGIJ

60. poziva mednarodne institucije in Evropsko unijo, naj upoštevajo dodano vrednost, ki jo lahko prispevajo lokalne in regionalne oblasti pri svetovnem upravljanju na področju okolja in trajnostnega razvoja, zlasti z izvajanjem večstranskih okoljskih sporazumov, kot so Okvirna konvencija Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) in Konvencija o biološki raznovrstnosti ter agenda Rio+20 za zeleno gospodarstvo in upravljanje na področju trajnostnega razvoja; ⁽²⁷⁾

⁽²³⁾ Poročilo o upravljanju in partnerstvu na enotnem trgu (2010/2289 (INI)).

⁽²⁴⁾ Osutek mnenja Odbora regij o pregledu Akta za mala podjetja za Evropo – CdR 151/2011 rev.1.

⁽²⁵⁾ Glej podrobna priporočila v predhodnem mnenju Odbora regij (CdR 164/2010) o vlogi lokalnih in regionalnih oblasti v prihodnji okoljski politiki, ki se nanašajo na to, kako izvajati upravljanje na več ravneh v vse faze priprave okoljske politike.

⁽²⁶⁾ Med drugim glej belo knjigo Komisije Načrt za enotni evropski prometni prostor – na poti h konkurenčnemu in z viri gospodarnemu prometnemu sistemu – COM(2011) 144 final.

⁽²⁷⁾ Mnenje Odbora regij o EU in mednarodni politiki na področju biotske raznovrstnosti po letu 2010 – CdR 112/2010 fin, Mnenje Odbora regij o mednarodni podnebni politiki po Københavnu – CdR 245/2010 fin, predlog mnenja Odbora regij o prispevkih lokalnih in regionalnih oblasti EU h konferenci ZN o trajnostnem razvoju (Rio+20), CdR 187/2011, rev. 1.

61. meni, da si je na lokalni in nacionalni ravni mogoče vzajemno konstruktivno prizadevati za ukrepe prilagajanja na podnebne spremembe s sklepanjem sporazumov, ki temeljijo na dosežkih, v njihovem okviru pa se lahko vsaka raven upravljanja prostovoljno zaveže k prizadevanjem za blažitev posledic podnebnih sprememb ter k njihovemu skupnemu prevzemanju in odgovornosti za lasten prispevek; ⁽²⁸⁾

62. poudarja čedalje večji pomen sektorskih in medsektorskih energetske in podnebnih dogovorov, ki se sklepajo med regijami in podjetji. Te dogovore naj bi izrecno spodbujali, da bi s partnerstvi med nosilci odločitev na lokalni in regionalni ravni ter malimi in srednje velikimi podjetji okrepili in čim bolj pospešili razvoj in uporabo nizkoogljičnih tehnologij v praksi;

63. ugotavlja, da mestna območja proizvedejo 75 % emisij ogljikovega dioksida, in poudarja, da učinkoviti svetovni ukrepi zahtevajo pristop upravljanja na več ravneh, ki zajema usklajevanje prizadevanj med lokalno, regionalno, nacionalno in nadnacionalno ravno upravljanja na podlagi načela subsidiarnosti; v tem okviru poudarja svoj predlog teritorialnega pakta regionalnih in lokalnih oblasti za strategijo Evropa 2020 kot učinkovitega instrumenta za spoprijemanje s podnebnimi spremembami;

64. poudarja, da je treba pozorno proučiti vpliv strateških smernic in zakonodajnih instrumentov, povezanih z energetske strategije 2020, na upravne in finančne obremenitve za lokalne in regionalne oblasti in skrbeti za spoštovanje načel subsidiarnosti in sorazmernosti, ter močno podpira uvedbo inovativnih instrumentov za izvajanje te strategije; ⁽²⁹⁾

65. znova potrjuje svojo zavezanost konvenciji županov pri podpori cilju zmanjšanja emisij CO₂ in priporoča, da se poleg zmanjšanja emisij razširi še na druga področja trajnostnega gospodarstva, kot je gospodarjenje z vodo, ter se v okviru Unije za Sredozemlje in vzhodnega partnerstva geografsko razširi na politični platformi, ki ju je vzpostavila, in sicer ARLEM in CORLEAP, ter na svetovni ravni na konvencijo županov Mundus.

Prihodnja skupna kmetijska politika, ribiška in pomorska politika

ODBOR REGIJ

66. meni, da je uvedba upravljanja na več ravneh nujen pogoj za uspešno postavitve novih temeljev SKP po letu 2013 ter s tem za zagotovitev vključitve lokalnih in regionalnih oblasti v izbiro smernic in načina izvajanja in upravljanja te

⁽²⁸⁾ Mnenje Odbora regij o mednarodni podnebni politiki po Københavnu – CdR 245/2010 fin.

⁽²⁹⁾ Predhodno mnenje Odbora regij o vlogi regionalnih in lokalnih oblasti v prihodnji okoljski politiki – CdR 164/2010 fin; predhodno mnenje Odbora regij o vključevanju politike glede podnebnih sprememb in prihodnjem proračunu EU – CdR 104/2011 fin.

skupne politike pa tudi za oblikovanje sinergij med politiko razvoja podeželja in drugimi politikami EU, zlasti kohezijsko politiko; ⁽³⁰⁾

67. poziva, da se za večjo predhodno vključitev lokalnih in regionalnih oblasti v pripravo skupne kmetijske politike in politike razvoja podeželja Odbor v celoti vključi v pripravljeno delo svetovnih skupin Evropske komisije;

68. meni, da mora celovit pristop navdahniti novo ribiško politiko, da se zagotovi gospodarska uspešnost ribištva in trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov; izraža naklonjenost decentralizaciji odločanja, s katero bi se zmanjšale neskladnosti, ki jih povzročata evropsko mikro upravljanje, in sicer z uporabo postopka komitologije in z ureditvijo nekaterih ribolovnih dejavnosti v državah članicah, regijah in sektorju samem z evropsko zakonodajo;

69. poziva k uskladitvi sektorskih politik, ki se nanašajo na uporabo morskih območij, in k vzpostavitvi enotnega evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo, ki bo združil vse obstoječe instrumente v teh sektorjih, ter zato podpira vzpostavitev evropske pomorske platforme, ki bo povezala vse vpletene teritorialne skupnosti in akterje ter zagotovila instrument, ki bo lahko prispeval k delitvi pristojnosti in širitvi dobrih praks. ⁽³¹⁾

Izvajanje stockholmskega programa skupaj z lokalnimi in regionalnimi oblastmi

ODBOR REGIJ

70. opozarja na pomen svoje vključenosti v izvajanje akcijskega načrta glede stockholmskega programa ter zasnovo načina ocenjevanja, da bo tako zagotovljeno večje upoštevanje zbranih izkušenj na ravni teritorialnih skupnosti;

71. meni, da bo vključitev lokalnih in regionalnih oblasti v pripravo evropskega okvira glede zakonitega priseljevanja, opredeljene ukrepe za boj proti nezakonitemu priseljevanju, varstva temeljnih pravic za priseljence in izvajanje razvojnega sodelovanja z državami izvora priseljencev prispevala k verodostojnosti ukrepov Unije, pod pogojem, da se upošteva načelo subsidiarnosti;

72. poziva k pripravi ocen teritorialnega učinka, v katerih bodo ocenjene zahteve do lokalnih in regionalnih skupnosti, ki se zastavljajo v okviru zakonodajnih ukrepov, sprejetih na evropski ali nacionalni ravni;

⁽³⁰⁾ Mnenje na lastno pobudo Odbora regij o prihodnosti skupne kmetijske politike po letu 2013, CdR 127/2010 fin.

⁽³¹⁾ Mnenje Odbora regij o razvoju celostne pomorske politike in znanja o morju 2020 – CdR 339/2010 fin.

73. z zadovoljstvom ugotavlja, da je s svojo udeležbo na letnih medvladnih konferencah o vključevanju pa tudi s prispevki na evropskem forumu za vključevanje, k priložniku Komisije o vključevanju (s predstavitvijo dobrih praks lokalnih in regionalnih oblasti) ter k opredelitvi letnih in večletnih prednostnih nalog Evropskega sklada za vključevanje prispeval k priznanju pristopa na več ravneh v drugem evropskem programu za vključevanje, ⁽³²⁾ ki predvideva:

- "ozemeljske pakte" med vpletenimi akterji na različnih ravneh;
- udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri opredelitvi politik na področju vključevanja v okviru programov EU;
- krepitev postopka posvetovanja s strateškimi srečanji z Odborom regij;
- pripravo prožne zbirke pristopov, ki zajemajo "evropske module" v podporo lokalnim in nacionalnim politikam.

Mehanizmi upravljanja na več ravneh v podporo strategiji širitve EU

ODBOR REGIJ

74. odobrava prilagoditev instrumenta predpristopne pomoči, s pomočjo katerega bi se prilagodili potrebam lokalnih in regionalnih oblasti držav upravičenk in razvoju teritorialnega sodelovanja, zlasti instrumenta EZTS, ki sta glavna instrumenta za okrepitev vseevropske razsežnosti upravljanja na več ravneh.

Politika sosedstva, okrepljena z upravljanjem na več ravneh

ODBOR REGIJ

75. opozarja, da Evro-sredozemska skupščina lokalnih in regionalnih oblasti (ARLEM) in Konferenca lokalnih in regionalnih oblasti vzhodnega partnerstva (CORLEAP), ki združujeta izvoljene predstavnike lokalnih in regionalnih oblasti Evropske unije in držav Unije za Sredozemlje ter vzhodnega partnerstva, dopolnjujeta institucionalni okvir teh dveh procesov;

76. ocenjuje, da sta demokracija na več ravneh in vključujoč pristop nujna pogoja za njun uspeh, in ugotavlja, da sta ti dve politični pobudi, ki krepita teritorialno razsežnost sosedske politike, odziv na očitno potrebo po podpori, s katero bi bilo mogoče doseči trajnejše politične in upravne strukture na lokalni in regionalni ravni, učinkovito uporabo finančnih instrumentov in izvajanje mehanizmov za spodbujanje gospodarskega, socialnega in teritorialnega razvoja partnerskih držav, med drugim s pomočjo medregionalnega sodelovanja;

77. se zavzema za to, da bi ARLEM tesno sodeloval pri upravljanju Unije za Sredozemlje ter bi tako lokalnim in regio-

⁽³²⁾ Predlog Komisije *Evropski program za vključevanje državljanov tretjih držav* – COM(2011) 455 final.

nalnim skupnostim vseh treh strani Sredozemlja in njihovim različnim organom omogočil udeležbo v začetem političnem dialogu ter dostop do vzpostavljenih mehanizmov in instrumentov za krepitev sodelovanja;

78. izraža željo, da bi pri utrjevanju institucionalne platforme, vzpostavljene skupaj s CORLEAP, uvedli stalni dialog z Evropsko komisijo in partnerskimi državami ter našli konkretne načine, na katere bi lokalne in regionalne skupnosti držav vzhodnega partnerstva lahko sodelovale pri delu vseh štirih platform partnerstva, bile vključene v pripravo pridružitvenih sporazumov, strateških dokumentov in akcijskih načrtov, zlasti pa izvajale in ocenjevale okvirne nacionalne programe.

Upravljanje na več ravneh v globalizaciji: nova dinamika na obzorju

ODBOR REGIJ

79. se zavzema za teritorialni pristop pri pregledu evropske razvojne politike in večjo udeležbo lokalnih in regionalnih skupnosti pri razvojnih ciljih tisočletja; ⁽³³⁾ v tem okviru poudarja potrebno podporo razvoju tehničnih in finančnih zmogljivosti lokalnih in regionalnih oblasti partnerskih držav;

80. priznava dodano vrednost decentraliziranega sodelovanja in pobud, kot so konferenca o decentraliziranem sodelovanju, katere cilj je olajšati izmenjavo in politični dialog med lokalnimi in regionalnimi skupnostmi EU in držav v razvoju ter institucijami EU, portal decentraliziranega sodelovanja in borza decentraliziranega sodelovanja, mehanizmov, ki jih je treba okrepiti v okviru institucionalnega sodelovanja na evropski ravni;

81. z zadovoljstvom ugotavlja, da so prispevki več mednarodnih organizacij v postopku posvetovanja o beli knjigi o upravljanju na več ravneh ⁽³⁴⁾ pokazali, da jih ta pristop na ravni Evropske unije zanima z vidika razvoja teritorialne razsežnosti njihovih ukrepov in oblikovanja partnerstev v drugih regijah sveta, ki se zavzemajo za medsebojno dopolnjevanje sektorskih politik;

82. v okviru utrditve vloge lokalnih in regionalnih oblasti v mehanizmih globalnega upravljanja poudarja:

- težnjo k večjemu upoštevanju teritorialnega učinka globalizacije, zlasti mednarodnih organizacij, na lokalne in regionalne oblasti ter razmislek o svetovni politiki uravnoteženega razvoja in teritorialne kohezije na svetovni ravni; ⁽³⁵⁾
- pomen paradiplocije na ravni lokalnih in regionalnih oblasti, zlasti diplomacije mest in diplomacije, ki jo gojijo regije z zakonodajnimi pristojnostmi;

⁽³³⁾ Mnenje Odbora regij o zeleni knjigi Evropske komisije: *Razvojna politika EU v podporo vključujoči rasti in trajnostnemu razvoju* – Povečevanje učinka razvojne politike EU – CdR 408/2010 fin.

⁽³⁴⁾ Poročilo o posvetovanju o beli knjigi Odbora regij o upravljanju na več ravneh, CdR 25/2010 fin.

⁽³⁵⁾ Glej dejavnosti Globalnega foruma regionalnih združenj/FOGAR.

— prispevek k dialogu in izmenjavi izkušenj z drugimi velikimi regionalnimi območji, ki imajo na podnacionalni ravni svojo zbornico, kot sta Ekonomska in monetarna unija Zahodne Afrike (UEMOA) in regionalna zbornica MERCOSUR;

— obstoj novih načinov sodelovanja in političnega dialoga, ki jih Odboru regij ter lokalnim in regionalnim oblastem predlagajo nekatere mednarodne organizacije (OECD, ILO, UNEP, UNDP, UNHABITAT, UNESCO, FAO itd.);⁽³⁶⁾

83. na koncu ugotavlja, da bosta težnja k decentralizaciji in vse večji vpliv poddržavnih akterjev v svetovni skupnosti zagotovo pripeljala k njihovem vključevanju v globalizirane mehanizme upravljanja in s tem spodbudila pojav novega multilateralizma.

D. Novi koraki za utrditev izvajanja upravljanja na več ravneh

ODBOR REGIJ

84. je sklenil uvesti **pregled upravljanja na več ravneh** na ravni Evropske unije, ki bo letno prispeval k proučitvi upoštevanja glavnih načel in mehanizmov tovrstnega upravljanja v političnem ciklu Evropske unije ter se bo osredotočil na teritorialno razsežnost analiziranih politik in strategij. Prvo leto bo pregled ugotavljal napredek in ovire v evropskem postopku odločanja glede štirih odločilnih strategij in politik v političnem programu Evropske unije leta 2010, in sicer strategije Evropa 2020, energetske strategije 2011–2020, stockholmskega programa in pomladne agende;⁽³⁷⁾

⁽³⁶⁾ Odbor regij ponavlja željo, da bi vrh Rio+20 pooblastil UNEP ali svet za trajnostni razvoj, da vzpostavi stalni odbor za podnacionalne in lokalne skupnosti, nov organ, ki bi ustrezno povzemal upravljanje na več ravneh in vzpostavil stalni mehanizem za posvetovanje in sodelovanje s podnacionalnimi upravami in lokalnimi oblastmi v svetu. Odbor regij bi bil lahko pri tem zgled. Hkrati je dejstvo, da se v okviru konvencij iz Ria od nedavnega bolj priznava posebni status podnacionalnih in lokalnih skupnosti kot vladnih ustanov: sporazum iz Cancuna in sklep X/22 COP 10 konvencije o biološki raznovrstnosti, ki se nanaša na akcijski načrt za podnacionalne vlade, mesta in druge lokalne oblasti, je obetaven. OR ponavlja, da morajo v institucionalnem okviru trajnostnega razvoja podnacionalne in lokalne skupnosti imeti svoje mesto ob nacionalnih vladah in organih Združenih narodov. V osnutku mnenja 187/2011 rev. 1 o *prispevkih lokalnih in regionalnih oblasti EU h konferenci ZN o trajnostnem razvoju (Rio+20)* OR izraža obžalovanje, da so te skupnosti kljub svoji specifični vlogi v sedanjih mednarodnih strukturah upravljanja kot zastopniki v organih ZN pogosto izenačene s civilno družbo in podjetji, tako kot druge večje skupine.

⁽³⁷⁾ Ta prva preglednica dosežkov temelji na študiji, ki jo je opravil evropski inštitut za javno upravo EIPA.

85. glede svoje prve preglednice dosežkov ugotavlja, da:

— razvita metodologija⁽³⁸⁾ razkriva pojav sistema upravljanja na več ravneh v Evropski uniji, v katerem so informacije tekoče in (večinoma) posredovane na več ravneh, na odprt in pregleden način, v katerem so mehanizmi posvetovanja običajno dobro vzpostavljeni in vključujejo vse ravni itd. Vendar pa ocena dodatnih mehanizmov upravljanja na več ravneh kaže na velike pomanjkljivosti. Te so povezane zlasti z uporabo inovativnih mehanizmov in instrumentov, ki zahteve upravljanja na več ravneh prenašajo v vsebino politik;

— primerjalna preglednica dosežkov kaže, da je politični proces, povezan s pripravo strategije Evropa 2020, dosegel najvišji skupni rezultat. To pomeni, da so bile odkrite prakse, ki se bolj skladajo s kazalniki upravljanja na več ravneh, opredeljenimi za oceno kakovosti upravljanja na več ravneh. Najnižje ocene je prejelo upravljanje na več ravneh v okviru spomladanskega svežnja 2010 o razvojnih ciljnih tisočletja. Pri tem je bilo ocenjevanje zlasti težavno zaradi pomanjkanja preglednosti pri vključevanju akterjev, kar je krivo za skromen rezultat. Nasploh pri vseh štirih političnih dosjeh obstaja jasen potencial za boljše prakse pri upravljanju na več ravneh.⁽³⁹⁾

⁽³⁸⁾ Opredeljenih je šest kategorij, ki sodijo pod dve poglavji o konkretnih praksah pri upravljanju na več ravneh (I. Postopki: informacije in posvetovanje; udeleženos zainteresiranih strani in zmožnost odzivanja; II. Vsebina politik EU: teritorialna/integrirana/ozemeljska politika, Pametni zakonodajni mehanizmi in Inovativni instrumenti izvajanja in partnerstva). Opredeljeno je tudi, kaj v skladu s šestimi praksami, povezanimi z načeli in splošnimi cilji upravljanja na več ravneh, velja "dobro prakso", navedeni pa so tudi kazalniki za merjenje ali oceno izvajanja teh praks.

⁽³⁹⁾ Različni rezultati pri kategorijah "postopki" in "vsebina" z izjemno spomladanskega svežnja kažejo, da je praksa upravljanja na več ravneh veliko bolj razčlenjena v poglavju "Postopki" (informacije/posvetovanje, sodelovanje zainteresiranih strani, zmožnost odziva) kot v poglavju "Vsebina" (inovativni instrumenti izvajanja, pametni zakonodajni mehanizmi, teritorialni/celovit pristop). Strategiji Evropa 2020 in Energija/podnebnje dosega minimalni rezultat 3/6 pri poglavju "Postopki". Vendar pa preglednica dosežkov kaže tudi, da ima strategija Evropa 2020 pozitiven rezultat zlasti zaradi razmeroma visokega rezultata pri "postopkih" na področju upravljanja na več ravneh.

Če podrobneje proučimo vse tri sestavine vsake podskupine, diagrami preglednice dosežkov kažejo, da je – z izjemo spomladanskega svežnja – mogoče pojasniti z (zelo) visokimi rezultati v kategoriji "informacije/posvetovanje" in do neke mere zaradi ravno še zadovoljivega rezultata v kategoriji "udeležba zainteresiranih strani". Vendar pa nasploh kategorija "zmožnost odziva" dosega razmeroma nizke rezultate. V drugem poglavju – Vsebina politik EU – je zgolj strategiji Evropa 2020 uspelo doseči približno zadovoljiv rezultat, in sicer z uporabo "pametnih zakonodajnih mehanizmov" in "inovativnih instrumentov izvajanja". To velja tudi za strategijo Energija/podnebnje in spomladanski sveženj, kar zadeva "teritorialni/celovit pristop". Pri vseh drugih vidikih so doseženi rezultati razmeroma skromni.

86. meni, da bi zaradi konsolidacije spremljanja Odbora regij upravljanje na več ravneh lahko postavili v središče pozornosti na naslednji konferenci o subsidiarnosti, na kateri naj bi proučili trende, ugotovljene v prvi preglednici dosežkov, in njihov učinek na evropski postopek odločanja;

87. bo v prihodnjih mesecih pripravil **Listino Evropske unije o upravljanju na več ravneh**, ki naj bi vodila v večjo udeležbo lokalnih in regionalnih oblasti pri uresničevanju evropske demokracije; postopek priprave bo participativen in vključujoč ter bo spodbujal sprejemanje listine med izvoljenimi predstavniki lokalnih in regionalnih oblasti.

V Bruslju, 16. februarja 2012

Predsednica
Odbora regij
Mercedes BRESSO

Cena naročnine 2012 (brez DDV, skupaj s stroški pošiljanja z navadno pošto)

Uradni list EU, seriji L + C, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	1 200 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, papirna različica + letni DVD	22 uradnih jezikov EU	1 310 EUR na leto
Uradni list EU, serija L, samo papirna različica	22 uradnih jezikov EU	840 EUR na leto
Uradni list EU, seriji L + C, mesečni zbirni DVD	22 uradnih jezikov EU	100 EUR na leto
Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila), DVD, ena izdaja na teden	Večjezično: 23 uradnih jezikov EU	200 EUR na leto
Uradni list EU, serija C – natečaj	Jezik(-i) v skladu z natečajem(-i)	50 EUR na leto

Naročilo na *Uradni list Evropske unije*, ki izhaja v uradnih jezikih Evropske unije, je na voljo v 22 jezikovnih različicah. Uradni list je sestavljen iz serije L (Zakonodaja) in serije C (Informacije in objave).

Na vsako jezikovno različico se je treba naročiti posebej.

V skladu z Uredbo Sveta (ES) št. 920/2005, objavljeno v Uradnem listu L 156 z dne 18. junija 2005, institucije Evropske unije začasno niso obvezane sestavljati in objavljati vseh pravnih aktov v irščini, zato se Uradni list v irskem jeziku prodaja posebej.

Naročilo na Dopolnilo k Uradnemu listu (serija S – razpisi za javna naročila) zajema vseh 23 uradnih jezikovnih različic na enem večjezičnem DVD-ju.

Na zahtevo nudi naročilo na *Uradni list Evropske unije* pravico do prejemanja različnih prilog k Uradnemu listu. Naročniki so o objavi prilog obveščeni v „Obvestilu bralcu“, vstavljenem v *Uradni list Evropske unije*.

Prodaja in naročila

Naročilo na razne plačljive periodične publikacije, kot je naročilo na *Uradni list Evropske unije*, je možno pri naših komercialnih distributerjih. Seznam komercialnih distributerjev je na spletnem naslovu:

http://publications.europa.eu/others/agents/index_sl.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nudi neposreden in brezplačen dostop do prava Evropske unije. To spletišče omogoča pregled *Uradnega lista Evropske unije*, zajema pa tudi pogodbe, zakonodajo, sodno prakso in pripravljalne akte za zakonodajo.

Za boljše poznavanje Evropske unije preglejte spletišče <http://europa.eu>

